

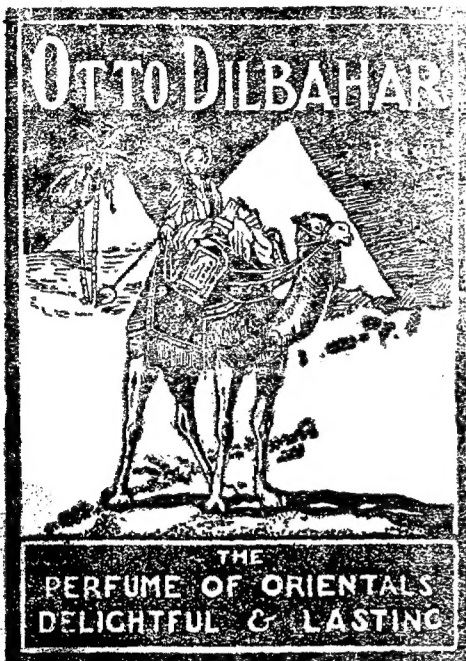
309/06

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 4.
సంపుటము. ౪.

చెన్న పట్టణము 1917 సం॥ నవంబరు నెల 19 వ తేది సోమవారము
పింగళ నామ సంవత్సర కార్తిక మాస శుద్ధ పంచమి.

నెం. 191
సంచిక ౧౯౧

మిక్కిలి మనోహరముగు సువాసన 128
(రిజిస్టరు కాలిఫోర్నియా) ఆటో దిల్ బహార్. (రిజిస్టరు కాలిఫోర్నియా)
ఇప్పటికాలపు రుచి కనుగొనఁగలిగి, సాటిలేని మనోహరముగు సువాసనగలది.
ఆల్కాహోలుగాని, సారాయముగాని, చేర్చబడకయే సిద్ధము చేయబడిన కేవల పుష్పసారము.
నీ తువాలపై కొన్ని దిగువులు చిలుకరించినచో, మనోహరముగు సువాసన నిన్నులవరించును.
ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును.
చిన్న పైజా (అర డ్రాం) సీసా 1-8 రు 0-8-0
మధ్యస్థము పైజా 1-1 డ్రాం " " 0-12-0
పేరొక పైజా 2 " " " 1-4-0
పెద్ద పైజా 4 " " " 2-0-0
వి. పి. ఖర్చులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము.
పత్తెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధముగు ప్రతిహాపులను దొరకును, దీనికి అనేకమగు నకలు పెంట్లు కలవు. కావున, తాము కొనుగొను సీసాపై న, కాట్టపై న ఆటో దిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుడు. ఈ ఆటో దిల్ బహార్ యొక్క సువాసనములను పరిశీలన చేయ గోరువా రీ దిగువవారికి వ్రాసినచో అణాకీమృతుగల సువాసనకాట్ట ఉచితముగ పంపుదురు.
పోల్ ఏజెంట్లు అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండ్ కెమికల్ కో; నెం. 155, జమ్నామనీదు బొంబాయి.

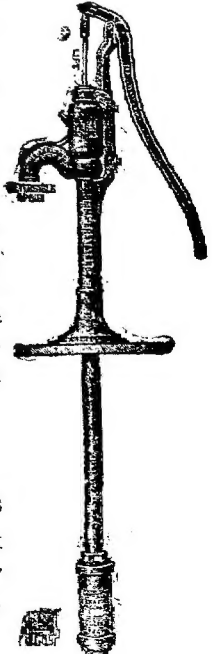
అమృతాంజనము
అన్ని నొప్పులకు చరమామృతము
చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.
తలనొప్పుల మాన్పును.
సాంధ్యపు నొప్పుల వారదోలును. వాయువు పట్టు బోగొట్టును.
సువాసనగలిగి యుండును.
ప్రతియుంట నుండదగినది.
వనమూలికలచే హింసూడకే మంచి తయారుచేయబడు మంచినీరు.
దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.
అమృతాంజనం డిపో. } 109, కేరికొట్టు, బొంబాయి, 6, తింజునెట్టి పేట, మద్రాసు.

తత్వము దరఖాస్తుచేయుడు. కొద్దిపత్రము మాత్రమే.
భారతదేశ సేవకురాలైన
లోకమాత ఆనిబినంటు చరిత్ర
ఇది ఆంధ్ర దేశ స్వరాజ్య సంఘ కార్యదర్శియగు
గా. హరినర్సోత్తమరావు పంతులు ఎం. ఏ.
గారిచే సులభశైలిని వ్రాయబడినది. వెల 12 అణాలు.
తత్వము ఈ క్రిందివిలాసమునకు వ్రాయుడు:—
ఉత్తమగ్రంథాలయము 145, టంకసాలవీధి సాహుకార్షేట, మద్రాసు. (916)

‘శాస్త్రోక్త మైన ఎరువు’.
రాజధాని రసాయన ఎరువుశాలా (లిమిటెడ్)
662 పై విచారణాధికారులు: మెసర్సు ప్యారీ కంపెనీవారు, చెన్న పట్నం,
నగి, బోర్లు, ప్రత్తి, పొగాకు, చెఱు, అరటి మొదలగు మాగాణి, ఖమ్మి, పయ్యరకున్న, దంప, ఫలవృక్షములకున్న, మొక్క తీగకన్నెరాలకున్న సంపూర్ణఎరువులు శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేసి విక్రయించుచున్నారు. ఇవి యన్నియు వీటిని ఉపయోగించు భూములకు తగినట్లు తయారుచేయబడుటచేత ఎరువులు కొనదలచిన వారి తాలూకు భూములమట్టిని రసాయన శోధనశాలలో ఉచితముగా పరీక్షించి అయాభూముల గుణగుణములను అనుసరించి రుచిచేయుచున్నారు. “శాస్త్రోక్త ఎరువు” అను మాసాంతర పత్రికను ఇంగ్లీషు, తెలుగు, అరవంకన్నాడం, మళయాళం మొదలగు భాషలలో సలసలకు ప్రచురించి అందులో ఎరువు వివరముగా వ్యాసములు వ్రాసి, ఒక్కొక్క జిల్లాలోని జమీన్ దార్లకు ఉచితముగా పంపించుచున్నారు. వైద్యపీఠ పత్రికను, ఇంకా ఎరువు వివరముగా ఇతర అంశములను ఈ క్రింది నుడవారినియందు వైనిలాసమునకు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.
ప్యారీ అండు కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం 12, మదరాస్.
Parry & Co., Post Box No. 12, Madras.

K. B. JOSHI & Co.,
32, Hornby Road Fort,
BOMBAY.
LARGEST HAND PUMP
Our 3 inch Pump is the largest available Hand Pump on the Market. Very useful for Shallow Water. Large capacity to suit small irrigation write for particulars and prices (537)
ALSO
Hand Pumps for very deep wells up to 150 ft; Tank Pumps of new pattern, ready in stock. Write at once for further particulars.

చెన్నరాజ్యమందలి ప్రజాసంఖ్యనుబట్టి దాదాపు 17వందల మందికి ఒక ఆర్యవైద్యుడును 80 వేలమందికి ఒక ఆంగ్లవైద్యుడును చికిత్సాసాహాయ్య మొనరించుచున్నాడు. ఈ సంఖ్యల వివరమునుబట్టి ప్రకృతము వైద్యసహాయము ఎంత లభించుచున్నదియు సభాసదులకే విదితము. ఈ మొత్తము రోగులసంఖ్య ఇతర రాష్ట్ర సంఖ్యలనుబట్టి చూడ భారతదేశమున మన చెన్నరాష్ట్రము ఆంగ్లేయ డౌమఫసేవమున దగ్గరణ్యత నందినది దీనినిబట్టి ఈరాజ్యమందలి ప్రజలకు ఆయుర్వేదమున నెంతటి యభిమానమున్నదియు స్పష్టమగుచున్నది. ఆయుర్వేదవైద్యమున వెనుకంజేసేసియున్న ఈ రాజ్యమందలి బహుజనులకే నపేక్షితమగు ఆయుర్వేద వైద్యసహాయమునకు వైమొత్తము లో నెట్టి సాహాయ్యమును గలిగియుండలేదు. అటువందల రూపాయల సాహాయ్యము గలిగినందుకై ప్రతివత్సరమున దాని మూలచ్ఛేదమునకు మన ప్రతిపక్షులు ప్రయత్నించుట సలుపుచునేయున్నారు. ఆయుర్వేద వైద్యమునకును దాని నాచరించు వైద్యులకును మూలచ్ఛేదమొనరింప బడుట వెడలిన రాజకీయవైద్యకళాసనమున దొరతనమువారి ధర్మనిధులనుండి ఎట్టి ధనసాహాయ్యమును గాని ఆయుర్వేద వైద్యమునకై యుపయోగించు కూడదని శాసింపియున్నందున ఆయుర్వేదాభివృద్ధికి భంగకరములగు ఇట్టి అపదలు కలిగి నుండి తటస్థించియున్నవి. ఇంకను తటస్థింపనున్నవి. దేయల యారోగ్యమునకై శులభసాధ్యమగు దేశీయవైద్యమున దొరతనమువారు ఒంగువరకును మనము సుక్రమాండోళమును జరుపవలసియున్నది. దేశీయవైద్యమునకు తగునాధామును దొరతనమువారు కల్పించువరకు రాజకీయవైద్యకళాసమును తొలగించుటకును దానినుండి ఆయుర్వేద వైద్యముకును వైద్యులకును ఎట్టి యాపదలు గలగలగుండునట్లును ఆ

కన్నడ రాష్ట్రము

విజ్ఞప్తి

ఇండియా మంత్రిత్వ శాఖ నామినేషన్, మాంటూ గూగారికి

మాన్యతలములగు నయ్యా!

1. చెన్నై పుర బొంబాయి రాజధానిలలోనుండి గొడగు నందుకు వినిపించు బ్రతిమాలే ప్రభుత్వపాలకులకు కన్నడలము మే నందరమును సభ చేసి తమకు భరతిభండమునకు స్వాగత మొసగుచున్నాము. దేశదర్శితముం దిట్టి ప్రాముఖ్యముగల తరుణమున తమ మా దేశమునకు వచ్చిపండులకు కృతజ్ఞులము గా నున్నాము. సామ్రాజ్యము ఘోరసంక్రామమున చిక్కు కొని యుండినను ఈ దేశమున తక్షణ రాజకీయ సంస్కరణ ములతోనూ సమగ్ర గ్రహించి అందులకు శ్రద్ధ బూనినందులకు ప్రత్యక్షంగా ప్రభుత్వమువారికి కందనము లర్పించుచున్నాము.

2. ఈ దేశమున భాషాధారమున రాష్ట్రములను విభజించవలెనని మేము మిక్కిలిగా కోరెదము. ప్రస్తుతము చెన్నై పుర బొంబాయి గొడగు రాష్ట్రములలో భాగములుగా నున్న దేశమును కన్నడ రాష్ట్రముగా చేయగోరెదము. ప్రస్తుతమున్న రాష్ట్రవిభజనను సహజ భాగమును నూచించుటలేదు.

3. 1916-17 సంవత్సరము దీనినిబట్టి తెలుగు దేశము మహాభవనభవనము మహమ్మదీయ సంఘమువారును నూచించిన సంస్కరణవిధానమును మే మూహించుచున్నాము. మరి యే హిందూ దేశమున స్వపరిపాలనమునకు రాష్ట్రపునర్విభజనను ప్రభుత్వ దృష్టినయినను భాషాధారమున రాష్ట్రములను విభజించిననే రాష్ట్రీయస్వపరిపాలనాభాగములు భాగగా విడితగుననియు విన్నవించుచున్నాము.

4. ఒక ప్రధాన దోరతనమువారి క్రింద సమాధిధారము గలుగు పెద్దటి స్వపరిపాలనాధికారముతో దేశము వివిధ రాష్ట్రములుగా విభజించబడవలెనని కాంగ్రెసు లీగువిధానము నందు నూచించబడినది. రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనమును యథా గ్రహించుటకు భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభజన మత్యవసరము. ప్రస్తుతముచేయబడిన విభజనము ననుసరించి రాష్ట్రీయముల అభివృద్ధి కెట్టి సాధనములును గూడ చేయుటకు వీలులేదు. వివిధభాషలను సాంప్రదాయములను సాగరకతలను విజ్ఞానమున వివిధాంతములనుగల ప్రజల నందరి నేక రాష్ట్రీయములనుగా చేయుటలన వారియందు జాతీయభావమును జాతీయ రాష్ట్రమును ఆర్థికవైతక సంపదము పెంపొందుట కవకాశము లేదు. ఏకభాష ఏకభావమునకు ప్రజలబంధమై యున్నది గాన భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రవిభజనము సమంజసము.

5. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రవిభజనము తరుచున ఇండియా దోరతనమువారి దివరకే గ్రహించి రనుటకు బంగాళావిభజనమును రద్దుపరుచుటయే నిదర్శనము. భేషప్రజల సంత్వప్తియు వైశ్వర్యమును గూడ నిందులకు నిదర్శనము లని విన్నవించుచున్నాము.

6. చెన్నై పుర బొంబాయి గొడగు రాష్ట్రములందు కన్నడప్రజలు 64,40,895 మంది 33,597 చదరపు మైళ్ళ విస్తీర్ణము గల దేశమున నివసించుచున్నాము. కాన వారికి ప్రత్యేక రాష్ట్రమును ప్రభుత్వమును కానకార్యరీత్యాకానకథలను ఏర్పరుపవలె నని కోరెదము.

7. ఈ భాషాప్రయుక్త విభజన ముత్తరుచున కాంగ్రెసు వారిదివరకే నిశ్చయించి అంగ్రహించినదేశములకు ప్రత్యేక కాంగ్రెసుకుమిటీల కొసంగియున్నాము.

8. ఇండియా దోరతనమువారు వంగభాషను మాట్లాడు ర దీనిజనుల వారిని ఒక రాష్ట్రముగా చేసెనని హిందీభాషను మాట్లాడువానికి వేరుదొరనము చేసెనని చెప్ప రాజధానిలో భాషలను మాట్లాడు ప్రజల అవ్వారు. వారికివిజ్ఞానమును ప్రాచీనాచారమును భిన్నములుగానున్నవి గాన వారికి ప్రత్యేకపరిపాలన లొసంగబడవలెను బొంబాయి రాష్ట్రమున వారిగు భాషను మాట్లాడు ప్రజలుగలరు.

9. అభివృద్ధికిమాకు తగిన సదుపాయములు లేవందుట చేతను చాల సభివృద్ధి సొందినవారితో పోటీ కలుగుటలనను మేము చాల మొకటితరుచు స్పష్టముగా గ్రహించగలిగితిమి. సంయుక్త కన్నడరాష్ట్రము నేర్పరుచుటలన మా కన్నడప్రజలక్షణములకు భంగముకలుగకుండ మే మభివృద్ధి సొందుటకు వీలు కలుగును. పరిపాలనకు గూడ సౌకర్యము హెచ్చుగలదు.

10. బ్రిటిషు ప్రభుత్వపాలకుల కన్నడల కందరమును ముఖ్యస్థానముగా ధార్యమందు జరుపబడిన కన్నడమహాసభలో జరుపబడిన తీర్మానముల నిందుతో పంపితిమి.

11. బరిస్టర్లలోని ఒకరులును, చెన్నై రాజధానిలోని ఆంధ్రులును, సింధులోని సింధీయులుగూడ ప్రత్యేక రాష్ట్రములను గోరుచున్నారు.

12. కాన హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలన మొసంగుటలో భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రవిభజనమున కేర్పాటులను చేయవలెననియు కన్నడరాష్ట్రమును ప్రత్యేకముగా నేర్పరుపవలెననియు కోరెదము. ఇందులకు మీరు మేనందరమును కృతజ్ఞులముగా నందుము.

మును వైద్యశాలయను భేషదోరాధానమును రసశాలయను ఆవరణము. ఇందు వైద్యశాల గాంచిన కాశ్మీరు వైద్యశాలను ఆంధ్రదేశమునందలి ప్రతిపల్లెనందను దేశీయావధముల సభివృద్ధి చేయ ప్రయత్నములు జరుపవలెను. ఈవిషయమున సభివృద్ధి తాయుర్వేద మహామండలిచేయ ప్రయత్నములు తనకు విధి లేదు. ఆయత్న ఫలమే వనమిచట సమావేశమగుట కవకాశము గలిగించినది. ఈ మేల్కనదికముల నునమెట్టియుత్సాహముతో కాగ్యచరణము నకలంబించెదమో తిలకినమేల్కనము చేరుకరణను ప్రయోగింప కడుపునకతో పనులు సలిపిన సతిశ్రమమున నాయుర్వేదవ్యాప్తి తప్పక కాగలదు.

ఆయుర్వేద ప్రేమయు ధర్మమూర్తియు వస్యుస్థియు మిత్రుడను కీర్తి శేషులైన మాడపాటి వెంకటేశ్వరరావు పంతులుగారి ధర్మములనుండి ఏర్పగునబడు ధర్మవైద్యపాఠశాల ఆంధ్రదేశమునకు చాల ఉపకార మొనరింపగలదు. ఆంధ్రులందరు నిధర్మమును వృద్ధిపరచుట యవసరమని తలచెదను. ఆయాభాషలనుండి విద్యలు అభివృద్ధిపొందగాని దేశమభివృద్ధి నందుదు. ఇట్టి సౌకర్యము నునభాషాప్రయుక్త రాష్ట్రీయాంధ్ర సిద్ధించుటకు పూర్వము ఆయుర్వేద మహామండలి మువరమును దేశోన్నతినూచకముగా గొంగు పునకొనంగిరి. మీరలు గాధనిడనుండి మేల్కొంచి లేచి జాగరూకులై భాషాప్రయుక్తాయుర్వేదాభివృద్ధికి పాటుపడ హెచ్చరించెదను.

యావత్సరత మందలి రాజవ్యూహ భిన్నాంశకటాక్షములు ఆయుర్వేదము పట్ల ప్రసరించుచున్నవి.

19 గురు ప్రజాప్రతినిధులయొక్కయు కాంగ్రెసు ముసలము లీగులవారి యొక్కయు వాంఛలు పూర్తియై యాయుర్వేదమున కుత్సేజమును శ్రీ ధన్వంతరి స్వీకార ప్రసాదించ ప్రార్థించెదను.

భిషజాం సాధువృత్తానాం భద్రంచా గమశాలినాం ఆభ్యుదయకర్తృణాం భద్రం భద్రం భగ్రాభిషిజామ్

(4)

ఆంధ్రాయుర్వేద సమ్మేళనము.

(గత సంచికానుబంధము)

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతిగారు ఆంగ్ల విభాగజ్ఞులగు వైద్యుల సంఖ్య చాల తక్కువగా నుండుటలనను మెడికల్ ప్రాక్టీషనరుల కాననములనను ఆయుర్వేద పునరుజ్జీవనముచేరిక ఆరంభమైనది. అని లక్ష్మీపతిగారు నడిపిరి. బి. శర్మనాథశ్యామగారు (కాతకము) మండలిక వెంకటేశ్వరరావుగారు (విజయనగరము) గూడ ననునదిచిరి. కరతాశర్మను బత్సాహ పూర్వకముగ చెలగుచుండ రాజాగారిధర్మశ్రీమ కపించి ఆయుర్వేద ప్రవృత్తిని నిలిపి దానిని పునరుజ్జీవింపచేయుట కల్పవాయు తోడ్పడవలెనని ఆవశ్యకతను గురించి గ్రహీతావ్యాసము మొ సంగిరి.

ఆయుర్వేద మార్గాండభివృద్ధిపండిత డి. గోపాలాచారిగారు ఆయుర్వేదాభివృద్ధికి చేయుచున్న ప్రయత్నములకు వారిని కొనియాడి ప్రతిపస్థమును ఆయుర్వేదవైద్యుల సమావేశమును ఆయుర్వేద కన్వేన్షన్లమును జరుపవలెనని రాజావారు హెచ్చరించిరి.

మిత్రుట ఆభ్యుత్థులు సభాసందిమునుండి ప్రదర్శనాస్థానమున కూరేగింపుతోవెడలి ప్రదర్శనమును ప్రారంభించిరి. బోధకులు, ప్రత్యేకావధములు, ఆంగ్లశస్త్ర చికిత్సా సాధనములు, వివిధములకు దేశీయ వైద్యోపకరణములు, మున్నగునవి 2500 వస్తువులు ప్రదర్శింపబడినవి. ప్రదర్శనలు తాము ప్రదర్శించిన వస్తువుల మేరకు గుణములు, ఉత్పత్తిస్థానములు, వివిధోపయోగములు, మున్నగువానిని వివరించిరి. కాత్రుములలో వివరింపబడి నప్పటికిని ప్రస్తుతము వైద్యులలో పలువు రెయంగనట్టి క్రొత్తమందులు ప్రదర్శింపబడినవి. వానిగుణములు వివరింపబడినవి. (తంతివార్త.)

ప్రత్యేక గుంటూరు మండలసభ.

గుంటూరు మండలసంఘమువారును గుంటూరు మండల కాంగ్రెసు కమిటీవారును ఈనెల 25వ తేదీన ప్రత్యేక మండలసభను జరుపుటకు తీర్మానించిరి. మాంటూగూగారికి స్వాగత మొసంగుటకును ప్రత్యేక సంఘపాలనిధ్యముతో గూడిన కాంగ్రెసులీగు సంస్కరణముల నామోదించుటకును భాషాధారమునబట్టి రాష్ట్రములను విభజింపగోరుటకును తీర్మానములు చేయబడినవి. ఆహ్వానసంఘ మేర్పరుపబడినది. (తంతివార్త.)

జ్యోతిస మొనర్చువలయును. దోరతనమువారి 1917 వైద్యకనివేదికయందలి సంఖ్యలనుబట్టిచూడ ఒకపూనుజాతు శేషము చిక్కితాన సాహాయ్యమునకు రు. 0.6-6 ఖర్చుకాగలదని తెలియుచున్నది. చెన్నై రాజధానియందలి ఆయుర్వేద ధర్మవైద్యశాలలయందు చికిత్సనుబొంగు సౌకర్యోగికి రు. 0-0-10 ల నుండి రు. 0-1-0 అగుచున్నది.

దేశీయ విదేశీయ బోధకులకును ఖర్చులసంఖ్యలను బట్టి చూడ ఏది గుండుసాధ్యమో విజ్ఞులగువారికే గోచరము. అధిక ద్రవ్యవ్యయమున కొవ్వకొని నులభ సాధ్యములని విదేశీయ బోధకుల సేవలను సభిలపించినను అయ్యిరి మన శరీరములకు పరంపరనుండి యలవాటు లేకయుండుటచే స్థిగమగు ఫలమును ఇయ్యకాలకున్నది. అన్నామలగు నీయోషధములు శ్రీదోషవృద్ధికిని మన యాచారములకును దూరములు. భారతీయల ప్రకృతుల ననుకరించి త్రికాలవేదలగు మహాన్ములు నడిపిన వైద్యక పద్ధతులనె గాకయున్నవి. మన యావధములను యేర్పరాంతరములకు పోక సంయండ్లముట్టును లభ్యములగు నన్నది. అల్ప వ్యయ ప్రయోసాదులచే మన దేశీయావధులే వనక తగియున్నవనటకు "యస్మిన్ దేశేహి యో జాతిః తజ్ఞం తస్మాదధం హితమ్" ఏ దేశమున జనించిన వానికి ఆదేశమందు జనించిన యావధమే హితమును అయుర్వేదోక్తిని సార్థకపరచి మన యావధములు చేయు ప్రాణరక్షణమే సాత్వము.

ఆయుర్వేద వాద్యయము

రసతంత్ర ప్రవర్తకులలో ప్రపథముడగు నాగార్జునుడు ఆంధ్రుడని కొందఱునట్లు తెలియుచున్నది. అట్టి నాగార్జునుడు నాగార్జునతీర్థమున రచించెను. ప్రసిద్ధులగు నననాధనధులు స్వపాఠమున తీర్థములను వ్రాసిరి. త్రితల్ల భట్టు బృహద్యోగతరంగిణియను గ్రంథమును రచించెను. ఇంక ననేకులగు వైద్యపుంగవులు పెక్కుగ్రంథములు సంస్కృతాంధ్ర భాషల రచించిరి. ఈవరము లన్నిటియు నాచే విరచితమగు దక్షిణభారతాయుర్వేదమున పుస్తకమున గాననగును. చిరకాలమునుండి రాజావలంబనాదులు లేకపోవుటచే గ్రంథ సంపత్తి నష్టమగుచువచ్చెను. ప్రకృతము ఆంధ్రదేశమున లభ్యమగు గ్రంథములలో ఆనేకములు శిథిలములు, అసంపూర్ణములు, అశుద్ధములు వైకన్నట్టుచున్నవి. ఇందు ఆయావైద్యులు వారివారికాలముల వారివారి యనుభవముల నుండి గమనింపి యనేకములగు మూలకలుగలవు. ఈమూలకలయందలి గుణవీర్యాదులను నిరూపించు గుణపాఠములు కొన్ని గాననొచ్చును. అందు మాధవసంహిత విరచితమగు నిఖంటువు పితాపురమందలి ఆంధ్రపరిశోధక మండలియందు జూచుభాగ్యమయ్యె. ఇట్టి వెన్నియో గ్రంథరాజులు ఆంధ్రమాతృగర్భమున దాగి యున్నవి. వానిని సంపాదించి విద్యవైద్య సంఘమునుండి సంస్కరించి శుద్ధపరచి జాగ్రతపరచుటవలసివి. సద్గ్రంథ సంపద లేక మనము ఆయుర్వేదము పట్ల ఎట్టి పరిశోధనలు గాని విమర్శలు గాని చేయజాలము. మున్నుండు ఆంధ్ర వైద్యాచార్యులు స్వదేశీయమగు మూలకలని చెప్పబడిన వాటిలో కొన్నిటిని తమకు నివేదించెదను. పడనబడత, చెన్నై, కెడరాశి, గుక్కగుత్తి, వాడుడు, ముక్కెముంగర మొదలగునవి యెయున్నవి. ఈ గ్రంథకర్తలు తమస్వానుభవములనుండి గమనింపిన మదనబుడతాదులనే గాక 2 టిలములని భావమిత్రునిచే గ్రహించబడిన నల్లమందు దేవల చిన్న అక్కలకగ్ర గంగాయి మొదలగు ద్రవ్యములను గూడ గ్రహించియున్నారు.

ఇటీవలవాడగు బనవరాజు రసగ్రంథమున శేవలముద్ర విడలచే అగస్త్య సంప్రదాయమున నిరూపించుటకు పదార్థములలో కొన్నిటిని రసగ్రంథమున గనబరచియున్నాడు. విదేశీయ పదార్థజ్ఞులగునచే వీరలు గ్రంథసంపత్తి నున కొనంగి యున్నారు. అట్టివిజ్ఞానమును సంపాదించి భావిసంతతి వారికి గరవి దేశమున నాయుర్వేదమును వృద్ధిసొందింపవలెను.

ఆయుర్వేద వైద్యక శాసనములు

ఆంధ్రదేశమున నాయు రాజులకాలమున ఆయుర్వేదాభివృద్ధికి చేయబడిన స్థిరతరమగు దానములను నూచించు శిలాశాసనములు పెక్కులు గలవు. అందులో గొన్నిటిని మీకు నివేదించ గురూహుడనై యున్నాను.

ఆంధ్రుల కన్వయము

ఆంధ్రులు వితిరేయ బ్రాహ్మణము కాలమునుండి యన్ని విద్యలయందును కలయందును రాజ్యనిర్వహణమునందును రాజ్యనిర్వహణమునందును సంఘసంస్కరణమునందును భ్యాతిగాంచియున్నారు. నాగార్జునుడు, నననాధనధులు, బనవరాజు, నల్లభేంద్రుడు, త్రివల్లభట్టు, వేంకటాచార్యులు, వేరయకవి, బంగారయ్య మొదలగువారు ఆయుర్వేదపాఠశాలలై యనేకగ్రంథముల సంస్కృతభాషయందును ఆంధ్రవాణిని నలంకరింపజేసిరి. వైద్యవిశారదులచే విరాజిల్లిన ఆంధ్రదేశము ప్రకృతము ఇతిరరాష్ట్రములకంటె పెనుక బడి విద్యవైద్యుల సంఖ్య నపేక్షించుచున్నది. వైద్యవిశారదుల సంఖ్య పెంపొందించిన ఆయుర్వేదాంధోద్యమము జరుగదు. ఆంధ్రమండలముల కన్నిటికిని తగిన కళాకాలయ తదనుబంధముగ ఆశురాలయ

ప్రత్యేక గోదావరి మండల సభ.

గోదావరి ప్రత్యేక మండల సభలో సభాధిపతి చింతలసాటి వేంకట నారాయణశాస్త్రి ప్రారంభోపన్యాసము:

నన్ను ప్రత్యేక మండల సభకు ఆ గౌరవనాథిపతిగ నియమించి గౌరవించిన మీకు మనఃపూర్వకముగ మంచము లాచరించుచున్నాను.

దేశమునందు మధ్యమానకములు కన్పట్టుచున్నవి. ఉదాహరణములలో న గ్ర గ ణ్యుడ గుమాం చే గుర్త గారు ఇం ద యా నుం త్రి త్వ ము వ హించుటయు మన రాజప్రతినిధిగారి యాహ్వానమువైసి సార్వభౌముని నెలవు నైకొని ఇండియాదేశమునందలి రాజ్యతంత్రమునమాన్యు చేయు తనని దేశస్థితియు, దేశీయుల రాజ్యాంగశయములను స్వయముగ గుర్తింబుటకు వారు మనదేశమునకు విచ్చేసియున్నారు. ఇంగ్లాండుదేశమునందలి ఉదారతలను ఎప్పుడును మనదేశమందలి రాజకీయ సంస్కర్తలయెడల సదాభిమానముతో వర్తించుచుందురు. రాజభక్తియు మిత్రత్వమును సంస్కరణమును మనదేశకల్పయ్యుని ఇందుకు మదారకనమ్మలను బ్రీటిషువారు భిన్నాభిప్రాయము కారు. అట్లు సంఖ్యాకుల యధిపతులగు యధికారమును ప్రజలనకీకరణము చేయవలసినదని ప్రస్తుతము చూచుకొనుచున్నాము. తన ప్రభుత్వ స్థిరత్వమునకును ప్రజానారాజ్యము నిమిత్తమును బ్రీటిషు దొరతనమువారు మనదేశమునందు పాశ్చాత్య రాజ్యతంత్రమును పాశ్చాత్యవిద్యావిధానమును నెలకొల్పియున్నారు. మొదటిదానివలన ధనవ్యయము కలిగినను రెండవదానివలన దేశమునందు రాజ్యతంత్రము నడుపుటకు గాను ప్రజా ప్రాతినిధ్య సంఘములు నెలకొనవలయునను సభిలాషలు వెక్కులాయెను. మనము జయింపబడిన వనవాసులము కాము. పురాతనమగు నాగరికతయు వ్యవస్థలనుగలవారము. మనపూర్వులు కూడ రాజ్యతంత్రమునందు అప్పటి యితరదేశీయులకంటె హెచ్చుగా ప్రావీణ్యముగలవారయ్యుండెరి. ఔత్తరధర్మమున గూడ మనము విశేష గుప్రసిద్ధత గలవారము. ప్రస్తుతపుండు జరుగుచున్న రణములో మనదేశీయులు ఔత్తరధర్మమున యశస్సును గాంచుచున్నారు. సామ్రాజ్యస్థాపనార్థము జరుగుచున్న యీ యుద్ధములో పోట్లాడుచున్నవారిలో మనదేశీయులు కూడ ముఖ్యులయి యున్నారు. ప్రపంచములో అన్నిదేశములలోపాటు పూర్వపు నాగరికత ననుసరించియు చిత్తుకు గౌరవస్థానమును తిరిగి పొందుటకుగాను మన యద్వైతమున దైవము బ్రీటిషురాజ్యముక్రిందికి మనదేశమును తీసికొనివచ్చెను. దేశీయుల యభివృద్ధి కొరకు మనదేశమును పరిపాలించువాధ్యత బ్రీటిషుదొరతనమువారియెడల ఉండియున్నది. పురాతననాగరికతయు ప్రబంధత ఔత్తరధర్మమునగల మనదేశీయులను ఇది వరకే బ్రీటిషువారు చిత్తరి తిని పరిపాలించియున్న యెడల నీయుద్ధమునందు వారికి మనదేశము ఇంతకంటెను విశేషముగా సహాయ మొనర్పబట్ట ఆనకాశము కలిగియుండును. మనదేశమున బ్రీటిషుసామ్రాజ్యము స్థాపించి చూడబడిన కన్న గులాబుల. కాని, దేశమును ఉద్ధరింపితిమి'నికీ తెచ్చుటకు తగిన సదుపాయము చేయబడియుండలేదు. బ్రీటిషు సామ్రాజ్యములో మనదేశము విశేషముగా నభివృద్ధిగాంచినదని యధికారులు చెప్పుచున్నారు. కాని, దేశీయుల యభిప్రాయము ఇందుకు భిన్నముగా నుండియున్నది. పాశ్చాత్యవిద్య మనకు గరపుటకు ప్రయత్నములు జరుగుతరని అందువలన ప్రజలకు నైత్రోస్థిలములు జరుగుననియు అందుమూలముగా పాశ్చాత్యులకంటెనే పాలింపబడవలయు నను కోరికలు జనించుననియు పూర్తిగా గ్రహించియే మనకు మొట్టమొదట పాశ్చాత్య విద్య గరపుటకు ప్రారంభించిరి. పాశ్చాత్యవిద్య గరపింపబడుటకుదేశీయులు పాశ్చాత్యవ్యవస్థలను కొరుకురని మెకాల్ ప్రభువు వక్రగొనించుచుండెను: "అట్టిదనము వచ్చునో లేదో మన సంకయము నాకు గలదు గాని అట్టిదనము రాకుండ చేయుటకు గాని ఆలస్యపరచుటకు గాని నేను ప్రయత్నము చేయను. అట్టి దినము నన్నినయెడల ఆదినమే మన యింగ్లాండు చరిత్రలో స్థాపించదగిన దినము." అని వక్రగొనించి యుండెను. సిపాయిల విప్లవము జరిగిన కాలమునదే ఉదారమనమ్మలై పాశ్చాత్యవిద్యకు గరపుటకుల మనదేశమానందు కలుగజోవు మాన్యులను పూర్తిగా గ్రహించియే వారు మనదేశమునందు విశ్వవిద్యాలయములను కళాశాలలను నెలకొల్పి యుండెరి. అంగ్ల సామ్రాజ్యమునందు వలసరాజ్యము

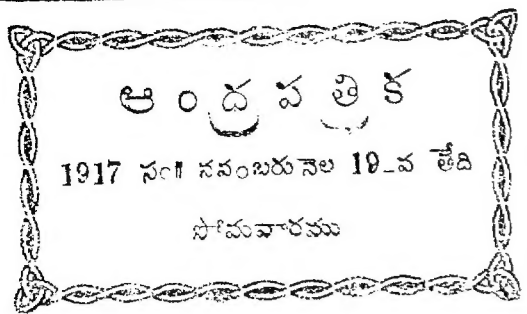
లతో తుల్య మగు స్థానమును బొంది తన పురాతనసభ్యత్వమును ఔత్తరమునకును ఉచితముగ స్థానమును సంపాదించుటకును తన యాత్మత్వమును తడుంటేట తాము పొందుటకును మనకు ఆనకాశ మియ్యవలయునని విద్యాధికులగు దేశీయులు మొదటిసారియు కోరుచున్నారు. పాశ్చాత్య విద్యావిధానము ననుసరించి నెలకొల్పిన విద్యాలయములందు ఏటేట ఆధిక సంఖ్యాకులు విద్య నభ్యసించుచున్నారు. జాతీయ గౌరవ ప్రతిపత్తియు కృత్తి స్వాతింత్రాత్మాభిలాషయు గలవారై వీరలు ప్రజానానీయ ప్రబోధమునకై పాటుపడుటకు లగియుండి, శ్రద్ధతో పని చేయుచున్నారు. కేవలము పాశ్చాత్యముతోను ధర్మబుద్ధితోను జాతీయతభేదములను పరిగణింపక ప్రజాభివృద్ధికి పాటుపడుచున్నవారి యుద్ధమును సంప్రసనియమై యున్నది. అట్టి త్యాగిలు బయలుదేరియుండగా వారు రాజ్యాంగతంత్రమునందు విశేషముగ ప్రమేయము కలిగించుకొనుటకు ఆనకాశ మిచ్చుట దొరతనమువారి విధియై యున్నది. ఈ న్యాయమైన వాంఛలను ఏర్పరుటగాను భారతీయుల గమ్యస్థానము స్వపరిపాలనమని నుంగీకరించుచు నియుటగాను రాజ్యతంత్రమును నడుపుటయందు దేశీయులను విశేషముగ నియోగించెదలనియును, స్వపరిపాలనావిధానము కల్పింపబడి చేయుచు మనియును మొన్నమొన్న దొరతనమువారు వక్రగొనించుచున్నారు. బాధ్యత గల బ్రీటిషు రాజ్యతంత్రవిద్యావారులు ప్రస్తుతపు ఇండియా ప్రభుత్వవిధానము కార్యనిర్వహణమునందు నిరంకుశాధికార పూరిత పని చేప్పియున్నారు. భారతీయంత్రీకి ఇండియాదేశమును గురించి అనుభవజ్ఞులము లేకపోవుటచే వారికి ఒక ఆలోచనసభ యుండవలసిన యవస్థ కలిగినది. ఈ యాలోచనసభలో వెక్కుమంది ఇండియాదేశమునందు ఉద్యోగముచేసి ఉపకారవేతనము పొందిన సివిలుసర్వీసు శాఖోద్యోగులై యుండుటచే, వారు అధికారవర్గమువారి చర్యల నామోదించుచుందురు. భారతీయంత్రీ మంత్రులగుటచేరియుండుటకు, పార్లమెంటువారికి ఆమోదము కలిగియుండును. ఆ కారణముచే పార్లమెంటువారి యధికారము నామమాత్రావల్లమై యున్నది. తామదివరకు సహాయంత్రీక నుండి ఇండియా రాజ్యతంత్ర విధానమునందు దనుభవము గలవారై యుండుటకు మెసపోలేమియు చర్యయందు మాటెగ్గుగారు ఇండియా రాజ్యవిధానమును ప్రజాభిప్రాయబద్ధముగ నుండునట్లు చేయవలసియుండునని చెప్పియుండెను. దేశక్షేమమునందు విశేషబాధ్యతగల విద్యాధికులమగు మనము ఇండియాదేశపు ప్రస్తుతపాలనవిధానము నిరంకుశాధికార పూరితమని యధార్థము వచించు తీరిని స్వలాభ ప్రేరితులగు అంగ్లేయ పత్రికలు మనము లేని పాని కోపము తెచ్చుకొనుచున్నా మని చెప్పుచున్నను అందలి యాధార్థ్యము కృత్తిము, కాకమానదు. హిందూదేశ పాలనావిధానమును ప్రజాభిప్రాయబద్ధముగ చేయుటయే ముఖ్యంశమై యున్నది. కార్యనిర్వహణసభలందు ప్రజానిర్వదితులగు భారతీయులు సగముమంది సభ్యులుగ నుండవలయు ననియును కార్యనిర్వహణసభలు శాసనసభలకు లోబడి యుండవలయు ననియును కాంగ్రెసు లీకువారు తీర్మానించి యున్నారు. కార్యనిర్వహణ సభ్యులలో సగముమందిని ఎన్నుకొనవలయు నని కోరుటకు కారణము వాయుచు దేశీయులకు నచ్చుకమున్న వా రుండవలయుననియు, రెండవది ఐసోపాదేశములందున్నట్లు కార్యనిర్వహణసభ శాసనసభలనోడింపబడినట్లు రాజీనామా ఇయ్యవలసిన యవసరము లేకపోవుటయు నై యున్నది. ఐసోపా దేశాచారబద్ధ మగు సభ యుండుటయే మన గమ్యస్థానమై యున్నను దానిని మన మిప్పుడు కొరుటలేము. ప్రజాభిప్రాయబద్ధముగ నుండుటకు గాను కార్యనిర్వహణసభలు శాసనసభలకు లోబడి యుండవలయును.

మనతో భిన్నాభిప్రాయము గలవారుకూడ గాష్ట్రీయ దొరతనములో కొన్ని భాగముల విషయమై కార్యనిర్వహణసభ శాసనసభకు లోబడియుండవలయుననియు సభిప్రాయపడియున్నారు. కాని, ఇది మనము విశేషముగ చక్కచేయవలసిన యంశమైయున్నది. ఇందువలన రాజ్యతంత్రములో కొన్ని భాగములనుగురించిమాత్రము కార్యనిర్వహణసభ శాసనసభకు లోబడియుండుటయు, శాసనసభలో వెక్కుమంది తమయభిప్రాయమునకు భిన్నాభిప్రాయమైనప్పుడు ఆయాశాఖల మంత్రులు రాజీనామా యిచ్చుటయు లేకైన రాజ్యభాగములను గురించి శాసనసభలకు ఆలోచనసభలకు నందుటయు తటస్థమగును. ఈప్రకారముగ క్రమేణ దొరతనము ప్రజాభిప్రాయ

బద్ధమగుటకు ప్రపంచము దెక్కడను సాద్యకము కానరాదు. అట్టిసంగతిలో మొట్టమొదట మనదేశమునందు దట్టి ప్రయత్న మేల చేయవలయును! స్థానికస్వరూపాలనము విద్య ఆరోగ్యము మున్నగు శాఖలు మొట్టమొదట ప్రజాభిప్రాయ బద్ధములుగ చేయవలసివచ్చిన వారి యభిప్రాయము ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారి శాఖలందు లేదు. తాము భుక్తుచేయవలసిన ధనమునువినియోగించుటయు, ఇండియాదేశములో శాసనసభ కార్యనిర్వహణమును మూచించుటల నీశాఖలలోనే విశేషముగ ధనమును వినియోగించుటకు మన ప్రతినిధులు కోరుచుండుటయు, ధనాభావమునలన మన కోరికలను నెరవేర్చుటలను దొరతనమువారు చెప్పటయు జరుగుచున్నది. ఇది వరకే యావిధముగ నుండగా నీమార్గవలన మన కేమిలాభము చేకూరును! దినాదిసాధివృద్ధినిజేందు ఆదాయములో భాగమును వీనినిమిత్త మిచ్చినను వాని యభివృద్ధినిమిత్త మేమియు చేయలేరని నాయభిప్రాయము. ప్రస్తుతపుండు రాష్ట్రీయదొరతనములకు ఆయా ఆదాయములలో సగముభాగ మున్నను, వీనియభివృద్ధినిమిత్త మేమియు చేయలేకపోయిరి. కోశవ్యవస్థ ప్రజల అధికారములో లేనంతకాల మీ కోరిక లేదేనెరవేర్చు. రాష్ట్రీసాలనమునందు నిర్మితభాగములను మాత్రము ప్రజాభిప్రాయబద్ధముగ చేయుటవలన, ఆయాభాగముల మంత్రులకు మారుటలేప్ప మేరలాభ ముండనేరదు. ఇంతేగాక, అధికారవర్గమువారు యథాప్రకారముగ నే విచ్చలవిడిగ కోరిక వ్యవస్థను నిర్ణయించుచుందురు. దానివలన దేశాదాయము ప్రజల జ్ఞానాభివృద్ధి కొరకును విశ్వరాభివృద్ధి కొరకును వినియోగపడునను నిశ్చయముండదు. శాసనసభలు కొన్ని శాఖలయందు విధించుకాధికార ముండుటవలనను, కొన్నిటియందు సలహానిచ్చుకీమాత్ర ముండుటవలనను, శాసనసభలయందు కార్యక్రమము సరిగజరుగక అసంతుష్టి కలుగజేయును. ప్రజాభిప్రాయము పాలనాశాఖలందు క్రమక్రమముగ పరిణమించుట కొందరియభిప్రాయమై యున్నదిగాని తమ యధికారమును త్యజించుట కొప్పుకొనని అధికారవర్గమువారు అట్లు పరిణమించుటకు ఉచితసమయములందు సానుభూతిని చూపుదురను నన్యుకముచాలదు. ఉదారభావముతో నిర్ణయింపబడిన లోకలుబోధ్యుల శాసనములోని నిబంధనలకు కొన్నిటిని మొన్న మొన్నటివరకును ఆములలోనికి తీసికొనిరాకపోవుట దీనికి తార్కాణము. ఇందుమూలముగ ఏవిధమైన ఫలితము కలుగక పోవుటయు, అందుకు కారణము మనమనియు, మనము స్వపరిపాలనమున కన్దులము కామనియు చెప్పట తటస్థమగును. ఇట్టి య సందర్భములను సూరభ్యష్టితో మననాయకులు చూచియే కాంగ్రెసు లీకు సంస్కరణవిధానమునందు దేశీయాశయములను గుర్తించి, స్వపరిపాలనావిధానము నేర్పాటుచేసియుండెరి. అది స్వపరిపాలనావిధానమునందు మొదటి సోపానమేగాని అంత్యసోపానము కాదు. దీనిని దేశాభివృద్ధియందరు భాగుగ గుర్తించి అవలంబించుటయు ప్రకటించుటయు విధియైయుండును.

అన్ని శాఖలపైని అధికార మిచ్చినవెళక తుదకు రిపబ్లికాని కియ్యవలసియుండునని నాయకప్రభువులు చెప్పియుండెరి. హిందూదేశపు ప్రజలలో నాలుగువంతులు వ్యవసాయజాతులు. పన్నులలో చాలభాగము భూమినుండి గ్రహింపబడుచున్నది. ప్రస్తుతపు పాలనావిధానమువలన విశేషముగ వీరికే బాధకలుగుచున్నది. మన రాజధానియందు జమీందారి శాస్త్రీపు వైసలాను నిలుపుచేసినప్పుడు, భూమి హక్కుదారులైన సాగుబడి రయితులకు శాస్త్రీపు వైసలాచేయవని కీర్తికేమలైన సర్ థామును మనోగారు చెప్పియుండెరి. అటుపిమ్మట జరిగిన రయితులవారి ఫయసలా శాస్త్రీపు వైసలాగా భావించబడి కొంతకాలము అతలు జరిగియుండెను. వేల కొలది రయితులకు నష్టముకలుగునట్లు అట్టిశాస్త్రీపు వైసలాను రద్దుచేసి అధికారవర్గమువారు "రి నెట్టిమెంటులు" చేయుచు నిరంకుశాధికారముతో భూమిపన్నును హెచ్చించుచున్నారు. అధికారవర్గమువారు భూమిపన్నును పన్నుగ భావించక రాజ్యాంగతంత్రముయొక్క అవసరావసరములనుబట్టి పన్నును న్యాయాధికములను చేయుటమాని తామే భూమిభూమండులుగ భావించుకొని లాభముకొరకే రి నెట్టిమెంటులు చేయుచు నిరంకుశాధికారముతో భూమిపన్నును హెచ్చించుచున్నారు. ప్రజల శ్రేయస్సుకొరకును దేశముయొక్క సంపదభివృద్ధికిని మనదేశమునందు ప్రజాభిప్రాయబద్ధము కావలసిన పాలనాశాఖలన్నిటిలోను భూమిపన్ను ముఖ్యమైనది. ఇంతటితో నాయుపన్యాసమును ముగించి సభాకార్యమును ప్రారంభించుటకు ప్రార్థించుచున్నాను.

18-11-17

మెయిలు పత్రిక : కడపటి యుపాయము

మృదాను మెయిలుపత్రిక శనివారపు సంచికలో తన విజ్ఞాపితమును ప్రకటించినది. త్రితీయవారి యధికార మేమాత్రము తగినను, తారు హిందూదేశ సంతకభారమును వహించుటకు ప్రయత్నింపరట! మెయిలుపత్రిక ఆర్థిక భారమును తయ, ఆంగ్లో హైందవుల నిరంకుశము తీర్పును భీకరము యని యిప్పుడు తేటతెల్లమును నడిచి. హిందూలను ఇప్పుడుగాని, చూపుమరల నెప్పుడయినగాని, హిందూదేశమున సామింప బడుటకు మెయిలుపత్రిక యంగీకరింపదు. ఏ వారముచే నైనను, అట్టి సంతకమును నెవల హిందూదేశమున శాంతి సమకూర్చుటకు ఆంగ్ల దైనికులు తోడ్పడరట! ఆంగ్లదేశ వర్తకుల భవము హిందూదేశ వ్యాపారాభివృద్ధికై యుపయోగింప బడరట! స్వపరిపాలనము భారతీయులకు లభించునెడల, ఆంగ్లేయు లీదేశములో నెట్టి సంబంధమును గలిగించుకొనక, ప్రజలను పక్షపాదులముగ జిక్కి పెట్టెదరట! ఇట్టి దెవరింపులచే, భారతీయులను కార్యోత్సాహమునుండి తొలగింపజూచుట, ఎట్టి నగునాటులకే కారణమగునో మెయిలుపత్రిక గ్రహించలేకన్నది. జాతీయనాయకులను మెయిలుపత్రిక కూలనాడి ధరితము గాంచలేక పోయెను. స్వపరిపాలనా వయస్సునుభవజూపిన హిందూగూఢాదు హిందూదేశమున దిగవలయును తేసిన ప్రయత్నము లన్నియు కష్టములయ్యెను. అటుపిమ్మట, స్వరాజ్య పరిపాలనకు భారతీయులను చేరదీయవలయు నని చేసిన విశ్వక్రయత్నములు బూడిదలోపోసిన కన్నీరయ్యెను. ఆంగ్లదేశమును గావించవలసిన ఆందోళనము మొగ్గలోనే త్రుంపబడెను. దరి తోవగానక, మెయిలుపత్రిక భారతీయులను దెవరించి, చతురోపాయములలో నాల్గవయింపుచు నున్నకు గడగినది. ఈ ప్రయత్న మనలే కొనసాగ దని సూచనగా నూహించవచ్చును. హిందూదేశము వాంఛించునది, కొంతహిందూనులు తక్షణ స్వరాజ్యముగాదు. భార్యతల స్వపరిపాలనమునకు బునాదుల వైచి, క్రమక్రమముగ సంపూర్ణ స్వపరిపాలన మొనగ భారతీయులు గోరుచున్నారు. ఇప్పుడునును, భారతీయదైనికులే, హిందూదేశమున సభక సంభ్యాకులుగ నున్నారు. భారతీయులకు వైశ్యవసంధుత్తోద్యోగముల నొసగి, వారికి వైనికీక్ష నొసగినచో, కొంత వత్సరములలో స్వదేశమును కాపాడికొను శక్తి వారికి అలవడగలదు. ఆతరుణమున, హిందూదేశరక్షణముకొరకై ఆంగ్లదేశవైనికీక్ష లనవసరముగ కష్టపడవలసి భోదగవలయు నక్కరయుండదు. హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలనము లభించునెడల, హిందూదేశపు పరిశ్రామికోశైజము త్వరలో సుకాధ్యక్షుడును, దేశసంపద యభివృద్ధి గాంచును. స్వపరిపాలనా ప్రధానము ప్రారంభమయిన తొలి వత్సరములలో, హిందూదేశము ప్రజాసామ్రాజ్యమున దుకుటమై ప్రకాశింప

గలదు. సామ్రాజ్యమునకు శాశ్వతలాభమును సమకూర్చగలదు. అంతవరకును భారతీయాభ్యుదయము గమనించి మెయిలు పత్రికయు, ఆంగ్లో హైందవ వ్యాపారులును ఓపికతో వేచియుండుట ధర్మము. మెయిలుపత్రిక సూచించిన ప్రకారము, హైందవభ్యుదయమునకు ఆంగ్లో హైందవులే మాత్రమునులక్ష్యవైట్ల స్వలాభాపేక్షావదులై భారతీయులను నడి సముద్రమున వదలెదరేని, సర్వసర్వ సహా చక్రమును ద్రిప్పు వరాత్ముడే హైందవజాతికి సాయము గావించగలడు ఆంగ్లో హైందవులు భారతీయాభ్యుదయమునకు తోడ్పడకపోయినను, అటువలసకునాసమర్థుడగు విశ్వంధరుడు, భారత జాతిని త్యజింపదని విశ్వసింపవచ్చును.

భారతీయులు తన యాత్మశక్తి గ్రహించి, తన స్వత్వరక్షణకొరకై ప్రయత్నించుచుండ, సంతోషించుటకు బదులు మెయిలు పత్రికాధికారి వాటివారు దెవరించుట తోచనియును. మెకాలే ప్రభువు నుడివిన యీ వాక్యములకు సాధకత యేమి? “అట్టిదవసము వచ్చిన ఎడల ఆ దినమే మన ఇగ్లాండు చరిత్రలో న్లాఘింపదగిన దినము.” మార్క్సినులపై హేర్బింగ్సుగారు “అనతి కాలములో ఆంగ్లదేశము రాజకీయ విధాన సూత్రముల ననుసరించి, హిందూదేశముపై అధికారమును విసర్జింప వలయునని వాంఛించును. ఆ తరుణము మహాత్మాత్వ సమయ”నుని 1818 వ సంవత్సరమునందే ఎదుకు నుడివియుండవలెను? ఇటులనే యనేక రాజనీతికోవిదులు, ప్రజాపరిపాలనమే దేశభ్యుదయ సూచకమని చాటియుండిరి. మెయిలుపత్రిక ననుసరించుచో, వీరి నుడువుల సర్వములయినను గావలెను. లేకపోయినచో వీరు మనస్ఫూర్తిగ నీ వాక్యములను దెప్పియుండక నయి నను బోవలెను. కాని యీ యూహలను మే మంగీకరింప జాలము. వారి యూహ వైది యైనను ఈ తరుణమున, మెయిలుపత్రిక దలంచుచున్నట్లు, స్వపరిపాలనా ప్రధానము, భారతీయుల యవసరము మాత్రమే గాదు. అది ఆంగ్లసామ్రాజ్య సామ్రాజ్యమునకే మూలాధారము. వెళ్లివుట్ట సేసిన నుడివినట్లు “హిందూదేశమునకు స్వరాజ్య మొసగి తీరవలయును. ఈ విధమును మనమవలంబించుచున్నంతవరకు, ఆంగ్ల సామ్రాజ్యము సురక్షితముగ నుండును. ఆంగ్లేయుల సాంప్రదాయములంతకన్న భద్రముగ నుండును.” హిందూదేశ మీ తరుణమున స్వపరిపాలన ముభవింపుచున్న యడల, ఇట్టిలో విషమస్థితి సంభవించినపుడు, అమెరికా సాయమును వాంఛించవలసిన యవసరముండనా? హిందూదేశము తన ధనమును, నైనిక బలములను సమర్పించి జర్మను ప్రాబల్యము నీ వరకు సంత మొందించి యుండెడిదే!

ఈ సత్యమును గ్రహించియే, హైందవా శయ ప్రతికూలురగు సర్ వేలంఘెను ఛిరాలు, సర్ జే. డి. రీసు, కర్మనుప్రభువు, బోనాల్లామంత్రి మొదలగువారు హైందవాయువులకు సానుభూతి జూపుచున్నారు. హిందూదేశ సమస్యను గూర్చి యాలోచించునపుడు, హిందూదేశ సాభాగ్యముకన్న సామ్రాజ్య సామ్రాజ్యమే వీరి మనోద్వేషి యందుండెని గ్రహించవలయు. వంగదేశీయుల యాగ్రహమునకు పాత్రులైన సర్ బి. ఫుల్లరు గారుగూడ ప్రస్తుతపరిస్థితుల గ్రహించిరి. ఆంగ్లాధికారమును ప్రజలు గౌరవించెదరు గాని, ఎల్లప్పుడును ఆంగ్లేయుల యాదార్యమువైననే యాధారపడియుండవలెననివారినిగోరుటసమంజసముగాదని ఫుల్లరుగారు లండను ట్రెయ్యుపుత్రికకు వ్రాసిరి. ఆంగ్లేయుల ప్రభుత్వమును శిరసా క్షమించుటకు

ప్రజలు సంతోషించెదరు గాని, స్వపరిపాలనమే నెక్కుడుగ వాంఛనియమని మాత్రము వారభిప్రాయము దెలిపెదరని ఫుల్లరుగారు సూచించిరి. ఈ యభిప్రాయమునే సర్ జాన్ సీసీగారు గూడ సూచించి యుండిరి. సర్ హెన్రీ కాంప్ బెల్ బా నరుమెన్ గరు “సుపరిపాలనము స్వపరిపాలనాశాసన మాత్రమింపజాల” దని స్పష్టపరిచి యుండిరి. ప్రస్తుత సమస్యనెటుల సాధింపవలయునో ఫుల్లరుగారు చర్చించిరి. ఇంక కు రెండు మార్గములేగలవట! మొదటి మార్గము సంపూర్ణత్యాజ్యము. రెండవది హిందూను ప్రధానము. మొదటి మార్గము అను సరణీయము గా జాలదు. రెండవ మార్గము అనుసరణీయము. దీనినే భారతీయులు గోరుచున్నారు. విల్లెండులోవలె స్వపరిపాలనమును కేకలములుగ నిచ్చి యసంతృప్తి తెంచుటకన్న, సరసభావముతో స్వపరిపాలనము నొసగి యాదార్యము గనుబంటులు యుక్తమని ఫుల్లరుగారు నివేదించుచున్నారు. స్వపరిపాలనా కేకలములను వాంఛింపుచున్న, ప్రతికూలకక్షము వారు ఫుల్లరుగారి వాక్యసారము గ్రహించియెదరు. దూరదృష్టితో యోచించుట భావ్యము. కాల్వై కేలు ప్రభువు లండనునగరము ముద్రాసంపుచు, స్వపరిపాలనమును హిందూదేశము పొందదగు నని వాక్రుచ్చిరి. హిందూదేశముదలి యశాంతిని దిన్నగ నడువకపోయినచో, సామ్రాజ్యమునకు వికత్తు ఘట్టించనియ, దానిని సక్రమచూర్ణముల నడపినచో సామ్రాజ్య సామ్రాజ్యమునకు దారి జూపుననియు వారు స్పష్టపరచిరి. ఆంగ్లరాజనీతికోవిదులందరు హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలన మవలంబించి చాటుచున్నారు. ఇగ్లాండులో స్వపరిపాలనాశయము తీవ్రముగ నున్నపుడు, దానిని గూర్చి ఆంగ్లదేశము యురేక్ష వహించుటచే, యిప్పుడు ఇగ్లాండు సమాభావము కట్టసాగి పైవైచి. మెయిలుపత్రిక వాక్యములపై లక్ష్యముంచక, దూరమాలోచించి, మాంటాగూప్రభువుగారు స్వపరిపాలనా సాధమునకు బునాదుల వైచి, హిందూదేశభ్యుదయమునకును, ఆంగ్ల సామ్రాజ్యోదయమునకును తోడ్పడ ప్రార్థితులు.

ప్రత్యేక గోదావరి మండలసభ.

ప్రత్యేక గోదావరి మండలసభ నిన్నటిదినము ప్రారంభమయ్యెను. భారతీయులు తమ బాధ్యతల గుర్తించి, కాలమున కనుగుణ్యముగ ప్రవర్తించుచున్నారనుట కీ సభ నిదర్శనము. స్వపరిపాలనమునకు ప్రతికూలురు కొందరు చెన్నపురి నుండి వ్యాపారుల బన్నును, కాలప్రవాహమున కడ్డగట్టనై ప్రయత్నించుచున్నారు. విక్రమోపాలోకొంతవరకు తన ప్రయత్నముల కొనసాగింపదలచిరి. అంతటితో నాగక ఆంధ్రదేశమున విజయభ్యజను స్థాపించునది విజయవాడలో సభను సమకూర్చి. ఈ సభ మూలమున ఆంధ్రదేశాభిప్రాయము ప్రస్ఫుటమగుటకు వీలు గల్గినది. సభోదేశమును తేటతెల్లమై, దేశహితకములు ప్రత్యేక సభ కత్తుత్సాహముతో జరిపి స్వపరిపాలనాశయమునకు సంపూర్ణమోదము దెలిపిరి. తామెకటి దలచిన వైవముకటి దలచు నను విధమున, స్వపరిపాలనా ప్రతికూలురు దేశమును వెనుకకు లాగుటకు చేసిన ప్రయత్నములు భగ్గుముకుటమే గాక స్వపరిపాలనా శయమునకు యపూర్వముగ బండు, తేజము సమకూరినవి. స్వపరిపాలన ముల్లంపు నీ య మ ను విశ్వాసము, ప్రతిపక్షుల మోక్షసములలో గూడ జోచ్చెను. ఆంధ్రదేశము ప్రతికూల సభల నిక జేర్చుట దెవరును బూతుకొనరు. అటుల

బూనుకొనినను అవజయము దప్ప వేరు ఫలితము లభింప జాలదని నిస్సందియముగ చెబుట వచ్చును. వస్తుత్వమునందు లేని విభేదముల నీ నవయుగము నందు రగుల్కొల్పి దేశ పురోవృద్ధికి భంగము గలిగింప సమర్థుల దేశద్రోహుల స్వాధీనపరత్వము వెల్లడి యయినది. విశ్వబ్రాహ్మణులు, ఆర్యనైశ్యులు, శూత్రయులు మొదలగు బ్రాహ్మణేతర సంఘములు కాంగ్రెసు సంస్కరణముల నామోదించినవి. తదితరులలో చెన్నపురిలో స్వల్పసంఖ్యాకులును వారి యనుచరులు దప్ప మిగిలిన వారెల్లరును స్వపరిపాలనోత్సాహము జూపుచున్నారు. దివానుబహద్దూరు పి కేశవపిళ్లగారి యాజమాన్యముక్రింద రాష్ట్రీయ సంఘము దేశహితైక బ్రాహ్మణేతరుల యభిప్రాయమును సువ్యక్తి కరించుచున్నది. ఈ నెల 23 వ తేది ఆదివారమున గుంటూరు మండలపు ప్రత్యేక సమావేశము గుంటూరు పురమున జరుగునని మాకు తెలిపి వార్త యంకబడినది. మాంటాగూగారికి స్వాగత మొసగుటకును, కాంగ్రెసు విధానము నమోదించుటకును, ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మంగీకరించుటకును భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర నిర్మాణము గోరుటకును, నీసభ జరుపబడునని తెలుపబడినది. ఇటులనే కృష్ణా జిల్లా ప్రత్యేక సభను ఏలూరులో జరిపి, స్వపరిపాలనాశయమునకు చేయూత నొసగునని దెలియుచున్నది. ప్రతికూలర ప్రయత్నములు స్వపరిపాలనాశయము స్వచ్ఛందమై వెలుగునటుల జేయుటకు నెక్కుడుగ దొడ్డునవి. ఇట్టి ఫలితమునకు ప్రతికూలరు వందనీయు లనుటకు సుదియము లేదు.

ప్రత్యేకగోదావరి మండల సభాధ్యక్షులగు చింతలపాటి వేంకటసూర్య వరసింహరాజుగారి ప్రారంభోపన్యాసమున స్వపరిపాలనావశ్యకత విస్తృతముగ నిరూపితబడినది. స్వపరిపాలనమునకు భాంతీయుల కిదివరకు క్రమశిక్ష యొసగి యుండిర యడల, యీసంగ్రామమున భారతీయుల యుపయోగము వేయుమడంగు లతిశయించి యుండెడిది. మెసపోతుమియా నివేదికము, సంగ్రామపరిస్థితులు, యీసత్యమును ఆంగ్ల రాజ నీతిజ్ఞులకు దృక్పదర్పనము గావించినవి. భారతీయ నాయకు లనేక వత్సరముల నుండియు గోరుచున్న వాంఛలు ఫలించుట, సామ్రాజ్య సామ్రాజ్యమున కత్యవసరమని యిచ్చుచున్న ఆంగ్ల దేశాధికారులకు పొడగట్టుచున్నది. ఇట్టి యత్నప్రావేశమును ఆంగ్లేయులును భారతీయులును జారవిడచుట ధర్మముగాదు. అధ్యక్షులు నుడివినటుల "ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమునందుండి వలస రాజ్యములతో తుల్యమగు స్థానమును సుపాదించుటకును తమ యాసన్నత్యమును తనుతలతాము పొందుటకును మనకు సావకాశ మియ్యవలయునని విద్యాధికులగు దేశీయులు మొదటినుండియు కోరుచున్నారు. పాశ్చాత్యవిద్యావిధానము ననుసరించి నెలకొల్పిన విద్యాలయములందు ఏటట సభిక సంఖ్యాకులు విద్యనభ్యసించుచున్నారు. జాతీయ గౌరవ ప్రతిపత్తియు, వ్యక్తిత్వతృప్తిభిలాషయు గలవారై వీరు ప్రజారాజకీయ ప్రబోధమునకై పాటుబడుటకు దగియుండి, శ్రద్ధతో బనిచేయుచున్నారు. కేవలము స్వార్థత్యాగముతోను ధర్మబుద్ధితోను, జాతీయతేజములను పరిగణించక ప్రజాభివృద్ధికి పాటుబడుచున్న వారి యుద్యమము సుప్రసన్నమైనది. అట్టి త్యాగశీలురు బయలుదేరి యుండగా వారు రాజ్యాంగ తంత్రమునందు విశేషముగ ప్రమేయము గలిగించుకొనుటకు సావకాశమిచ్చుట దొరతనమువారి విధియై యున్నది."

ప్రతికూలవాదులు కాంగ్రెసు సంస్కరణములకు భిన్నముగ నొక విధానము దయారుజేసి బిక్కపూలులో ప్రదర్శించిరి. ఆ విధానము నిరుపయోగమే గాక నష్టదాయకమని అధ్యక్షులు దెలిపిరి. రాష్ట్రీయ దొరతనముతో కొన్ని భాగముల విషయమై కార్య నిర్వాహకసభ శాసనసభకు లోబడి యుండవలయునని, ప్రతికూలరు విధాన సారమై యున్నది. ఇట్టి మార్పును సూచించువారు శాసననిర్మాణసభ యొక్క విశ్వాసమును రాజ్యాంగసభ గోల్పోయివును, రాజ్యాంగసభకు తమ పదవులకు రాజీనామా నిచ్చుపద్ధతి కాంగ్రెసు విధానమున లేదని, యాజ్ఞేపించుచున్నారు. కాని కాంగ్రెసు విధానమున, ఆంగ్ల దేశమున నలె సంపూర్ణ స్వరాజ్యము గోంబడుచుండట లేదని, ఈ విమర్శకులు మరచుచున్నారు. వీరు సూచించు మార్పు నవలంబించుచో, ఆయాశాఖల మంత్రులు మాత్రము రాజీనామా యిచ్చుటయు తక్కిన శాఖలవారు నిరంకుశము వహించుటయు జరిగి, ఫలితము హాస్యాస్పదముగ పరిణమించును. స్థానికస్వపరిపాలనము, విద్య ఆరోగ్యము, మొదలగు శాఖల ప్రభుత్వము ప్రారంభమున ప్రజలకు బాధ్యత వహించవలయునని వీరి యుద్దేశము. ఈయుద్దేశము నెరవేరుటయెట్లు? కోశాధికారము ప్రభుత్వహస్తములమందే యుండును. ప్రజలు తమ యధికారమునకు లోబడిన శాఖల గూర్చి దేశాధ్యక్షులయకరమగు యనేకసూచనల గావించ వచ్చును. వాటిని యయలులో బెట్టుట ఎటులు? ప్రభుత్వమువారు ధనమొసగక పోయినచో, ప్రజాప్రతినిధు లెటుల తమ వాంఛల నెరవేర్చెదరో? ఈ శాఖలయందు ప్రభుత్వమువారికి వరకే ధనమును యవసరములకు తీగినటుల వ్యయముచేయుట లేదని, ప్రజాప్రతినిధులు మొరలిమించున్నారు. మున్నగు వారధికధనము నిందు కొరకై ప్రజలకొసగెదరను నమ్మకమున కెట్టి యాధారమును గాన్పించ కున్నది. ప్రజలకు, దేశాభివృద్ధికర మార్గములను సూచించుట కేగాక వాటిని కార్యాచరణయందుబెట్టుటకు గూడ యధికార ముండవలెను. కోశాధికారము ప్రజలహస్త గతము గానంతవరకు, యభివృద్ధి కవకాశముండదని ఖండితముగ జెప్పవచ్చును. కొన్ని శాఖలపై మాత్రము ప్రజాప్రతినిధుల కధికారముండిమిగిలిన పరిపాలనా శాఖలపై వారి యధికారము మృగ్యమగుచో, పరిపాలనా కార్యక్రమమునకు భంగము గలుగుట నిశ్చయము. ప్రతికూలరు నూతన విధానము నిరుపయోగ కరమగుటయే గాక, యపాయకరముగ గూడ పరిణమించుట సత్యము. ప్రజాప్రతినిధులకు, కొన్ని శాఖలపై స్వతంత్రాధికారము కలదని ప్రజలకు దెలియుటతోడనే, యరచేత వైకుంఠము గాంచ గల్గుదుమని వారు దలంచుటకు ప్రారంభింతురు. ప్రజాప్రతినిధుల తీర్మానములు కార్యసానుకూలత గాంచలేదని గ్రహించుటతోడనే, వారందలి రహస్యము గ్రహించలేక, ప్రజాప్రతినిధుల పరిపాలనమును దూషింప మొదలిడుదురు. అధికారవర్గము వారిని సందుగ నైకొని భారతీయులు స్వపరిపాలనమున కనర్హులని చూట మొదలిడుదురు. ప్రజావాక్యమునే వారాధారము జేసికొని, విమర్శించుటకు ప్రారంభించెదరు. ఇట్టి ఫలితము సమకూరిన యెడల, స్వపరిపాలనాశయ ప్రాప్తి గగనకుసు మయగును అధ్యక్షులు నుడివినటుల "ఇట్టి యసందృభములను దూరదృష్టితో మన నాయకులు జూచియే కాంగ్రెసు లీగు సంస్కరణ విధానమునందు దేశీయాశయములను గుర్తించి, స్వపరిపాలనా విధానము నేర్పాటుజేసి

యుండిరి. అది స్వపరిపాలనా విధానమునందు మొదటి సోపానమే గాని అంత్యసోపానముగాదు. దీనిని దేశాభిమానులందరు బాగుగ గుర్తించి అవలంబించుటయు ప్రకటించుటయు విధియై యుండును." అధ్యక్షుల యవదేశముగీకరించి, ఆంధ్రులు స్వపరిపాలనాశయ ప్రాప్తికి కృషి సల్పుట యవసరము.

విచిత్రవార్త

చెన్నపురిలో క్లబ్బుల యొద్దను, ప్రభుత్వ భవనముల యొద్దను ప్రజలు కొందరు గుంపులుగ బయలుదేరి యెల్లరి గావించిరనియు, అధికారులు మిన్నకుండిరనియు, దేశపురు బ్రిటిషు ప్రభుత్వ ప్రతిభవగ్గుట కీ తీరున గావించు ఆందోళనమునకు ధనమొక్కడనుండి వచ్చుచున్నదో కనుగొనిరాయని పాన్లమొటు సభ్యులగు ఫెల్ గారు ప్రభుత్వకార్యదర్శి నడిగిరి. వీరికి దెలిసిన వృత్తాంతము తమకు జేరలేదని, మాంటాగూగారికి బదులుగ ఫిషరుగారు ప్రత్యుత్తరమొసగిరి. ఫెల్లుగారికి యపూర్వవర్తమాన మొక్కడనుండి బంపబడెనో? ఒకవేళయాల రే యిట్టి యసత్యవార్తల బంపుచున్న యెడల, రూటరు వర్తమానముల విలువ నిపుడయినను గ్రహింపనగును. రూటరుగాకపోయిచో, ఆంగ్లో హైందవ ఉపవిలేఖరులెవరో యీ తీరున దెలిపి యుందురు హిందూ దేశమునకును ఆంగ్ల దేశమునకును గల మైత్రీకి భంగము గలిగించి, అపోహల వ్యాపింపజేయుట కీ తీరున బయలు వెడలు సామ్రాజ్యవైరులు దండనార్హులు.

సంయుక్త రాష్ట్రవిధానము

సర్ బి. ఫుల్లరుగారు హోంరూలు ప్రధానమును కోరుటయే గాక, ప్రతిరాష్ట్రీయును స్వాతంత్ర్యరాష్ట్రముగ గావించి, సామ్రాజ్యప్రభుత్వమునకు రాష్ట్రప్రభుత్వములపై సామాన్యాధికార మొసగవలయునని వ్రాసియుండిరి. వీరిదివరకు భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్ర సిద్ధాంతము నంగీకరించిన వారిలో ప్రాచుఖ్యులు. అందుచే వీరు భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రములనే పరిపాలనమునకు పునాదిగ నంగీకరించెదరని యూహింపవచ్చును. వీరు స్వపరిపాలనా ప్రధానము గూర్చి యొసగిన యనుకూలాభిప్రాయము మదరాసు ప్రెస్సుపత్రికకు రోషము బురికొల్పినది. వీరు రాజనీతికోవిదులు గారనియు, ఆంగ్లదేశపు బాధ్యతను వీరు గ్రహించలేదనియు ప్రెస్సుపత్రిక నేటి దినము దూషించినది ఇట్టి దూషణము సహజమే కదా!

బహిరంగ సభలో గందరగోళములు.- మలబారులోని విక్టోరియా జ్యూబిలీపురమండలమున ఈ నెల 16 వ తేదీని యొక బహిరంగసభ జరుపబడెను. వ్యాయవాదులు పి. అచ్చురెడ్డిగారు సభాధిపత్యము వహించిరి. మహమ్మదాల్ షా తాలీగార్ల నిష్పంధావాసమును ఖండించుటకును మలబారులో అల్ ఇండియా ముస్లిములీగు శాఖయొక్కటి స్థాపించుటకును, సభవారందఱును మాంటాగూగారికి స్వాగత మొసంగుటకును తీర్మానింపబడెను. ఉపవాక్యకులును, సభాధ్యక్షులును చేయు ఉపన్యాసములు సభ్యులకు వినిపించకుండ గందరగోళముచేయు నిశ్చయించుకొనిన గొండలు మోస్తాలు సభ నలుదిక్కుల నుండి కేకలుజేయు మొదలిడిరి. తా మిట్లు అల్లరిచేయుచుండినను సభ ముగింపబడలేదని వారు భావించి నిశ్చయముగ సభయందు నిలిచి సభ జరుగకుండ గందరగోళముచేయుటయే తమ పనియైట్లు వారిలో నిర్దలు ముగ్గురు చెప్పిరి. సభ ముందలి భాగము నాక్రమించిన గొండలు తగు మనఃపూర్వము వారిని ఆటంకపరచలేదు. తీర్మానించిన మూడు తీర్మానములతో సభ ముగింపబడెను. ౫౪ నెలలో యీ పురమున జరుపబడిన రెండు స్వరాజ్య ఉపన్యాస సభలకు గూడ నిట్టిగతియే ప్రాప్తి చెను. మండలములో గందరగోళములు జరుగుచుండగ నైనుండి పోలీసువారు ఏమియు శ్రద్ధవహించలేదు. (మదరాసు ప్రెస్సు)

వృత్తాంతములు

ధీర్ఘ హోమములు లీగు లోకమార్గ తిలకుగాను:—

కాంగ్రెసు లీగు విధానముల ప్రకారము స్వరాజ్యమున

తెజవాడ స్వరాజ్యమితి:—ఈ నవంబరు నెల 19 వ

ఇండియా స్వరాజ్య లీగు:—చిదంబరములో నందనాన

జాతంగి కేటలో కలరావ్యాధి:—కలరావ్యాధి జారం

రవీంద్రనాథ టాగోరుగారి మోటారుబండి ప్రమా

గురురావు హత్య కేసు:—మైసూరు ముఖ్య న్యాయస్థా

భాగ్యం కోట్టి పంతులు:—బెంగళూరులో రిమాండు

తలచేర్చి విద్యార్థి స్కూల్:—తలచేర్చిలో గోపాలనాయ

విద్యావేతనములు:—సింహాళము విశ్వవిద్యాలయము

తెలంగాణ కట్టలు పోవుట:—కలకత్తా నుండి యిటు రెం

ఉపాధ్యాయుడు బాలునిపట్ల దౌర్జన్యముచేయుట:—

అంధత్వమునకు వెలుచి ఆత్మహత్య గాంధీ మహాత్మా:—

తైపురు హనీదుగండగోళము:—వై గండగోళము

కుక్కకాటు చికిత్సలయము:—కలకత్తాలో కొన్ని

బోసుగారి సంస్థాపనము:—సర్. జి. సి. బోసుగారి

మొసలి కాటుచే మరణించుట:—సింహాళములో

విద్యార్థుల కట్టు:—వై కట్టువారి కోత్తనము గత

హోమామరాలు ఆందోళనము.

ము.కలు.

మొహరము సందర్భమున నచ్చటచట నేవేయో

ప్రత్యేకావసర గుంటూరు మండలసభ.

అయ్యా,

అనాడే యీ యూరనున్న స్వరాజ్యమితి సాంకేతి

కార్యదర్శి.

Seeds & Plants.

నానావిధ చెట్లు దినుసులు.

THE GREAT WAR

TELEGRAMS.

[Reuter's Agency]

Russia

The Situation at Petrograd.
Soviet Still in Control.

LONDON, November 18, (3-25 P. M.)

A wireless Russian official communique says:—General Muraviev, Commander of the Petrograd Revolutionary District, has ordered the Kishinov Soviet to liberate the comrades who were imprisoned at Kishinov for revolting against the Provisional Government which General Muraviev says is now deposed.

This message, which is the first direct news from Russia for several days, is significant as showing that the force opposing M. Kerensky control the wireless station at Tsarskoe Selo.

British Ambassador's Last Message.

Reuter learns that the last official news from the Russian message from the British Ambassador, Sir George Buchanan, sent 'via' Haparanda on the 13th inst., says:—"All well". The Russian Embassy in London has received no news for several days. Telegraphic communication between Russia and Japan has been cut off.

Grave Concern in Japan.

TOKIO.—The Russian situation is causing the gravest concern here. The Council of Ministers meets on Friday morning and an important development is generally expected.

Struggle for Petrograd.
Maximalist Version.

LONDON, November 18.

Reuter's correspondent at Petrograd, in a wire dated 13th inst., says:—Tsarskoe Selo has changed hands twice since the 11th, when after a short fight M. Kerensky first occupied Tsarskoe Selo and reached within five miles of Petrograd. As regards the fighting at Alexandrovsky the Maximalists state that M. Kerensky's armoured train vainly opened fire with guns and machine-guns. The attempted advance of Cossacks near Pulkova was promptly checked by armoured cars and machine-guns. Maximalist scouts reported Kerensky's Cossacks to be so few that, when they went to fight, they were only able to leave small parties at Tsarskoe Selo. Pending negotiations which are proceeding, the railway strike has been suspended. Much rioting and bloodshed is reported from Moscow. It is stated that two thousand have been killed. The premises of the cadet corps were invaded and a large number of cadets killed.

Maximalists Occupy Gatchina.

M. Kerensky in Flight.

LONDON, November 18.

Reuter's correspondent at Petrograd telegraphing on Friday says: Maximalist troops occupied Gatchina. M. Kerensky's staff were arrested and M. Kerensky fled. Orders were wireless for his arrest.

Termination Of Moscow Hostilities.

Kerensky's White Guard to Surrender Arms.

LONDON, November 18.

Telegraphing on Saturday, a correspondent says hostilities have ceased at Moscow. Terms have been signed whereby M. Kerensky's so-called White Guard surrenders their arms, and the Committee of Public Safety is dissolved. Maximalist conditions for entering the composite Socialist Government include the control of troops in Petrograd and Moscow and the arming of workmen throughout Russia. M. Neratoff ex-Foreign Minister is hiding, after arranging for the security of copies of the treaties with the Allies. Maximalists have ordered his arrest and the recovery of the documents.

Kerensky's Retreat.

LONDON, November 18.

PETROGRAD.—Reuter's correspondent telegraph that Kerensky's forces have retired in the direction of Pavlovsk and Gatchina. Maximalists announce their occupation of Tsarskoe Selo and claim fifteen hundred Cossack casualties in fighting near Alexandrovsky station. There were twenty Maximalist casualties.

Peace, the Keynote of all Parties.

LONDON, November 18.

Reuter's correspondent in a wire dated 12th instant says:—The Railway Union has initiated negotiations with a view to the formation of a Government comprising all Socialist Parties including Maximalists and a three day, domestic truce is suggested. The key note of the proclamation of all Socialist parties is peace.

Anglo-Russian Commercial Treaty Denounced.

Sir George Buchanan, British Ambassador, telegraphs that the Russian Government on October 24th on the ground of economic conditions arising out of the war denounced the Anglo-Russian Commercial Treaty of January 12th 1859 which will accordingly terminate on the 24th October 1918.

Autonomy and Independence for
Russian States Proclaimed.

LONDON, November 18.

Reuter's correspondent at Petrograd telegraphing on Saturday says:—After defeating Kerensky the Maximalist Council of Commissioners proclaimed the right of different peoples of Russia to decide their own form of Government including separation and formation of independent states. Maximalists insist on the inclusion of Lenin and Trotsky in any composite Socialist Government, and the majority of portfolios in-

cluding those for Foreign Affairs, Labour and Interior. Maximalist Commissioners have closed the Russo-Swedish frontier at Tornea. News of fighting at Moscow which lasted a week, is most contradictory and it is impossible to say whether casualties were hundreds or thousands.

Government Troops Enroute to Petrograd
To End Civil War.

Maximalists of Petrograd have sent detachments of Sailors, Soldiers and red guards there. Cannon and machine-guns continually bombarded Kremlin and the Town Hall which were the chief strongholds of military cadets and other Government adherents. Many shells burst in private houses starting fires. It is reported that government troops amounting to an army corps under the orders of the Army Committee are en route to Petrograd to the end civil war and the dictatorship of Maximalists. The Ukraine assembly has declared independence of Ukraine. It is stated that Kerensky's Cossacks numbered only three hundred.

Dukhonin Assumes Post of Chief Commander

LONDON, November 18.

A wireless Russian official announcement says:—Notification by Dukhonin issued in Petrograd states that he has temporarily assumed the post of the Chief Commander. He ordered stoppage of conveyance of further troops to Petrograd. Only transports connected with the military operations will be permitted.

Italy

Fierce Battle Easing.

Enemy Seeking to Wear Out Italians.

LONDON, November 18.

Reuters correspondent at Italian Headquarters, wiring on 16th inst., says:—The battle is raging in brilliant weather over seventy-five miles from the mountains to the sea. The Austrians and Germans are pounding the Setti Comuni Plateau and making violent attacks similar to those delivered at Verdun, at constantly shorter intervals, with ever-growing forces, preventing the Italians from resting. The Italian between the Brenta and the Piave on Mount Grappa, six thousand feet high, are withstanding enemy waves and preventing their descent on Adolo, Treviso, and Vicenza. The struggle is the fiercest along the Piave, where the Italians have made great sacrifices and almost reconquered the Zenzen bend.

Enemy Attempts to Cross the Piave.
Naval Forces' Stubborn Resistance.

LONDON, November 18.

An Italian semi-official announcement speaks of the fine discipline and perfect order characterising the retirement of naval garrisons on the right wing. They saved precious war material which now confronts the enemy in new positions and they repulsed the attempted crossing below Revedoli. Italian naval forces are constantly protecting this flank and repeatedly bombarding the enemy rafts on which the enemy is attempting to cross the Piave.

Italians Flood the Country.

Mr. Percival Gibbon, in a message of November 15th, says that south of Bona di Piava where the enemy crossed, the Italians broke the irrigation canals and flooded the country to a depth of three feet. The enemy then appeared in boats and is now engaged with naval forces on the northern edge of the Venetian Lagoon. The enemy has a terrible numerical superiority in aircraft.

Civilians Leaving Venice.

The "Daily Mail's" correspondent at the Italian headquarters states that only twenty thousand inhabitants remain in Venice, every removable work of art has gone. The workshops are shut and shops are selling off their goods. Gondoliers are transporting families with their effects to coast towns. British monitors participated in the defence of the Piave bombarding enemy forces from the mouth of the river.

Enemy Decisively Checked.
Numerous Troops Captured.

LONDON, November 18.

An Italian communique says:—The enemy without regard to losses renewed attacks from the Asiago Plateau to the sea, between Salettuol and San Andrea di Barbarano. The enemy forced a passage under protection of violent artillery fire and crossed to the right bank at Folina and Fagare. Artillery destroyed the enemy at Folina and we took prisoners three hundred survivors. We heavily attacked the greater number which crossed at Fagare, taking six hundred prisoners. Our artillery shelled the rest, hindering their return to the other bank. The enemy in the Zenzen loop is being closed up in a restricted zone.

French and British Troops in Italy.
Some Scenes.

LONDON, November 18.

Mr. Ward Price in a message, dated November 15th, says:—The roads of northern Italy during the last two days have been crowded with British khaki and blue-clad Frenchmen and their regimental bands putting new heart into the Italian soldiers and populations each day. Allied reinforcements reach Italy in greater numbers. Some French, to save congested railways, crossed the Alps through snow-covered passes. All are already moving to their appointed place of defence. I have kept pace for the last two days with long columns complete with transport. The men are delighted at the change though some had just come out of the line for

rest, when they were ordered to Italy. I saw an English troop train last night in the station and the occupants were boisterously singing choruses. Their cheerfulness was infectious and soon all the Italians were smiling. The Kilties are most popular. It is wonderful to see Tam-o'-shantered Kilties sight-seeing in mediaeval towns.

Premier Calls For Sacrifice.
Effect of Enemy Barbarity.

LAHORE, November 18.

LONDON, November 17th.—Signor Giolitti made a speech in the Chamber declaring that every citizen must be ready for any sacrifice.

The "Times" correspondent at the Italian headquarters says that delegates have visited the danger spot and exhorted the men to fight to the last. While one was speaking, the scream of a woman in the captured village was borne across. The men were most affected and wished to attack immediately. A portion of the second army, which was at the reorganising camp, struck with the communication, determined to leave and marched straight to the front.—("O. & M. Gazette" special cable.)

Italians Effect Orderly Withdrawal

The Italian Official communique says:—We completely broke up four attacks delivered with extreme violence in the direction of Zouro east of Udine and recaptured advanced elements in the direction of Casseretelet Adavanti taking a hundred prisoners. Enemy pressure between Urenta and Piava is increasing. After fierce resistance and brilliant counter-attacks we effected an orderly withdrawal from some advanced position.

We completely swept enemy from the Fagar Zone and repulsed an attack at Zenson further driving back the enemy in the river loop. We frustrated attempts to cross the river elsewhere. We took on Friday and Saturday on the right bank of Piave 1263 prisoners.

Great Britain

Naval Affair in North Sea.

LONDON, November 18.

The Admiralty says:—Our Light forces operating in the Heligoland Bight engaged enemy light cruisers this morning. The latter retired at high speed. We are pursuing.

Germans' Hit and Run Tactics.

LONDON, November 18.

Hitherto there has been no further announcement regarding the Heligoland naval engagement and details are not likely to be received until the British ships have returned to port. Yesterday morning a bold official announcement indicates that Germans followed their usual hit and run tactics. Telegram from the Dutch Island of Ameland states heavy commotion was heard all Saturday morning. A telegram from Copenhagen says violent cannonade in North Sea was heard between 8.30 and ten in the morning several miles off Manone and that great explosions were heard at intervals. Firing from several warships was observed on the horizon.

The Premier's Paris Speech.

Text of a Criticised Expression.

LONDON, November 18.

The expression in Mr. Lloyd George's Paris speech, which has aroused much criticism, namely "impenetrable barrier in the West," was used when he was referring to the break through by the Central Powers towards the East. The following is the text of the passage:—

"While we were hammering with our whole might at the impenetrable barrier in the West, the Central Powers feeling confident that we could not break through, threw their weight on that little country (Serbia) crushed her resistance and opened the gate to the East and unlocked the great stores of corn, cattle, and minerals—yes, unlocked the door of hope—all essential to enable Germany to sustain the struggle."

The Premier in a Militant Mood.

Parliamentary correspondents of Sunday Papers state that Mr. Lloyd George is in a most militant mood and welcomes the opportunity of disposing of his radical and conservative critics. It is expected that he will clear up the misconception that his Paris speech was a reflection on the army leaders.

The Home Rule Agitation.

Questions in Parliament.

LONDON, November 18.

In the House of Commons Sir John Rees asked:—Does the Secretary of State propose to take any action regarding the Metropolitan of India's statements upon Home Rule in India, etc., in the form of the Service for the day of Penitence on August 4th?

Mr. Fisher, replying, pointed out that the Metropolitan was subject to the Primate. Mr. Fisher was not aware that any revisionary action was contemplated in respect of the form of service mentioned.

Disorderly Mobs.

Mr. A. Fell, Conservative M.P. for Yarmouth, affirmed that disorderly mobs had assembled outside the principal clubs and public buildings in Madras and other cities in India and had not been interrupted by the authorities and police. He asked:—Had Government ascertained the source of funds supporting the agitation aiming at weakening British rule in India?

Mr. Fisher replied that his information did not bear out Mr. Fell's statement regarding the mobs, though there had been isolated riots in rural districts in connection with the Moharrum. He could not enlighten Mr. Fell regarding funds.

TELEGRAMS.

No Amplification of Government Policy.

LONDON, November 18. In the House of Commons, Mr. Fisher said he could not add anything to the Secretary of State's statement of August 20th regarding principles that would guide the government in dealing with the question of a political advance in India. In the House of Commons Mr. Fisher stated that the India Office and the Ministry of Pensions were paying attention to the question of the application of the Royal Warrant of August 1st regarding the grant of pensions to invalid officers to officers of the Indian army and there would be no avoidable delay.

LONDON, November 18th. Sir Bamfylde Fuller, writing to the "Times," attributes the Indian unrest to the undermining of the Civil Service, the only British authority Indians can respect. He argues that Great Britain should either maintain the prestige of the British "Raj" and govern India, or grant Home Rule gracefully and not by morsels making each province a self-governing unit, but retaining the supremacy of the Viceroy and Council. ("G. & M. Gazette.")

Self-Government for India.

Lord Carmichael's Views.

LONDON, November 18. At a meeting of the Colonial Institute at Caxton Hall, Lord Carmichael read a paper on "Empire Partnership," in which he said he believed self-government within the Empire was attainable by India. Meanwhile even the smallest step in that direction was worth taking. Accurate knowledge was the safeguard against danger of Indians overrating the importance of India and against the danger of the Dominion underrating it. The wise guidance of the spirit of discontent in India was most necessary. Discontent might lead to disaster if thereby Indians lost their sense of proportion, but it would lead to triumph if thereby Indians learned to share in the work in partnership not only with Britain, but with all the lands looking to Britain as their mother. (Cheers.)

The Irish Situation.

Sinn Feiners Losing Power.

LONDON, November 18. A debate on the Irish situation took place in the House of Lords yesterday. Lord Wimborne said "one must not jump to hasty conclusions. Ireland was not out of hand but was prosperous and orderly except for rowdiness in few towns. Out of the million additional acres under cultivation in the United Kingdom, seventy per cent. was in Ireland. The Convention was the governing factor in the situation. Substantial progress had rewarded its labours. Drilling which was proceeding had not attracted dangerous dimensions. Good judges believed that the 'Sinn Feiners' would not reject any peaceful and practical recommendation of the Convention for reconciliation."

Lord Curzon emphasised the waning power of the Sinn Fein extremists. Eighty per cent were opposed to violence.

Air Minister Resigns.

Sequel to Lord Northcliffe's Letter.

LONDON, November 18. Lord Cowdry has resigned the Chairmanship of the Air Board. Lord Cowdry has sent a letter to Mr. Lloyd-George attributing his resignation to Lord Northcliffe's letter and complaining that it is his first intimation that the Premier desired a change at the Air Ministry. He states that the Air Force Bill will give the nation an Air Service with the full powers that the country has demanded, and claims the chief credit for it. He concluded that during the year the effective air forces of the army have increased threefold.

M. Venezolas in London.

Speeches in the City.

LONDON, November 18. M. Venezolas was enthusiastically welcomed in London. At a meeting at the Mansion House, Mr. Balfour, Lord Curzon, and Mr. Churchill paid a tribute to M. Venezolas and his fight for the allied cause and freedom. M. Venezolas, replying, said the great majority of Greeks disapproved of the treacherous policy of the late King. No man could doubt the faith of Greece in their ultimate victory.

Campaign Against Pacifism.

Police Raids on Centres.

LONDON, November 18. There has been seven Police raids on Pacifist propaganda centres in London during the last two days, and huge quantities of literature have been seized.

Shipping Controller's Orders.

An Interesting Judgment.

LONDON, November 18. The King's Bench has granted the China Mutual Navigation Company a declaration against the Shipping Controller that the voyage of the British steamer "Keoman" from Liverpool to the East was at their risk and for their profit. The Controller had informed the owners that the Government proposed to requisition their ships, but ordered them to run their vessels if they had not been taken over. The Judge said that it was a scheme as the Controller proposed were to be carried out the services of owners must be obtained by negotiations and not commands.

London Tea Market.

LONDON, November 18. Indian and Ceylon tea catalogued for the coming week's sales is estimated sufficient to meet current public needs there by relaxing recent scarcity. There were

only thirty-three-and-a-half-million pounds in bonded warehouses on October 31st, representing under fifty days of civilian supplies as compared with a hundred and twenty million pounds last year. Strict economy is still being enjoined.

Cotton Shortage in Britain.

LONDON, November 18. The Cotton Control Board announces that there are 852,000 bales of cotton in the United Kingdom and on the sea equivalent of twelve weeks' supply, of which 573,000 are American, 94,138 East Indian, and 137,109 Egyptian and Peruvian. The quantity of American is short and the position is much accentuated by the fact that November shipments will amount only to about ten days' consumption.

THE SILVER MARKET.

LONDON, November 18. Mr. Montagu's silver report says the market was lifeless. The Shanghai exchange was dull and little disposed to change, though there has been a slight recovery.

BURMA RICE INVESTIGATIONS.

LONDON, November 18. The Imperial Institute is inquiring into the value for brewing and starchmaking and other industrial purposes of a dozen varieties of rice forwarded by the Agriculture Department, Burma, for examination with a view to selection of those best suited for the British market.

The Gravel Question.

Holland Helping Germany.

AMSTERDAM.—The transit of German sand and gravel via Holland has temporarily ceased but otherwise the situation is not modified. The Newspaper "Tyd" expresses the opinion that British Geological Survey with regard to pillboxes has greatly strengthened the allegations. Moreover Holland has made the imprudent concession of permitting Germans to store winter stocks.

America

Submarinism Finally Beaten.

Naval Writer's Views.

LONDON, November 18. NEW YORK: Arthur Pollen, the naval writer, said in an interview:—Wednesday's submarine figures constitute the most momentous news since the United States declared war compared with which Germany's successes in Russia and Italy are trivial. He declares that submarinism has been finally beaten.

American Shipbuilding Activity.

Concentration on Destroyers and Merchantmen

LONDON, November 18. WASHINGTON.—Mr. Daniels has conferred with the Shipping Board with a view to adjusting the naval and merchant shipbuilding programmes so as to secure the maximum results. He subsequently stated that all were working in perfect harmony, concentrating on destroyers and merchant ships. Mr. Henry Ford had joined the Emergency Fleet Corporation which is speeding up the new merchant fleet.

U. S. Farmers' Pledge.

LONDON, November 18. BUFFALO.—At the session of the American Federation of Labour, the President of the Farmers' Congress pledged farmers to unite with labour to help to win the war. He said farmers realized the great responsibility resting on them. It was important that workers in cities and fields should understand each other. They should join hands and put down the profiteer.

Restrictions on Silver.

British and American Governments' Action.

LONDON, November 18. WASHINGTON.—Representatives of American and British Governments conferring with the leading silver producers have proposed contracts under which the Governments will virtually control the silver market for an year at a price somewhat below the prevailing rate of 86 cents per ounce. One of the chief results will be to place restrictions on acquisitions where the war has caused a greatly enlarged demand for silver coins.

Unsinkable Ships.

LONDON, November 19. WASHINGTON.—The Shipping Board has approved France building a score of four-thousand ton unsinkable ships in the United States. It is said that the only effect of explosion of four torpedoes against the hull of the ship in test was to destroy the cargo in the area of explosion.

France

Clemenceau, a Dominating Personality.

LONDON, November 18. After the downfall of M. Poincaré, who is an able administrator but a nonentity confronting the Chamber, M. Clemenceau, nicknamed the Tiger owing to the vehemence of his disposition, and the fury of his attacks on adversaries, became marked out by public opinion for the Premiership. The present crisis is regarded as demanding a man of action with wide experience. M. Clemenceau has selected a number of tried men as colleagues; but he as Premier and War Minister overshadows all apart from his commanding personality. Even the action of Socialists appears discredited for immediate hostility towards the new Cabinet in which the Socialists are not represented.

The New Premier.

LONDON, November 18. PARIS.—M. Clemenceau, as President of the Senate Army Committee, is one of the best informed men in France on the military situation. He has always demanded greater energy in the prosecution of the war. The new Ministry is a concentration of republican groups to the exclusion of the Conservatives, Royalists, and Socialists.

M. Clemenceau's New Regime.

Political Censorship to be Abolished.

LONDON, November 18. PARIS.—The general impression is that the New Cabinet will obtain a strong majority in Parliament. It is understood that M. Clemenceau will abolish political censorship retaining military and diplomatic censorship. The Press will be informed only of news to be suppressed as prejudicial to national defence. Those infringing the order will be court-martialled for treason, the cases being referred to military jurisdiction.

PARIS.—The death of Mr. Auguste Rodin is announced

Germany

The Allies' Iron Wall.

Austrian Pacifist's Declaration.

LONDON, November 18. ZURICH.—Addressing the great Socialist peace demonstration in Vienna, Deputy Eisenstein said:—"We have vanquished Serbia and Rumania, beaten Russia, and forced Italy to retreat, but England and France stand like an iron wall. He declared that socialism had not only failed, but resulted in a new and powerful enemy emerging.

German Corruption.

LONDON, November 18. THE HAGUE.—Police have arrested a soldier and a hotel servant for selling plans of Dutch coast defences to a German agent.

Two Attacks Munition Factories.

LONDON, November 18. ZURICH.—A mob of Pacifists firing the "International" attacked two munition factories here which had to be closed. The Police were powerless.

Japan

Japan's Part in the War.

Despatch of Troops Impossible.

LONDON, November 18. TOKIO.—The Minister of Finance, in a speech declared that it was absolutely impossible to despatch Japanese troops to Europe. Allies well appreciated the difficulties and had never pressed the matter but Japan's willingness to shoulder the Allied cause was demonstrated by her naval, shipping, industrial, and financial co-operation and assistance. Japan had rendered the Allies, directly or indirectly, financial help aggregating a thousand million sterling.

Japanese Ships & American Steel.

AGREEMENT UPSET.

LONDON, November 18. TOKIO.—It is officially announced that Japan-American provisional agreement for exchange of 1,75,000 tons of American steel for a quarter million tons of Japanese shipping has been upset owing to the inacceptability of America's further conditions regarding limit of ships and price per ton.

China

Chinese Premier Resigns.

LONDON, November 18. NEW YORK.—A telegram from Tokio says the Chinese Premier Tuanchiui has resigned owing to the growth of agitation between north and south.

Chinese Cabinet Withdraws Resignation

LONDON, November 19. PEKING.—The Cabinet has withdrawn its resignation as a result of the conference with the President at which it was decided to continue military suppression of human rebels.

Palestine Front

Allied Air Raid.

Constantinople and Gallipoli Bombed.

LONDON, November 18. The Press Bureau says:—During recent air raids on Gallipoli and Constantinople, the naval air service had the assistance of a Greek naval unit. Gallipoli was bombed by day and night, the objectives were warehouses, aerodromes, a seaplane base at Negarah and a camp at Larni. One Greek machine was lost. We attacked the Goeben, causing an explosion and fire and hit submarines and destroyers. We also hit the spot on which the German headquarters are reported to be situated. We also twice hit the War Office.

British Advance in Palestine.

Limits Three Miles from Jaffa.

LONDON, November 18.—[3.25 P.M.] An official communique from Egypt says: Yesterday we reached the line Ramleh-Ludd to three miles southward of Jaffa. The New Zealand mounted troops drove back a Turkish attack by a bayonet charge, inflicting heavy losses. The total prisoners taken since October 31st exceed nine thousand.

TELEGRAMS.

Jerusalem Isolated.

Reuter's correspondent at the Egyptian headquarters wires:—The capture of the Beerzheba railway and the Jaffa Jerusalem line cuts off the enemy's railway communications with Jerusalem and the enemy's last hope of holding us at Wadi Surar has gone. There may still be a certain amount of local fighting and small bodies are likely to put up rearguard fighting, but any organised resistance on a large scale is unlikely. Within a few days from the beginning of the offensive an army occupying an apparently impregnable line, strongly fortified and abundantly provided with guns, ammunition, and supplies, has been driven leading from the defences and chased across the country. Its losses have been enormous.

Yeomanry's Brilliant Charge.

LONDON, November 18. Reuter's correspondent at the Egyptian headquarters wires:—A feature of the fighting on the 13th inst. was a brilliant charge by the South Midland Yeomanry. The enemy supported, by field-guns, was tenaciously holding a position beyond the Wady Rubin. The Yeomen charged straight across an upland, despite heavy fire, and cut right through the Turks, abating right and left. The enemy, when he found himself cut off, threw down his arms, and the Yeoman had the glory of making one of the biggest bag by any single unit, namely, eleven hundred prisoners, two guns, and fourteen machine guns.

Scots' Desperate Fight.

There were several bouts of hand-to-hand fighting in the engagement with the Scottish Infantry at Bukeh and a large proportion of Turks, and also of German machine-guns were killed with bayonet and butt. It was a grim and desperate encounter, but in both physique and skill with the bayonet the enemy was no match for the Scots. Over four hundred Turkish dead were counted on one position.

Our aviators bombed two northward-bound trains and wrecked the engine of one and forced the other to a standstill by machine-gun fire. Five German aeroplanes, three engines, and a wireless set were destroyed.

Harrying the Enemy.

Many Turks Captured.

LONDON, November 18. A Palestine communique says:—There were minor advances yesterday in certain sectors of our front. The Yeomanry on Thursday took the Abuah Ushah ridge, five miles south-eastward of Ramleh, capturing 360 prisoners, the Yeomanry carried the position at a gallop and 431 Turks were counted on the ground. The Australians, taking El Jine, captured a large number of prisoners and three aeroplanes with considerable quantities of ammunition and stores. One hostile aeroplane was brought down on Thursday. The Turks are reported to be endeavouring to prepare entrenched positions northward of Jaffa, parallel to the Auja river.

The British Advance Continued.

LONDON, November 18. Telegrams from Cairo dated the 18th instant says that in spite of heavy opposition west country men and Indians captured the railway junction at Wadi Surar. The Scottish reached Mansura and the Yeomanry captured Nanch north of Mansura taking sixty prisoners. Austrians reached Kizazeh and progressed towards Ramleh. New Zealanders with bayonet repulsed a strong counter-attack inflicting heavy losses.

Salonika Front

The Macedonian Operations.

British Commander's Report.

ALLAHABAD, November 18. LONDON, November 17th.—A despatch from General Milne, Commanding the British in Macedonia, which is just published, states that towards the end of February General Sarrail instructed him to be ready for an offensive in the first week of April. General Milne advanced one corps on to the ridge between Lake Doiran and the Vardar and was ready by the 8th, but General Sarrail postponed the attack to the 24th. The British then entered the enemy's trenches on the whole front, attacked, but the allied operations westward of the Vardar were postponed. The 8th of May was fixed for the renewal of the offensive. The British on this occasion assaulted the positions between Lake Doiran and Petite Couronne in the face of a great opposition, against which the Argyll and Sutherland Highlanders, the Oxford and Bucks Light Infantry, and the Berkshires were prominent. Progress was made, although the ground taken could not all be held against repeated counter-attacks. The line was consolidated by the 20th and a further advance was in progress on the 24th, when the cessation of offensive operations all along the front was ordered by General Sarrail.—("Pioneer.")

African Campaign

More Enemy Positions Captured.

LONDON, November 18. An East Africa communique says:—On the Makonde Plateau we occupied Mviti on Wednesday and Chiwata on Thursday, capturing forty-six Germans and 425 Askaris.

Since November 1st we have killed or captured 573 Germans and 1072 Askaris and have captured two naval guns and thirty-three machine guns. Enemy has been driven out of the whole Mahenge area.

Western Front

British Take Important Positions.

LONDON, November 18. F. M. Sir Douglas Haig's communique this afternoon says: Berkshire, Lancashire, and Highland detachments

yesterday evening carried out a successful operation in the neighbourhood of Passchendaele. They captured further positions of the defences on the main ridge north of the village including a strongly fortified farm, taking prisoners. We slightly advanced our line at certain points west of this locality. The enemy's artillery was active throughout the night on the battlefield, particularly in the Passchendaele sector.

British Consolidate Gains.

LONDON, November 18. A British communique says:—We consolidated the ground captured last night, northward and northward of Passchendaele. There was hostile cannonading eastward and northeastward of Ypres.

Enemy Resistance Weak.

LONDON, November 18. The British last night carried out a neat operation on the slope of the Ridge, surprising the Germans while their relief was in progress. There was sharp confused fighting at some points, but resistance was not formidable and we firmly established new positions.

German Efforts Crushed.

Effect of British Barrage.

LONDON, November 18. Reuter's special correspondent on the British Front, reviewing the week's operations telegraphs that throughout the week the artillery was very active. When it was evident that the Germans were preparing to make a serious effort to recover some of their lost positions, from which we have now direct observation over all the plains of Belgium. The shelling frequently rose to an intense drum fire. The bombardment's crisis came on Tuesday evening, when German infantry were seen massing in formidable numbers for an attack due north of Passchendaele. The attack however never developed. In spite of all its preparation it was powerless when our guns shot down on the massing troops. Men in the front lines say they have never seen anything finer or more annihilating than our barrage.

Under it the German troops, who were assembling, simply melted away and very few of our men even at advanced posts had an opportunity to fire a shot. The Great German effort failed before it fairly began. Then taking advantage of failure we thrust forward some isolated posts further out into a swamp and wilderness on the left and the net result of the German effort was that with our main line remains unshaken we had gained a little on the flank.

Exhausted or discouraged by his failure the enemy made no further offer to attack.

Americans at the Front.

Effect on Aerial Fighting.

LAHORE, November 18. LONDON, November 17th.—The "Frankfurter Zeitung" says:—The presence of Americans at the front is shown in the "Entente's" increasing supremacy in the air which has led to recent heavy losses of German machines.—["O. and M. Gazette" special cable.]

Intense Cannonading in Flanders.

British Aviators Active.

LONDON, November 18. A British communique says:—There was intense cannonading on both sides of the battlefield, particularly in the neighbourhood of Passchendaele. Patrols brought in a few prisoners. Regarding aviation the communique says that artillery with aerial observation successfully engaged many targets. On Thursday aeroplanes carried out a number of reconnaissances. Low-flying machines on the battle front, machine-gunned several ground targets. The enemy dropped a few bombs on our side of the line. We brought down six machines and drove down one. Four of ours did not return.

Aerial Attacks on Troops.

British Airmen Clear a Village.

LONDON, November 18. Wiring from the British headquarters Mr. Perry Robinson says: It is now noticeable that there has been an increase in low flying on both sides. Troops in the trenches and shellholes and marching in the rear are constantly assailed by airmen flying at a hundred feet and using machine-guns. British airmen are supreme at this game. Two flying at fifty feet cleaned out a village full of marching troops firing eight hundred rounds each.

The Struggle for Passchendaele.

The Present Situation.

ALLAHABAD, November 18. LONDON, November 17th.—Press messages from Flanders describe the German attack on Tuesday as a strong and determined effort to drive us out of Passchendaele. The enemy's guns can enfilade the crest from two sides, but the infantry cannot counter-attack without assembling on a narrow neck of ground northward of the village, where they were caught on Tuesday by our artillery. Passchendaele is still a cauldron, the fire about it being very fierce.

Splendid Endurance of British Troops.

The "Daily Mail" correspondent declares that the endurance of the troops holding the crest is unsurpassed. The enemy had assembled extra guns and used shells lavishly. The attack was made by large forces of a Prussian division having a high reputation as storm troops. It says much for them, that a considerable number penetrated our barrage, but it says more for our infantry that they stood firm under the bombardment and fought fiercely when the enemy's approach gave them a moment's respite from the shells.—("Pioneer.")

LONDON, November 18. This afternoon's French communique reports fairly great reciprocal artillery activity north of Chemin des Dames and on the right of the Meuse.

Langemarck and Other Positions Attacked.

LONDON, November 18. Marshal Haig's communique this afternoon says:—Lancashire troops and Highlanders made a successful raid in the neighbourhood of Monchy Preux taking a few prisoners. There has been reciprocal artillery activity on the battle front. Enemy fire has been principally directed against positions at Passchendaele, Langemarck and south of Polygon Wood.

No British Losses: Enemy Loses Two Ships

The Admiralty states that there is no further information regarding operations in Heligoland Bight beyond the fact that enemy's Light Cruisers were chased to within thirty miles of Heligoland until they were under the protection of the battle fleet and minefields when we retired. Enemy light cruiser was seen to be on fire and another's machinery appeared to be damaged. An enemy mine-sweeper was sunk. We sustained no losses and only a slight damage to ships and our casualties were slight.

Active Artillery Struggles.

LONDON, November 18. A French communique says there were active artillery struggles from Belgium to Champagne, also in the Mount Teton region and on the right of the Meuse.

Mutual Artillery Activity.

LONDON, November 18. A French communique says:—Artillery on both sides was active north of Courcy. We repulsed enemy detachments endeavouring to approach hereabouts. There was a fairly lively artillery duel at Schlenholz in upper Alsace.

Enemy Attacks Frustrated.

A French communique says:—There was lively cannonading on the right of the Meuse and in Upper Alsace. An enemy attack at Altkirch was frustrated.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Delhi

War Cable to the Viceroy.

DELHI, November 18. His Excellency the Viceroy has received the following telegram dated the 16th instant from the Secretary of State for India:—

Since the British captured the very important position at Passchendaele the Germans have kept up extremely heavy bombardment and subsequently launched an attack in force, but the attempt to regain the position was repulsed, and the British line remains intact. Weather has been very misty rendering aviation work difficult.

Beyond raiding and artillery activity nothing important is reported from the French front.

The enemy advance in Italy has continued and the Austro-Germans have crossed the river Piave at Zason, 4 miles north-east of Graciosa, 20 miles east of Venice.

They have also made progress in their flanking movement through the mountains and occupied Feltré, on the western bank of the Upper Piave and Primolano on the bank, but the Italian resistance is now stiffening. The Italians have repulsed attacks on Mount Ais east of Asiago. They are holding up further enemy advance down Upper Piave and are resisting a further advance from the Lower Piave. The British troops are arriving in Italy with great rapidity. The situation is still grave, but if the enemy design of striking Italy completely out of war is frustrated, the enemy may eventually suffer heavily in consequence of the present exhausting effort.

The situation in Russia is still uncertain, fighting taking place between Kerensky and Leninist parties.

The successful British advance in Palestine continues. The enemy having been driven from his second position which was occupied by the British who pursued rapidly and occupied the junction of the Beerzheba-Damascus Railway with the line to Jerusalem, thus severing connection with Jerusalem.

The British advance in East Africa also continues. Columns from Lindi and Kilwa have joined hands and the main German force abandoning rifles and machine guns has taken refuge on the high ground, a few miles north of Portuguese border.

The losses from submarines were very slight 2125 vessels of all nationalities and 2308 left British ports. Only one British vessel ever and five under 1600 tons were sunk.

CONSTITUTIONAL REFORMS.

Three More Addresses Presented.

ADDRESSES FROM AGRA ZEMINDARS

DELHI, November 17. His Excellency the Viceroy and the Secretary of State received three addresses this morning at the Viceregal Lodge in the presence of Mr. C. H. Roberts, M. P., Lord Donoughmore, Sir William Vincent and Mr. B. N. Basu. All addresses heartily welcomed Mr. Montagu and said that dangers and perils of sea voyage entailed by the gigantic war did not weigh with him in embarking on the important mission.

The Agra Zemindars' Association's address which was read by the Hon'ble Nawab Abdul Majid, claimed that:—

(1) In the future enlarged councils under contemplation the landlords of each district should elect at least one representative to the local councils and from each division of the province of Agra at least one representative should be elected to the Imperial Council.

(2) No legislation or taxation etc., affecting them should be introduced into the Council without full opportunity being given to their representatives to express their views and make proper representations.

TELEGRAMS.

(3) There should be sufficient representation of landlords in the Municipal, District and Local Boards and in the ranks of the Honorary and Special Magistrates and Munsifs.

(4) There should be in each district and division an advisory council containing a majority of landlords to advise and report to the Government on matters affecting the landlords and tenants. Public questions of special importance should also be brought up before this Council.

(5) In the Imperial or Federal Parliament of the future, there should be an adequate representation of the landed aristocracy of India.

(6) Permanent settlement should be extended to the remaining Presidencies and provinces of India where it does not exist at present.

(7) All Zemindari estates paying Rs 2,000 and above as Government revenue be made inalienable and impartible.

(8) Zemindars not already exempted may of right keep arms with due safeguards.

(9) All Zemindars should be exempt from arrest under warrant in default of payment of Government revenue.

(10) Military colleges be established in India for the training of the sons of the zemindars for higher military services.

(11) Zemindars should have an adequate representation in the Indian Civil Service and higher services by nomination.

(12) Zemindars of the rank and title of Raja and Nawab be exempted from appearance in courts.

(13) Landlords should be allowed to be enlisted as volunteers.

The address of the Zemindars of the Agra province which was read by Nawab Ahmed Saifid Khan of Chitauri prayed that:—(8) Permanent settlement of land revenue may graciously be introduced without any further delay.

2. In case of any serious obstacles in the way of granting the above prayer we beg to suggest that the period of revision of revenue settlements may be increased to 10 years. (3) Zemindars paying revenue up to Rs. 500 be exempted from the operations of the Indian Arms Act. (4) The Zemindars of this province should in future be styled landholders, as they used to be styled in the early days of British Rule.

The word landholder is inappropriate and was introduced against the wishes of the zemindars. (5) The Zemindars of this province who hold the titles of Nawabs and Rajas may be exempted from personal appearance in the courts of justice. (6) The procedure of collection of land revenue be made uniform with the procedure of the collection of rent. We may submit in this behalf that the system of collection of the land revenue is very stringent while the system of collection of rent is extremely lenient. A Zemindar is shown no grace in the discharge of his legal liability for the payment of revenue, but a tenant under the existing legal procedure may defy a Zemindar and cause delay for years in paying the rent due to him. The obvious disparity in the two procedures is a source of endless hardship to the Zemindars. (7) The Zemindars may be given facilities for acquiring the land round the villages and in occupation of the tenants, for their private needs and works of public utility. The Zemindars sometimes cannot utilize even their own lands for building purposes for the reason of the tenants' rights and for the same reason they cannot get land for roads, burial or burning grounds or construction of temples and mosques. (8) The Village Panchayats may be made to work under the general supervision of the Zemindars of Mahals or villages. (9) The Zemindars may be given separate representation in the Legislative assembly commensurate with their political importance and contribution to the defence of the Empire with separate electorates. (10) A fair and adequate share of State Service may be reserved for the Zemindars and a proper arrangement for training Zemindars' sons may be made. The Zemindars sons may not be required to produce University diplomas a preliminary condition for recruitment to any State service. A school leaving examination test should be sufficient for them.

Oudh Taluqdars' Address.

The Hon'ble the Raja of Mahmudabad presented the Oudh Taluqdars address and read:—We respectfully submit that the Taluqdars of Oudh should be allotted 12 seats, one from each district, in the Local Legislative Council, and 2 seats one from each division in the Imperial Legislative Council. We respectfully submit that considering our contribution to the Government revenue, our importance in the society, and the proposed increase of members of legislature, this will be our proper share in the event of a liberal reconstruction of the administrative and legislative machineries of the Government. The question of second Chambers will come up inevitably. We, the Taluqdars, beg to submit that such a chamber, if composed of the nature and steady opinion of all influential classes and interests in British India exclusively, will meet our approval. The effective representation in the Chamber of the landowning classes in general and taluqdars in particular, will we feel convinced, be a source of strength to the Government and the people. We are grateful for the announcement that His Majesty's Government has decided to give King's Commissions to India in His Majesty's army, and thus open the military career for their better classes. The taluqdars not very long ago maintained their armed forces for the service of the Kings of Oudh and they still preserve and cherish the military traditions of their houses. We would strongly urge that the Government should establish in Oudh a College for military cadets which, we feel confident, will attract some of the best youths. The Government should organise a citizen army for use in India and for other parts of the Empire in case of emergency. In this connection we would also urge that the extreme stringency of the Arms Act which even deprived the Taluqdars of the use of arms, together with the discontinuance of recruiting from these areas, has been the chief cause of our not being able to send up many men to fight for the Empire as we should have liked. The problems dealing with the rent and revenue laws form an important item in the future administrative reforms, but to deal with them in this address will be taking too much of your valuable time and therefore we have decided to abstain from referring to them here and place them before His Excellency on some other suitable occasion. In any administrative changes that may be contemplated the privilege of our province of Oudh having a separate highest court of appeal which has been guaranteed to us, we beg to submit, should not be interfered with.

The Taluqdars' deputation consisted of the following gentlemen: The Hon'ble Raja Sir Mahomed Ali of Mahmudabad, the Hon'ble Raja of Jehangirabad, the Hon'ble Raja Sir Rampal Singh of Kurri Sudauli, Raja Suraj Bukh Singh of Kasmanda, Raja Syed Abu Jafar of Purpur, Sirdar Nihal Singh of Bhiragobindpur, Honorary Joint Secretary, B. L. A. Chaudhury Mujtaba Hussain, Honorary Legal Adviser, Sheikh Shanib Hussain of Gadia, Thakur Jagannath Bukh Singh of Hasnapur, Thakur Srinath Singh of Basaidih, Thakur Nawab Ali Khan of Akbarpur, Thakur Harihar Bukh Singh of Saraura, Rai Bahadur Sardar Baghail Singh of Bhagha, Kunwar Ahmed Ali Khan of Salempur, Pandit Chandrabhal Bajwani of Kardaha and Rai Amarpal Singh of Dahppir.

His Excellency the Viceroy thanked the members of the deputation and assured that the contents of the addresses would receive careful consideration.

Interviews.

His Excellency the Viceroy and the Secretary of State granted interviews to the following gentlemen yesterday:—The Hon'ble Mr. Maynard, the Hon'ble Mr. Fagan, Lieutenant-Colonel Popham Young, Raja Kushalpal Singh and Pandit Hari Kishen Kaul.

His Excellency the Viceroy and the Secretary of State granted interviews to the following gentlemen to-day:—The Hon'ble Nawab Abdul Majid, Raja Raghu Prasad Narain Singh of Baraon, the Hon'ble Raja of Mahmudabad, the Hon'ble Raja of Jehangirabad, the Hon'ble Raja Sir Rampal Singh of Kurri, Sadauli and the Raja Suraj Bukh Singh.

Calcutta

The Bose Institute.

Government Attitude.

CALCUTTA, November 18. The researches that are being carried out under Sir J. C. Bose have been regarded by the Government as of imperial importance and at the recommendation of the Government of Bengal and the Government of India, the Secretary of State has sanctioned six state scholarships for the workers already trained by Sir J. C. Bose, ensuring the permanence of the Bose Institute. The Government have expressed a desire to make further grants which will be commensurate with the public donation. The Institute will be formally opened on the 30th instant.

Indian Parcel Mails Lost.

By Enemy Action.

CALCUTTA, November 18. The following parcel mails from India had been sunk at sea: All parcels which reached Bombay from out stations between 2 p. m. on the 12th and the noon of the 27th September and all parcels posted in Bombay city from 2 p. m. on the 12th to 2 p. m. on the 27th September.

Bombay

Sir Bampfylde Fuller ON HOME RULE.

BOMBAY, November 18. A cable to the "BOMBAY CHRONICLE" dated London, 14th November, states:—Sir Bampfylde Fuller in a letter in Wednesday's "TIMES" says:—Men will cheerfully obey an alien rule of whose power they are convinced, but when it comes to be a matter of opinion they prefer their own Government. Indians have appreciated and respected British power, but is too much to ask they should trust our wisdom. Two possible courses are open in India either to maintain the prestige of Indian Government or to allow India to govern itself. In other words the policy of "Hands off" or Home Rule. The former alternative is beyond expectation in relations with Indian States, control of the army and determination and collection of customs duties. The question then remains either to allow Home Rule to be wrested from us in morsels with heart-burning hatred as in the case of Ireland or to bestow it frankly with as good a grace as we can muster. Sir Bampfylde hopes however that one grave error will be avoided. The unit of Home Rule should not be the whole of India but of each Indian Province maintaining the supreme authority of the Viceroy in Council in relations with Indian States, control of the army, and determination and collection of customs duties.

The Aryan Brotherhood Conference.

INTER-CASTE DINNER.

2,000 People Participate.

BOMBAY, November 18. The third Session of the Aryan Brotherhood Conference under the presidency of the Hon'ble Mr. Gokaldas Khandas Parakh began on Saturday afternoon. The President in a lengthy speech dwelt upon the Hindu social reform movements, evils of caste systems and the earnest efforts of the Aryan Brotherhood to eradicate the evil. An intercaste dinner was held at the night at Servants of India Societies Home in honour of the President at which over two thousand ladies and gentlemen participated.

The Bombay Quadrangular Cricket Matches.

BOMBAY, November 18. The annual quadrangular cricket contest begins on the 3rd December when the Hindus meet Mahomedans in a three days match. The Presidency Europeans and the Parsis will try conclusions next and the final will be planned on the 10th, 11th, and 12th. His Excellency the Governor will not be able to participate in the tournament this year owing to official duties. This year the Quadrangular Cricket Committee is going to enforce strictly the rule restricting the selection of European and Hindu players to those residing within the limits of the Bombay Presidency and southern command. In spite of the rule it is expected that the Presidency will be able to put up a strong team among whom will be F. Tarrant, Captain K. E. Cooper of Ahmednagar, Mr. Scott of Indore and Mr. Travers of Karachi. Among the new players the following are expected to take part: Captain Weigall of Bombay, Captain Laverton of Poona and Captain Betham and Weigall of Karachi. The Weigall brothers are good

batsmen and the one hailing from Karachi has captained the Kent County team. The absence of Major Greig, the control figure of many contests, and Mr. K. H. McLormack, will be greatly felt. The approaching retirement of Sir F. L. Sprott will very soon remove another veteran cricketer from Bombay. He formed one of the very first Presidency Elevens that played against the Parsis a quarter of a century ago, and subsequently played for his side on many occasions. The Parsi and Hindu teams are also expected to be quite strong, some new blood having been introduced in the latter.

A Monster Petition.

BOMBAY, November 18. The first instalment of the monster petition to the Secretary of State has been despatched by the Indian Home League, Poona, containing 1,30,000 signatures praying for Self-Government as outlined by the Congress League Scheme.

The Home Rule Deputation.

The Home Rule League deputation, which will wait on Mr. Montagu on the 26th inst. at Delhi, will be led by Mr. B. G. Tilak.

Communal Representation.

CONDEMNED BY THE ARYAN BROTHERHOOD.

BOMBAY, November 19. At the second day's session of the Aryan Brotherhood Conference, the Hon'ble Mr. Gokaldas Khandas Parakh, presiding a number of resolutions were passed. Among them were: (1) That where disabilities or disqualifications of Hindu womanhood militate against the dictates of justice of humanity and cause unbearable hardships, it is the duty of the state to redress or remedy them by measures legislative or otherwise in the light of enlightened public opinion. (2) Marriages between Hindus of different castes are in conformity with Hindu Shastras. Legal obstacles to such marriages are detrimental to the free development of the community as a homogeneous nation and the government be urged to remove all doubts regarding the validity of such marriages. (3) That the conference disapproves of the principle involved in the movement recently started in Madras and Bombay Presidencies to secure communal representation by separate electorates of sect and caste on the grounds (a) that in no civilised country where representative government has prevailed, has sect or caste been recognised for the purposes and ends of that Government, (B) that such recognition of sect or caste by state in India will be highly detrimental to body politic and will have the effect of sanctioning, perpetuating and accentuating distinctions and differences of caste, which it ought to be the aim and effort of every civilised society and state to disallow and discontinuance. A memorial on the above question will be forwarded in the name of the conference to the Government.

వైమానికదళ చట్టము:—వైమానికదళమున, వైమానిక మంత్రివర్గమును సెలవిచ్చుచు ప్రతిపాదించబడిన బిల్లు 8 వ పర్యాయము ప్రజలపంపిరమునం దంగీకరింపబడినది.

స్వరాజ్య అనుకూలవాదుల సభ, కేసరగోడు:—ఈ సెల 11-వ తేదీన కేసరగోడు స్వరాజ్య అనుకూల వాదులగు మహాస్యుచీయములు సుమారు 400 మంది సభకు గావించిరి. వీరియొక్క పనివైపు కేసరగోడునకు బోయిన మోగిల్ వాస్తవ్యులగు సామాజిక కన్యకలకు సామెతులుగా నున్నాడ. పక్షము వహించిరి. అట్లుకే శరీరమే గాని హిందూ జీవమునకు వెంటనే స్వరాజ్యమివ్వబడుటయే మహాస్యుచీయములకు (కేసు) స్మరణనీ ఉపన్యసింపెను. పిమ్మట ఉపవాక్యకర్తలలో కొందఱు తక్షణ స్వరాజ్య ప్రాప్తియు లాభకరము కాదనియు, మఱి కొందఱు అవుననియు వాదించుచు ఉపన్యసింపిరి. తుద కెట్టకేలకు తక్షణ స్వరాజ్యము లాభకరమని తీర్మానింపబడినది. సభ్యులు కొకక ప్రకారము సభాధ్యక్షులు మాంటాగూ గారి కీడికిరింపిరి. "కేసరగోడు మనులమానులు సుమారు 400 మంది మంత్రిగారికి స్వాతమిచ్చుచు హిందూజీవమునకు మంత్రిగారు వచ్చినందులకు ఆపరిమితానందమును పొందుచున్నారు. కేసరగోడు అజీజుముసులు మామ విద్యాసంఘకార్యదర్శి అను నామముతో మహాస్యులు సామెనాడె అను నతిడు కేసరగోడు మనులమానులు స్వరాజ్యమును ఆక్షేపణ చేయుచున్నట్లు మంత్రిగారికి తెలిసి పరిపట్టు వినుటకు చాల చింతిలుచున్నాము. ఈ కేసరగోడు సగమున అజీజు మనులమాను విద్యాసంఘ మనులంఘమే లేదని మంత్రిగారికి తెలుపుటకు సంకల్పించుచున్నాము. ఈ సభవారు ఆలోచించియో ముసిలిమ్ లీను విధానములను బలపరచుచున్నారు.

లండను, నవంబరు 18:—మొముడేడేక్సు క్లబ్ క్రమమున, మ్యూజియం కుడిభాగమునను మహాభయంకరమును ఆస్యోన్య ఫిరంగియుద్ధము చాలతీవ్రముగ జరిగెనని నేటి సాయంకాలము పరామవారు ప్రకటించిరి.

ప్రస్తుతము బ్రిటనులో 47 లక్షల 50 వేలకంటి పనివాండ్లుగనియు అందు 12 లక్షల 50 వేలమే వైగా దొరతనమువారి పనియందు పాఠశాలింపబడుచున్నారనియు అందు 6 లక్షల 70 వేలమంది ఆయాధిపాపగుల ఆయాధిపాపయందు పాఠశాలింపబడినారు, యుద్ధార్థమునండి సుమారు 15 లక్షలమంది ఆదుపనివాండ్లు ప్రధికమైనారనియు అధికారులు తెలియజరిపిరి.

భారతీయ పాశ్చాత్య సంయోగ సభలు.

ఇటీవల కలకత్తాలోను డార్జిలింగ్ లోను సంయుక్త సభలు జరిగినవి. ఈ నెల 15-వ తేదీ గురువారమునాడు మధ్యాహ్నము కలకత్తానగరమున సౌకసభ జరిగినది. అధికరణ జరిగిన సభలలో చర్చింపబడి అంగీకరింపబడిన విషయము లీ సభలలో నిర్ధారణ 14 విషయములను గూర్చి వ్రాయబడినవి. వీనిలో రెండు తొలగింపబడి ఇతర సవరణలు చేయబడిన పిచ్చుట సంతకములు చేయబడినవి. సంతకములు చేసినవారు ఇతరుల ప్రతినిధులుగా గాక తమ ఆభిప్రాయములను మాత్రమే వెల్లడించినట్లు నిరూపించిరి. 15 గురు పాశ్చాత్యులను 20 మంది భారతీయులును సమావేశమయిరి. పాశ్చాత్యులలో సి. బి. గ్రెగ్గరు (మిషనరీ పురము జమీందారి); ఏ. ఆర్. మర్రె (ధామసుడవ్ కంపెనీ). ఆర్. ఎల్. బి. గారు; కల్లులు. ఏ. జీ. పూ; డబ్ల్యూ. ఆర్. కే; ఏ. డి. పిక్ఫర్డ్ బాట్లె; ఇ. రాయ (మెక్స్ లి కంపెనీ); జి. పి. ఎస్సెనుగార్డు సభకువచ్చిరి. తమకుల అధికారపద వినిబట్టి సంతకములు చేయవలసినది ఇద్దరు పాశ్చాత్యులు నుడిచిరి. భారతీయులలో బరదాసుమహారాజు; వాడియామహారాజు; మహారాజు సర్ పి. కె. లూగోరు; సర్ కృష్ణచంద్ర గుప్త; కుమారఅరణ్యచంద్రసింహ; బి. సి. మిశ్ర; పరీక్షాచంద్ర మిశ్ర; డి. ఆర్. దాసు; ఎస్. ఆర్. దాసు; సి. జి. ఘోష; ఆర్. సి. పాలు; సిరాజులు ఇస్లాము; డాక్టరు మౌవారడీగార్డు సభకు వచ్చిరి. లయోనలు కర్మిగుగారు గూడ వచ్చిరి. సర్ ఆర్మిబర్క్లైమ్; సర్ హ్యూర్రే; మేజరు క్రెంకల్లులరై ను; అయిరనులైడు; చాప్లిన్ గార్డు గూడ నభిమానమును చూపిరి కాని, పారు గురువారమునాటి సభకు రాగలిగియుండలేదు.

1. 20-8-17 క తేదీని సామాన్య దొరతనమువారు ప్రకటించిన మితికి దాటకుండ చర్చించుట కంగీకరించితిమి.
2. అందులకు సమ్మతించితిమి గాన ధారాళమనస్కుతతో మాతనస్థితిని గూర్చి చర్చించుట కాక్షేపణ లేదు.
3. ప్రస్తుతమున్న రాష్ట్రాధికారులు నిర్ణయములు గావు. బాధ్యతగల కొరతనునందలి మొదటి హక్కు లా సంకబడినపుడు రాష్ట్రాధికారులనుగూర్చి ఆలోచింపకగలదు.
4. ప్రధాన ప్రభుత్వపరిశీలనమున బాధ్యత గల దొరతన మేర్పడ వలెను.
5. తాత్కాలికముగ నియోజకులకు కొన్ని విషయములలో మాత్రము తీరవాదులగు ప్రభుత్వమువారును తక్కిన అన్ని విషయములలోను ఇండియా చరిత్రకి బాధ్యతగల ప్రభుత్వమునగూడ నుండవలెను. రెండువర్గముల వారికిని వారివారికి గల మితిలో సంపూర్ణాధికార ముండవలెను.
6. గాష్ట్రాధికారులలో కొంతభాగము రాష్ట్రీయులై గవర్నరు మొదలు కిక్కిరించవలెను.
7. 7 ఏప్రిల్ 1907 క్రొత్త అధికారులను కొరతలే నుగాని ఈలోపున కొరతలేదు.
8. వాణిజ్యపరిశీలనలను గూర్చి కాసనసభలు చేసిన తీర్మానములు ఇండియాచరిత్రచే నంగీకరింపబడవలెను. ఆలోచన ఆయాసంఘములవారు విజ్ఞప్తుల సంప్రదించుటకు గడువుండవలెను. ఇది పూర్ణమెంటు కాసనములో చేర్చబడవలెను.
9. ప్రజాప్రభుత్వమువారి ఆశ్రయచే నగారుచు చేయబడనివానికి అనవరమునబట్టి ఇండియాచరిత్ర కొరతనువారు మరచివేరును చేసి ఆసామ్రాజ్య ప్రజా ప్రభుత్వమువారి వలన రాబట్టుట కధికార ముండవలెను.
10. ప్రజా ప్రభుత్వము వారు అధికారమును దుర్వినియోగము చేసిన ఇండియామంత్రి పార్లమెంటు వారల అనుమతిని బడసి మంత్రి దొరతనము వారు వానిని రద్దపరచుట కధికారమును కలిగి యుండెను. అనవరమును బట్టి ఇండియా దొరతనమువారి కధికార మిచ్చి పిచ్చుట పూర్ణమెంటు వారి అధికారమును బడయవలెను.
11. భూస్వాముల వాణిజ్యపరిశీలనలవారికి నష్టము కలుగకుండ వారికి ప్రాతినిధ్యముండవలెను. జమీందారులు కొరత. కొరతలకు భారతీయులను పాశ్చాత్యులనుగూడ నంగీకరింపవలెను వారు సభను విడదీసిపోయిరి. వారిని సమాధాన పరచుట కేర్పాటును జరుగుచున్నది. ఈ తీర్మానములను యూరోపియన్ సంఘమువారును కాంగ్రెసువారును ఆమోదించుట కేర్పాటులు చేయబడను.

హిందూ దేశములో ప్రస్తుతస్థితి

హిందూ దేశములోని ప్రస్తుతస్థితినిగూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి కావలసిన కమిషనరుగారు పంపిన యీ క్రింది నివేదికము ప్రకటితమైనది. 1904 సంవత్సరము నుండియు, అక్టోబరు నెలలో, గతమాసముకంటె ప్రస్తుతస్థితి వలన నెక్కువ మరణములు సంభవించెను. గత వత్సరమున నీ మాసములో 23,800 మరణములు లుండగ, ఈ సంవత్సర మక్టోబరు నెలలో 42,600 మరణములు లున్నవి. గత 20-వత్సరముల నుండియు హిందూ దేశమునందలి ప్రస్తుతస్థితిని పరిశీలించినయెడల అక్టోబరు నుండి, మార్చి ఏప్రిలు మాసముల వరకు మరణములసంఖ్య క్రమముగ హెచ్చి, తరువాత ఆకస్మికముగ తగ్గిపోవునని తెలియకపోయెను. ప్రభుత్వమునపరిస్థితులకా విహీనములుగ దోషపచ్చును. కాని నిజముగ నవి యంత అకారణములు కావు. బొంబాయి రాష్ట్రమున, 1917 అక్టోబరు నెలలో సంభవించిన ప్రస్తుతస్థితినిగూర్చి 100-కి 46 వంతున నుండినది. ఈ భాగమున నీ సమయమున నే ప్రస్తుతస్థితిని చూడును. తరువాతి మాసమున నిది తగ్గును. ఇప్పుడీ అంటువ్యాధి పంజాబులోను, పడమటి మండలములలోను, సంయుక్త రాష్ట్రములలోను అంత వ్యాపింపకుండుట ప్రాంతాధికారులు. పంజాబు దేశమున అక్టోబరు నెలలో నున్న ప్రస్తుతస్థితి 600 లోను, 500 రావిల్పిడిలోనే సంభవించినది. ఢిల్లీ ప్రాంతములలో వాయుమండలమున రాష్ట్రీయ సామాన్యస్థితికంటె నెక్కువగా లేకపోయినయెడల నిచ్చటిస్థితి తృప్తికరముగ నుండియుండును. శీతకాలమున పంజాబునందును, సంయుక్త రాష్ట్రములందును వాయుమండలమున రాష్ట్రీయ అతి విస్తారముగ నుండుటచే ప్రస్తుతస్థితి సంభవించుచున్నది. సంయుక్త రాష్ట్రములలో తూర్పుభాగమున ఆర్ధ్రతయం దాధిక్యత యుండుటచే, ప్రస్తుత సంభవ మగుచున్నది. జాన్సీ మండలములలో నీ వ్యాధి ప్రచలనము గూడనలు గాన వచ్చుచున్నది. గత సంవత్సరమునకంటె నిష్పన్ను వైదరా బాదులో ఈ వ్యాధి ఎక్కువగ నున్నది. మధ్య ఇండియాలో నీ వ్యాధియెక్కువగ నున్నది. రాజపుత్రస్థానమున నిది మార్చి ఏప్రిలు నెలలలో చాల నెక్కువగ నున్నది. శీతోష్ణస్థితిల బట్టి రాజపుత్రస్థానమున ప్రస్తుతస్థితి వచ్చునని చెప్పుటకు వీలులేకపోయినను, ఇచ్చట ఈ వ్యాధి చాల ఆతురతకు మూలమైనది. మొత్తముమీద, హిందూ దేశములోని ప్రస్తుతస్థితి నిరుత్సాహకరముగ నే యున్నది. కాని సంయుక్త రాష్ట్రములలోను, పంజాబునందును వాయుమండలమున నంత ఆర్ధ్రతాధిక్యము లేకపోయిన యెడల, 1904-05, 1906-07, 1900-11 వత్సరములలో వలె నిష్పన్ను వ్యాధి యంతటి క్రమముగ నుండకపోవును.

సంయుక్త రాష్ట్ర సమావేశము

అక్టోబరు 16-న అక్టోబరు 16-న గతమున కెయిసర్ బాగునందు మా. మహమ్మదాబాదు రాజుగారియొక్కయు, మా. వజీరుహుద్దీన్ గాంధీయొక్కయు ప్రయత్నములకు, మహమ్మదీయ సంఘములనునందు సంబంధించిన విషయముల జర్చించుట అన్ని రాష్ట్రములనుండియువచ్చిన ప్రతినిధుల మహమ్మదీయ సమావేశము జరిగినది. అలీఘుల్లోనున్న సమావేశము ఆంగ్లో ఓరియంటల్ కళాశాలా కార్యదర్శిగారు నవాబు మహమ్మదు ఇఖ్బాఖానుగా రధ్యక్షత వహించిరి. మహమ్మదీయములకు సంబంధించి సంభవకు జాతీయమహాసభా విధానమును గూర్చియు, గాజీయూసుల్లముల గూర్చియు జాతీయ మహాసభా విధానము నెడల గల దుర్భిప్రాయముల గూర్చియు కొన్ని గంటలవరకు చర్చజరిగినది. జాతీయమహాసభావిధానమునంగీకరించు తీర్మాన మూసభయందు బహుళ సంఖ్యకులచే నామోదిత మాయెను. ఈ జాతీయ మహాసభావిధానము మహమ్మదీయ సంఘములనునందు తోడ్పడవనిజెప్పి, శేషభాగము లుద్భవించుటకై జేయబడిన ప్రయత్నములనుసంప్రదించు విధములై నది. ఈ విధానము ముగియ నప్పగించుతో తిలకించి, దాని యొకస్వభావమును వ్యక్తీకరించుచు అందునుగూర్చిన దుర్భిప్రాయముల దొలగింపుచు మా. గయ్యదురాజు అలీగారిక యుపస్థానము వహించిరి. అలీఘుల్లో వజీరుహుద్దీన్ మొదలు అల్లుల్లాగారు వీని నెన్నెచిరి. ప్రత్యేకముగ మహమ్మదీయ సంఘముల గూర్చి తెలుపుటకు దేశమున నన్నిభాగముల గల మహమ్మదీయ నాయకుల

గల యొక విజ్ఞాపక వర్గము మాంటాగ్యూగారిని సంవత్సరమునకై నెడ తీర్మాన ముమోదించబడినది. ఆరాకలహములగూర్చి తమ విచారమును, కాంతికి భంగకరమును యిట్టి విషయములు చాలకాలముండుట జూచి పరిశీలనలను ప్రభుత్వమువారు గుర్తింపకపోవుటకు తమ ఆశ్చర్యమును వెలుపుచు, సభవాగ్ధిక తీర్మానము చేసిరి. ఈ విషయములగూర్చి యోచించుటకొక కమిషను నేర్పరువలయునని యీ తీర్మానము కోరుచున్నది. ఈ సభా కార్యక్రమ మంతయు ముగియు సమితివారికి పంపబడును. మహమ్మదీయ సోదరులను లేక్షణమే బంధనియులక్షణము టత్సరసరమనియు, అంగునుగూర్చి మహమ్మదీయులందరు నేకగ్రీవముగ గోరుచున్నారనియు నుడువు తీర్మానము నెల్లరు నంగీకరించి.

ఆంగ్లో ఇండియనులు : సంస్కరణములు

బర్మా సమితివారి ఆభిప్రాయములు ఆంగ్లో ఇండియను సామాన్య సమితియొక్క బర్మా శాఖవారు, మాంటాగ్యూగారి కొక విజ్ఞాపనము నంపుచు, అందు భారతీయులలో సౌకమతమువారు వాంఛించు హాం రూలు సెసంగినయెడల జాతీయాసభము వాటిల్లునని తమ ఆభిప్రాయమునియు నుడివియుండిరి. దేశపాలనమున పాల్గొనవలయు ననెడి విద్యార్థికులగు భారతీయుల యాశయములట్లు తమకు సామభూతి కలదనియు, కాని, స్థానిక సామాన్య సభలలోని ప్రాతినిధ్యము క్రమక్రమముగ వృద్ధి నొందవలయునని తమ ఆభిప్రాయమునియు వీరు తెలిపియుండిరి. పరిపాలనము బ్రిటిషు సాంప్రదాయమునరణముగ నేయుండవలెననివారి యుద్దేశ్యము. బర్మా కాసనసభలో 415 వంతు ఎన్నిక సభ్యులండవలయుననియు, యీ కాసనసభచే నెన్నుకొనబడిన 415 వంతు సభ్యులు గల యొక కార్యనిర్వాహక సభ యుండవలయుననియు, బర్మానుండి కొందరు పంపిన విజ్ఞాపనములకు తమ అంగీకారమును తెలుపుచు, కాసనసభలచే నెన్నుకొనబడిన కార్యనిర్వాహకులచేతిలో పరిపాలనమునుండుట దూర దృష్టివీరహిత మని తమ ఆభిప్రాయమును వ్యక్తపరచిరి. ఎట్టి సందర్భమున నైకక కార్యనిర్వాహక సభ్యులు, కాసనసభ్యులచే నెన్నుకొనబడగూడదు. కాని, కాసనసభవారియు కొనిన వారిలో కొందరిని ప్రభుత్వమువారు నియోజింపవచ్చును. యూరపియను, ఆంగ్లో ఇండియను సంఘములు ఆంగ్లో సామాన్య పౌరుల గుట చే, వీరికి దేశపాలనాసభలందు ప్రాతినిధ్యముగను హక్కు కలను. ఇప్పటివరకు ఆంగ్లో ఇండియనుల కట్టి హక్కులు సరికపరికరింపబడుటలేదు. యూరోపియనులకును వారి సంతతిపారికిని యెట్టి విశేషమును జూపరాదు. యూరపీయనులకును, వారి సంతతివారికిని ప్రత్యేకముగ ప్రాతినిధ్యము నొసంగుట నేరమనియు, సత్ప్రభుత్వమువారు జాతి, మతవైషమ్యములరూపు మాప ముత్తింపవలెననియు వీరు నుడువుచున్నారు. ఈవిజ్ఞాపనకుల విక్షణమే సంస్కరణముల నొసంగవలెనని చెప్పబడినది. హాంమురూలు అందోళనము దేశభక్తివీరహిత మనియు యుద్ధ మంతము నెంది, కాంతి నెలకొనువరకు ప్రాతినిధ్య పరిపాలనా విధానమును ప్రకటింపకూడదనియు, వీరు అభిప్రాయ పడుచున్నారు. హాంమురూలు పదమున గల ఆర్థమునుగాని, బర్మా హిందూ దేశమునుండి విభజింపబడవలయు ననెడి మాటలయందలి అర్థమునుగాని బర్మాలో 100 కి ఒకరైనను గ్రహించినట్లు మాకు నోవలసినది వీరు హక్కుచున్నారు. స్వపరిపాలనమును గాని, విభజనమునుగాని దేశములోని ప్రజా సామాన్యము వాంఛించుట లేదు. ఈదేశము హిందూ దేశము నుండి విభజించిన యెడల, దేశాభివృద్ధికి వ్యక్తమునకును భంగకరముగ నుండును. హిందూ దేశముతో నిది కలసియుండవలెను. ఈరెండింటి కిని రెండుమాగ్గముండుట ప్రస్తుత మత్సరసరము. విభజనము వలన బర్మా వృద్ధిగాంచునని కొందరు దుర్భిప్రాయ పడుచున్నారు. కాని, ప్రస్తుతము బర్మా రాష్ట్రము తగినంత శ్రద్ధతో తిలకింప బడుట లేదనియు, బర్మా ప్రభుత్వమువారికి తగిన ఆర్థికాధికారము లేదనియు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారి గాష్ట్రాధికారులను యెడల తగిన శ్రద్ధ వహింపకపోవుటచే దేశము వృద్ధిగాంచ జాలకున్నదనియు, మున్నగు విషయముల నెల్లరు నేకగ్రీవముగ నంగీకరింపుచున్నారు. బర్మాయొక గవర్నరుసాలనమున నుండవలయుననియు, యొక యున్నత స్థానము నుండి ప్రతిష్ఠాపనము చేయవలయుననియు విజ్ఞాపనల ప్రాయశచిదున్నారు.

సోమవారము

మొదటి పేజీ

ఇంక

ఉత్తర సముద్రమునందలి నావికాస్వచ్ఛాంతము.

లండను, నవంబరు 17:— నావికాధికారిలు ప్రకటించుచున్నారు.— పోలిగోల్ఫాండు టైటునందు పనిచేయుచున్న మాలటు నౌకాదళములు నేటియందయు శత్రువుల యుద్ధనౌకల నెదిరించినవి. ఆ యుద్ధనౌకల తిరగేగముగ వరలిపోయినవి. అయిన మేము వాని వెంటబడించుచున్నాము.

వైమానిక మంత్రి రాజీనామా.

లండను, నవంబరు 17:— కౌన్సిల్ ప్రభువుగారు వైమానిక సంఘాధ్యక్షుడు పదికి రాజీనామా సేసగిరి. తన రాజీనామాకు నాల్గవైపు ప్రభువుగారి లేఖయే కారణమనియ, వైమానిక మంత్రిగారయిన మార్కు లవనగారు ప్రధానిగారు తలంచుచున్న సంగతి తన కింతవరకును తెలిపియుండలేదనియ, వైమానిక దళములను బట్టి వైమానిక సేన గోల్ఫాండు యట్టి బలవత్తర ఆధికారము గల వైమానిక సేన చేయగలదనియ దాని కంతటికిని ప్రధానకారకుడు తానే యనియ, ఈ సందర్భమునందు సైనికపు బలవత్తర వైమానిక దళములు మాడంతలగు నభివృద్ధి సొందినవియు తెలుపుచు నతడు లాయడుబార్నిగారి కొక యత్తరమును వ్రాసెను.

వెనిజలాసుగారు లండనున కేలేరుచుట.

లండను, నవంబరు 16:— వెనిజలాసుగారిని లండను పురవాసు లుత్సాహముతో నాదరించిరి. మాన్యువర్ష జరిగిన సభలో బాల్బరు, కన్యప్రభువు, చర్చిలుగారలు వెనిజలాసుగారిని ప్రశంసించుచు మిత్రమండలివారి సహాయమును, స్వాతంత్ర్యార్థమును నతడు గావించిన పనిని గొనియాడిరి. వెనిజలాసుగారు తమ ప్రత్యుత్తరమున గ్రీకులలో ననేకమంది ద్రోహబుద్ధి గల క్రిందటి రాజుగారి మతము నేకగించినవియు మిత్రమండలివారి కెట్టి యాటంకములు వచ్చినను చివరకు వారు విజయమునందుట తప్పదనియు బలికిరి.

శాంతివాదులతో పోరాటము.

లండను, నవంబరు 16:— గతరెండు దినములలో లండను నగరమునందలి శాంతివాదుల ఆందోళనా ప్రదేశముల నేడింటిని పోలికువారు ఎదిరించిరి. నెడ్ నెడ్లట్టల కొలకక శత్రుములు పత్రికలు మొదలుగా గలవన్నియు కట్టుకొనబడినవి.

ప్రధానిగారి పార్టీని గురించిన వ్యాసము.

లండను, నవంబరు 17:— పార్టీని గురించుచు లాయడు బార్ని గారు విచ్చిన యుపవాసమునందు, “పార్టీని గురించి దుశ్చేద్యమును నరికట్టు” అనమాట వివేకముగ వివరింపబడినది. ఆవాక్య ముదహరించబడిన పేరా నీక్రింద నుదహరించుచున్నాము:— పార్టీని గురించి దుశ్చేద్యమును నరికట్టును భేదింపవలయు నని మన యాశ్చర్యకర విశయోగించి ప్రబల ప్రయత్నముల నొనరించుచుండ జ్యోతిషములు మనమందాని భేదింపజాలవను నవ్యక్తముతో తమ యాశ్చర్యకర ఆశ్చర్య దేశము (కెన్సియా) మీద విశయోగించి దాని ప్రతి యత్నములనన్నిటి విఫలములగావించి తూర్పునకు బోవుటకు లేరవు జేసికొని భాగ్య కుంభాని ఒక పదానవృద్ధిని బొందగలుగుచున్నార. ఇంతయేల యుద్ధము నింక నావశ్యకమగు వస్తువుల ఒడయగలరను ఆశాగ్రహ కివాటము దెగచిరి.”

మొసిడోనియా యుద్ధము

లండను, నవంబరు 17:— మొసిడోనియానందలి బ్రిటిషు వైమానికదళము జనరలు మిల్లీ గారు తమ నివేదనను దిట్లు చెప్పిరి. ఏలీలు మొదటివారమునందు యుద్ధము నొనరించుటకు సిద్ధము కావలసిన దని కీబ్రవరిమాసాంతమున జనరలు గ్రేయిలుగారు తమకు తెలియబరచిరి. దోయిరము వాడ్గారు సరస్సులకు మధ్య నుండు శిఖరముమీది కొక దళమును మిల్లీ గారు రిపిరి వ తే దీ స రి కి యుద్ధమునకు సిద్ధమయిరి. అయినను యుద్ధమును 24వర కాపివేయవలసినదని గ్రేయిలుగారు రాజ్యపించిరి. పిమ్మట బ్రిటిషుదళము లొక్కమాయగ శత్రురంగమునంతట ప్రవేశించి వారి నెది

రించినవి. అయినను వాడ్గారునకు పశ్చిమమున మిత్రమండలివారి నొనరింపవలయు యుద్ధము మరికొంత కాలమువరకును నిలిపివేయబడినది. మే 8వ తేదీని మరల యుద్ధమును ప్రారంభింపవలసి నదిని యింప బడినది. ఆ సమయమున బ్రిటిషువారు దోయిరాను సరస్సు, పెటటుకోసులకు మధ్య నుండు స్థలముల నాక్రమించిరి. శత్రువులు మహాతీవ్రముగ నెదిరించిరి. శత్రువులు నిరంతరము ప్రతియుద్ధముల నొనరించుట వలన పట్టుకొనబడిన ప్రదేశమును చాలకాలమువరకును నిలుపుకొన లేకున్నను అభివృద్ధిని మాత్రము గాంచించి మనుట స్పష్టము. 20 వ తేదీ నాటికా పంక్తి బలవత్తరము చేయబడినది. 5 తేదీని మరల పరిమిత మారు యుద్ధము నొనరించుచుండు తరి రంగమండలిను ఆవగ్గడ ప్రయత్నముల నాపివేయవలసినదని జనరలు గ్రేయిలుగారు తమపు సేనగిరి.

ప్రాము

శత్రువుల దళ సమరము.

లండను, నవంబరు 16:— బెల్జియమునందు మొసెనవరకు వ్యాపించుచుండు ప్రదేశమును, టీటను పర్వత స్థానమునను, మ్యూజునది కుడిగట్టునను శత్రువుల దళ యుద్ధము జరిగినట్లు పరాసువారి ప్రకటించిరి.

వైరులను పారదోలుట.

లండను, నవంబరు 17:— ఆల్సేసునను, మ్యూజునది కుడి గట్టునను ఫిరంగులు కాల్చబడినవి. అట్టియైన వైరిసేనలు తమొదిరింప వాటిని పారదోలితిమని పరాసువారు ప్రకటించిరి.

పరాసువారి ప్రకటనము.

లండను, నవంబరు 17:— క్యూర్లోసున కుత్తరమున ఫిరంగిదళ సమరము జరిగెను. మమ్మ సమీపింప యత్నించిన వైరిపటాలములను తరిమివేసితిమి. పెల్లు హట్టున ఫిరంగిదళ ద్వంద్వయుద్ధము తీవ్రముగ నుండెనని ప్రకటించబడినది.

యుద్ధ భూమియంద మెరికనుల ప్రవేశము.

శత్రువులముగ వైరివిమానవర్షములు.
లండను, నవంబరు 16:— ఆమెరికావారు యుద్ధభూమియందు ప్రవేశించినందువలన మిత్రమండలివారి విమానబల బధికమయ్యెను. ఇందుమాలమున నె జర్మనీయుల కిటీతలి యుద్ధములయందు విమానము బధికముగ నష్టమయ్యెనని ప్రాంతపు వర్తకు జీటుంగు వ్రాయుచున్నది.

ప్రాముదేశపు ప్రధానమంత్రి

లండను, నవంబరు 16:— మెయిన్ లీవుగారి మంత్రిత్వము ముగిసినపిదప, ప్రజలదృష్టి కై మెన్లోగాంపై బడినది. ఈ సుగ వ్యభాషము కడు తీవ్రమగున దగుటచే, పులి యని మారుపేరు ప్రజ్యులించెను. తన ఎదిరిపక్షము నెదిరించుటయందీతని తీవ్రభావము వ్యవహితము. తమ సహకారులుగ నుండు నిమిత్తము కై మెన్లోగా రనుభవజ్ఞు లగు పలువురను మంత్రిలుగ నెన్నుకొనిరి. కాని ప్రధానమంత్రి ప్రతిభానిశేషము వీరలనందర, మరగుపరచువలె యున్నది.

నెనెటు ఆర్మీ కమిటీ ఆధ్యక్షు లగు కై మెన్లోగారు యుద్ధవ్యవస్థలను చక్కగ గ్రహించిన పరాసుదేశీయులలో మొకరు. యుద్ధమును మరింత తీవ్రముగ జరిపింపవలసిన దని పీరు సతతము హెచ్చరించుచుండెడివారు పూర్వాచారపరాయణులు, సార్వభౌమికపక్షమువారు సాంఘికవారులు నీ నూతనమంత్రివర్గమున గానరాక ప్రభావతాకపక్షములన్నియు కేంద్రీకృతమై యున్నవి.

ప్రాంధుని భయంకరముగు ఫిరంగియుద్ధము.

లండను, నవంబరు 16:— బ్రిటిషువారి టిల్లు ప్రకటించుచున్నారు. ఉభయపక్షములవారు యుద్ధరంగమంతటను ముఖ్యముగ పాశ్చేం డెయిలీ సమీపమునను భయంకరముగ ఫిరంగుల కాల్చుకొనిరి. రక్షకనౌకలు కొంతమంది శత్రు సైనికుల బంధించినవి. వైమానములు విజయవంతముగ ననేక ప్రదేశముల మీద బాంబులను వేసిరి. గురువారమునాడు మావిమానము లనేక ప్రదేశముల పరిక్షించినవి. యుద్ధరంగమున కొలదియ

తుననె సంచరించుచుండు విమానము లనేక శత్రు వైశ్యముల మీద వరసెనుండు గాల్చిరి. శత్రువులు మా పంక్తులలో కొలదిగ బాంబులను వేసిరి మేము అగు శత్రువిమానముల నేలగుల్చితిమి. ఒక దాని లోడిమివైచితిమి మా విమానములు నాలుగు కప్పించుకున్నవి.

సైనికులు విమానములందుండి యెదిరించుట.

లండను, నవంబరు 17:— సైనికాధిపతిగారు బ్రిటిషు ప్రధానకార్యాలయమున కిట్లు తంతి సంపుచున్నారు.— ఉభయపక్షములందును కొలది యెత్తున నె సంచరించు విమానముల సంఖ్య పెరుగుచున్నది. కిందకములందును సైనికులును, ఫిరంగిన్నముల దాగియుండు సైనికులును, వెనకనుండి వచ్చుచున్న సైనికులును నిరంతరము నూరుగజముల యెత్తున నెగురుచుండు వైమానికుల మరఫిరంగులకు గురియగుచున్నారు. ఇట్టి యుద్ధములలో బ్రిటిషువారే ఎక్కువసాధ్యమును జూపుచున్నారు. ఏబది ఆడుగుల ఎత్తున మాత్రమే ఎగురుచుండు విమానములు రెండుచెరియొక 800 వందల బాగులవేసి సాముధ సైనికులతో నిండియుండు ఒక గ్రామమును సైనికరహితము గావించినవి.

శత్రుల దుర్బలత్వము.

లండను, నవంబరు 18:— నిన్న రాత్రి బ్రిటిషు వారి స్థితిముగ నాశిఖర సాగ్యముల జగ్జుల నెదిరించిరి. కొన్ని ప్రదేశములందు తీవ్రమగు పోరాటము జరిగెను. కాని శత్రువుల ప్రతికార మంత తీవ్రముగ నుండలేదు. మేము మానూతన స్థలముల దృఢముగ బలపరచుకొంటిమి.

జర్మను ప్రయత్నముల విఫలముజేయుట.

లండను, నవంబరు 17:— బ్రిటిషు రంగమునందున్న రైటుంగారి ప్రత్యేక విలేఖకుడు క్రిందటివారపు యుద్ధము సంతటిని విచరించుచు నిట్లు తంతి సంపుచున్నాడు.— వారమంతటను ఫిరంగియుద్ధము చాల తీవ్రముగ నున్నది. తాము గోల్ఫాండు స్థలములలో కొన్నిటిని మరల నాక్రమించుకొనుటకు జర్మనులు ప్రబలప్రయత్నముల నొనరించుచుండుట స్పష్టము. ఆ స్థలములనుండి బెల్జియమునందలి పల్లపు ప్రదేశములలో శత్రువులు చేయు ప్రయత్నముల నన్నిటిని మేము మాడగలుగుచున్నాము. వారి గుండ్ర చప్పుడు డంకా నాద్యము వలె గన్నట్టిది. సుంగ శవరమునాడు ముట్టడి చాల విషమ స్థితికి వచ్చినది. ఆ సమయమున జర్మను పదాతిదళములు శరపరంపరులుగ పాశ్చేం డెయిలీ కుత్తరమున ముట్టడిరింపవచ్చిరి. అయిన నాప్రయత్నము తుదకు యుద్ధరూపమున పరిణమింపలేదు. అంతి సన్నాహ మొనర్చినదియు మాదళములు ఫిరంగుల గొట్ట నాగంధించునరికిని ఏమి చేయుటకును కీ క్రింతములు గాకుండెను. ప్రభువంశంబులందుండు సైనిక లాసమును మన మేము ఫిరంగుల కాల్చు రీతిని ఫిరంగులు కాల్చబడుట తామెన్నడును జూచియుండలేదని చెప్పిరి. జర్మను మహాసైనిక సమూహము లన్నియు పరాజయము సొందుటకు గాంచి యుండున కరిగి పశ్చిమభాగమున కొన్ని ప్రదేశముల నాక్రమించితిమి. పరాజయమునలన నలసిసాలసి యదైవ్య మొంది శత్రువులు మరల నెదిరించుట కెట్టి ప్రయత్నముల నొనరింపలేదు.

బ్రిటిషువారు ప్రధానసలముల నెకొనుట.

లండను, నవంబరు 17:— సర్ డెల్లసు హేసుగారు నేటి సాయంకాల మిట్లు ప్రకటించిరి:— నిన్నటి సాయంకాలము పాశ్చేం డెయిలీ సమీపమున బెల్మెన్, లూకామెన్, హైలండుదళములు విజయవంతముగ యుద్ధము నొనరించినవి. ఆ గ్రామమున కుత్తరమునం దున్న ప్రధానశిఖరమునందలి సందర్శకప్రదేశములలో మరికొన్ని స్థలముల మే మాక్రమించుకొంటిమి. బాగుగ సందర్శకప్రయత్నముల గావించుకొనబడిన ప్రదేశము నొకదానిని, అనేక ఇండి టైలీలనుగూడ బట్టుకొంటిమి. ఈ ప్రదేశమునకు పశ్చిమమున కొన్ని ప్రదేశములందు మేము కొంచెము నుండున కరిగితిమి. యుద్ధరంగమంతటను, ముఖ్యముగ పాశ్చేం డెయిలీ ముఖ్యప్రదేశమునందును రాత్రియంతయు ఫిరంగియుద్ధము మహాభాగముగ జరిగెను.

బ్రిటిషువారు తమ ప్రదేశముల బలపరచుకొనుట.

లండను, నవంబరు 17:— బ్రిటిషువారి టిల్లు ప్రకటించుచున్నారు:— పాశ్చేం డెయిలీ కుత్తరమునను, వానువ్య లటమునందును నిన్న రాత్రి మే మాక్రమించుకొనిన ప్రదేశమును బలపరచుకొంటిం. ఈ ప్రయత్నము తూర్పునను ఈశాన్యమునను శత్రువులు ఫిరంగుల గాల్చిరి.

పాశ్చాత్యుల యుద్ధము.

లండను, నవంబరు 15:—చుంగ్ శాసనమునాడు మమ్ము పాశ్చాత్యులనుండి తిరిమివైచుటకు జగ్గములు ప్రబల ప్రయత్నముల గావించిరిని ప్లాండ్మునుండి వార్తలవచ్చినవి. శత్రు ఫిరంగిదళములు రెండు పార్శ్వములనుండియు తుపాకుల గాల్పు గలవుగాని ఆ గ్రామమునకు తీరమునందు సన్నని ఉన్నత భూమిపై కౌగ్రామమునకు దక్షిణమున దళములు ప్రతియుద్ధముల నొనరింపజాలవు. అచట నవి చుంగ్ శాసనమునాడు మా ఫిరంగి దళములచేత జిక్కినవి. పాశ్చాత్యులందఱు నింకను తీవ్రముగ యుద్ధము జరుగుచున్నది. అచటి ఫిరంగి యుద్ధము చాల భయంకరముగనున్నది.

రుష్యా

పెట్రోగ్రాదు పుర వ్యవస్థ

సైనిక కార్యక ప్రతినిధిసంఘము

లండను నవంబరు 16:—రుష్యాలోని యుద్ధాంగుల వాయువాత్మ యిట్లు తెలియజేయుచున్నది:—రాజ్యాధికృతు దొరతనమువారిపై తిరుగుబాటు చేసినందులకు కొందఱు క్షిప్రావేశములను చేసినది. వీరిని విడుదల చేయవలసిన దని జనరలు మునిఫ్ గారు తీవ్రపరచేసిరి.

రుష్యానుండి చాలకాలముననుండి యే సమాచారమును తెలియలేదు. వైని వివరింపబడిన యంశములు రుష్యానుండి తెలియవచ్చిన ప్రథమసమాచారమైయున్నది. ఈ వార్తలబట్టి, కెరెన్ స్కీగారి ప్రతిపక్షుల యధీనముక్రింద నెస్టోర్ స్కీలో వాయువాత్మాసాన మున్నదని స్పష్టమగుచున్నది.

సర్వమును సంపూర్ణముగ నున్నదని మాత్రము సర్ జార్జి బుక్లెను గారు 18వ తేదీ మాప్రాంతద్వారా తెలియ పరచియుండిరి. ఇంతకుతప్ప రుష్యానుండి యెట్టి వార్తలను తెలియరాలేదు. చాల కాలముననుండి రుష్యావ్యవస్థనుండి లండను నగరమందలి వారి రాయబారులకు కూడ నెట్టి లేఖలు తంత్రివార్తలు మున్నగునవి వచ్చియుండలేదు. రుష్యా జపాను దేశములకు తంత్రివార్తలను నడపు తీగలు తెగగొట్టబడినవి.

మాక్సిమిలియన్ గాట్స్సినా నాక్రమించుట.

కెరెన్ స్కీగారు పారిపోవుట.

లండను, నవంబరు 18:—మాక్సిమిలియన్ గాట్స్సినా నాక్రమించిరి. కెరెన్ స్కీగారి యుద్ధాంగుల లెక్కలు చేయబడిరి. కెరెన్ స్కీ సేనాని పారిపోయెను. ఆయనను అరెస్టుచేయవలసినదని వాయువాత్మల ద్వారా ఉత్తరపుట చేయబడినది. పెట్రోగ్రాదు విలేజుకుదు రైటరు వార్తాస్థానమునకు శుక్రవారమునాడు తెలియజేసెను.

మాస్కోనగరమున వైరము లంతయుగట్ట.

లండను, నవంబరు 18:—మాస్కోనగరమున వైరము లంకమైనవి. ప్రజాసంరక్షక సంఘము నెత్తివేయుటకును కెరెన్ స్కీగారి వైటు గార్డు సేనను లోబరచుటయు ఉద్దేశములతో ములకును జరిగిన సంధిపరతులు మాస్కో, పెట్రోగ్రాదు నగరములయందలి వైరములపై సభికారము నొనగుటయు రుష్యా యందలి కార్యకలనందర నాయుధపాణుల సైన్యములయు నను మరతులపై మాక్సిమిలియన్ గాట్స్సినా పాలకవర్గమును చేరనియ్యోనిరి. సంధిపరతుల నకల్మను మిత్రమండలివారి పరమున నుంచుట కేర్పాటులనుసరింప పిమ్మట, నెరటాఫ్ వెనుకటి విదేశాంగమంత్రి దాగుకొనియున్నాడు. ఈతని ఆరెస్టు చేసి సభ్యులను రాబట్టవలసినదని మేక్సిమిలియన్ గాట్స్సినా లుత్తరనొసరిరి.

ఇటలీ

ఘోరసంగ్రామము.

లండను, నవంబరు 17:—ఇటలీవారి ప్రధానస్థానముల నుండి రైటురునిలేఖలు డిట్లు తంత్రివార్తలవచ్చుచున్నాడు:—పర్వతములనుండి సముద్రమువరకు వ్యాపించియుండు సుమారు డెబ్బదియైదు మైళ్ళ ప్రదేశమున ఘోరసంగ్రామము జరుగుచున్నది. సెట్టికుమ్మానై పీఠభూమియందు ఆస్ట్రోజర్మను సేనలు బలముగ నెదుర్చుచున్నవి. వైరిసేనలు ఓడించుట లేదు. ఇటలీవారికి యుద్ధమునుండి విరామము కలుగకుండ నెదిరించుచున్నది. గ్రెస్సాపర్వతముపై నిటలివారు వైరిసైన్య సమూహముల పావులు, ఎడోలో, ట్రెవిజో, విసంజోలపై నావైర్యములు దిగకుండజేయుచున్నవి. పేపు పరిసరముల యందు యుద్ధ పరితీతముగనున్నది. ఈసలమున నిటలివారు విశేషప్రయాసము నొందియున్నారు. జెస్టాను పట్టిరని చెప్పవచ్చును.

వెన్నిసును వీడుట.

లండను నవంబరు 17:—కుడిభాగమున నుండి నౌకాదళము వెనుకకు మరలుటలో నెట్టి కలవరమును కలుగక, నౌకలు క్రమముగ వెడలినవని యొక ప్రకటనము (ఇటలీవారి) ప్రకటించుచున్నది. నౌకలుయుద్ధపరికరముల ననేకముగ గాపాడి, యిపు డా యుద్ధపరికరములు, శత్రువుల నాతస్థానములపై ప్రయోగించుచున్నవి. రెవాడలును బాటుకుండ శత్రు లాటంకపరుపబడిరి. ఈ భాగమును ఇటలీయును నౌకాదళములు నిరంతరము గాయుచు వైరులపై సప్రదర్శన ఫిరంగులను ప్రయోగించుచున్నవి.

వరదలు పొరించుట.

వెన్నివాలు గిబ్బనుగారు 15-వ తేదీని ఇట్లు తెలియజేసిరి. బొనాడేనెవుయొద్ద వైరులు నదిని దాటియడచిరి. ఈ ప్రదేశమునకు దక్షిణమున నిటాలియును కాలువగట్టును తెగ గొట్టి ప్రదేశమును నీటిచును మొనర్చుచుండిరి. నేలపై మూడడుగుల యెత్తున నీరునిలిచినది గనుక శత్రువులు పడవల నుపయోగింప ప్రారంభించిరి. విమానములయందు గూడ వైరిబల సుధికముగ నున్నది.

ఇటలీ నౌకాదళ సామర్థ్యము

వెన్ని సు నగరమున నిరువదివేలమంది జనులు మాత్రము న్నారు. వీలగుకల వస్తువులన్నియు ప్రైవేట్దేశములకు గొనిపోబడినవి. కర్మాగారములను మూసివేసిరి. పావులలోని వస్తువుల సమృద్ధియునున్నాడు. సామానులతోడ పౌరులు సముద్ర తీర ప్రదేశముల చేరుచుండిరి. పేపునది ముఖద్వారముననుండి ఆంగ్లేయుల నౌకలు శత్రువులపై ఫిరంగులను గాల్చి నదీసంరక్షణమున నిటాలియును తోడ్పడెనని డెయిలి మెయిలు పత్రికా విలేజుకుదు వ్రాయుచున్నాడు.

వైరిసేనల నాపుట.

ఆ సేనల బంధించుట.

లండను, నవంబరు 17:—ఇటలీవారి డిట్లు ప్రకటించిరి:—నష్టమును గనునింపక వైరులు మరల మమ్ము ముట్టడింప నారంభించిరి. సాటిట్యూలు, సేను ఏండ్రియాడి బాష్పరాశిలకు నడుమ పీఠ మమ్ము ముట్టడించిరి. తమ ఫిరంగిదళములన్నిని గురియించుచుండ, దాని నాధారము జేసికొని వైరి సేనలు ఫోలిన్, ఫెగారియొద్ద నదినిదాటి టుడిగట్టును చేరుకొనినవి. ఫోలినాయొద్ద ఫిరంగిదళములు వైరులను ధ్వంస మొనర్చెను. చావగా మిగిలిన మూడువందల వైరికులను కైదీల మొనర్చితిమి. ఫెగారియొద్ద శత్రుసైన్యములు విశేషముగ నుండెను. వీటిలో నారువందలమంది వైరికులను మేము బంధించితిమి. తక్కిన వైరికులపై నన్ని గోళములు విడువబడినవి. తన్మూలమున నీ సైన్యములు వెనుకకు బోవుటకు పీలులేకుండెను. జెస్టాను ప్రదేశమున వైరిసేనలు చుట్టు చేయబడుచున్నవి. తన్మూలమున నా సైన్యములు స్వచ్ఛందముగ దిరుగుట కనకాశము లేదు.

అమెరికా

జలాంతర్గామిత్వమును పూర్తిగ నోడించుట.

న్యూయార్కు, నవంబరు 16:—నావికాదళాధిపతి అర్థర హోలాను గా కొకామొక సందర్శనమున డిట్లు చెప్పిరి:—అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు యుద్ధమున ప్రవేశించిన దానిక క్రిందటి బుధవారమునాటి విధ్వంసక జలాంతర్గాముల సంఖ్యా వార్తకంటె అత్యుత్సాహవంతవాద యెన్నడును వినియుండలేదు. జర్మనీ రుష్యా ఇటలీయందు గాంచిన విజయము దీనితో సరిపోల్చి చూచిన నా లాభము లీ నష్టము ముగట నొకగడ్డి పోచ విలువకురావు. జలాంతర్గామిత్వ మింకటితో పూర్తిగ పరాధూతము గావించబడినటుల నమ్మవచ్చునని యతడు, పలికెను.

అమెరికనుల నౌకానిర్మాణము.

వాషింగ్టన్, నవంబరు 17:—ఎక్కుడు లాభము లేవిధమున సంభవించునో ఆవిధమున యుద్ధ వర్తక నౌకాపరిమాణముల కేర్పరచు నిమిత్తము డెనియల్స్ గారు నౌకాసంఘమువారిని సందర్శించిరి. పిమ్మట నడవదలయు అత్యంతా న్యోన్యమైతిని యుద్ధనౌకలను, వర్తక నౌకల నిర్మించుట యందు మాత్రమే తమ యావచ్చుప్రీతి నిలిపి పనిచేయుచున్నారని చెప్పిరి. నౌకాదళమున వర్తక నౌకాదళమును పూర్తిగావంప నియమింపబడిన అచనరవానికా సంఘమున హెన్రిఫోర్డు గారు చేరిరి.

ఆ|| సం|| ల వ్యవసాయదారుల శపథము.

బఫేలో, నవంబరు 17:—అమెరికా కార్యకసంఘముల సమావేశసమయమున వ్యవసాయదారుల సంఘాధ్యక్షుడు యుద్ధమున విజయము నొందుటకుసహాయ మొనరించుటకు వ్యవసాయదారు లందఱును కార్యకలతో నేకీభవింప శపథము గావించుచున్నారని చెప్పిరి. తమమహాభారమును వ్యవసాయదారులు గుర్తెరిగియున్నారు. నగరములందును, పొలములందును పనిచేయుచుండు కార్యకలు అన్యోన్యము బాగుగ నెరిగి యుండవలయును. వారిద్దఱునుగలసి వలయునని లాభకారుల బడద్రోయ గలరు.

ఆఫ్రికా

మరికొన్ని శత్రుప్రదేశముల నాక్రమించుకొనుట.

లండను, నవంబరు 17:—తూర్పు ఆఫ్రికావారి డిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—క్రిందటి బుధవారమునాడు మాకొండి పీఠభూమియందున్న మినిటీని, గురువారమునాడు చిన్టాను మే మాక్రమించితిమి. ఆయుద్ధములందు మేము 46గురు జర్మను వైనికులను 425 గురు ఆస్కారీలను బట్టుకొంటిమి.

నవంబరు మొదటితేదీనుండి మేము పట్టుకొనినట్టియు చంపివేసినట్టియు జర్మనులసంఖ్య 578. ఆస్కారీలసంఖ్య 1072. రెండు నావికాఫిరంగులను, 38 మరఫిరంగులను బట్టుకొంటిమి. శత్రువులు మాహంజిప్రదేశ మంతటనుండియు తొలగింపబడిరి.

జపాను

జపానులో నాందోళనము.

టోక్యోయొ—రుష్యాసైనిక బట్టి జపానులో నాందోళనము విశేషముగ నున్నది. మంత్రివర్గము శుక్రవార ముదయమున సమావేశమగును. ముఖ్యమంత్రి పర్యవసారము తేర్చుకొనుచున్నారు.

టర్కీ

పేల్లెనున ఆంగ్లేయుల పురోగమనము.

లండను నవంబరు 16:—ఈజిప్టునుండి యుద్ధాంగుల డిట్లు తెలియజేసిరి.—నిన్నటిదినమున రాఫ్టె-లడ్ పంక్తిని చేరికొంటిమి. తురుష్కులు తమ్మెడిరింప న్యూజిలేండు వైనికులు వారలను తరిమివేసి యధికమగు నష్టములను కలిగించిరి. అక్టోబరు 31 వ తేదీనుండి యంతవరకు బట్టిన కైదీలసంఖ్య తొమ్మిదివేలకు హెచ్చును.

ఈజిప్టు విలేజుకుదు రైటరు వార్తాస్థానమున కిట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:—బీర్సెల్ యినుపదారిపట్టి బాపా జెరూసలేముపంక్తి నాక్రమించినందువలన జెరూసలేముతోడ సమాచారము నడుపుకొనుటకు వైరుల కనవిరోధము కలిగెను. వాడినురాయుద్ధ మమ్ము నాపుజేయు నాశ యడుగంటి నది. చిన్నచిన్న యుద్ధములు జరుగవచ్చునుగాని తురుష్కులు పెద్ద సేనలతోడ మమ్ము తలపడుట సంభవింప నేరదు. ముట్టిది యారంభించి పదునైదుదినము వైరము కాలేదు తురుష్కులపై బలమగు రక్షణస్థానముల వీడి పలాయన మగుచున్నారు. ఫిరంగులు మున్నగు యుద్ధపరికరములయందు తురుష్కుల కెట్టి లోపమును లేకయుండెను. ఆయినను, స్థానములనుండి వెడలించి, వారల నిపుడు పారదోలుచుంటిమి. తురుష్కులు పొందిన నష్టము లపారములు.

విమానపు ముట్టడులు.

కాంప్టాంటినోపిలు గాలిపోలివై బాంబులు.

లండను నవంబరు 16:—వార్తాస్థానమువారి డిట్లు ప్రకటించిరి:—గాలిపోలి, కాంప్టాంటినోపిలులపై విమానములు దాడివెడలినపుడు, గ్రీకు లీదళమునకు సహాయపడిరి. రాత్రింబవళ్లు గాలిపోలివై బాంబులు వేయబడినవి. విమానకాలలో, కర్మాగారములు మున్నగు వాటిపై బాంబులను విడుదలు నౌకాదళముల యుద్ధము. గ్రీకుల విమాన మొకటి నష్టమయ్యెను. గోబెనును ముట్టడించి జలాంతర్గాములు, డిస్ట్రోయరులపై బాంబుల వేసితిమి. జర్మనీయుల ప్రధానస్థానముల మీదను వారి యుద్ధకార్యాలయముమీదను బాంబులను విడచితిమి.

చీనాప్రధానమంత్రి రాజీనామా నొసగుట

న్యూయార్కు, నవంబరు 17:—ఉత్తరము, దక్షిణము అను నాందోళనము బయలువెడలినందున చీనారాష్ట్రపు ప్రధానమంత్రి చువాంబిజ్యుగారు రాజీనామా నొసగిరి యెక్కియెనుండి తెలియవచ్చెను.

చెన్నపురి శాసనసభ.

అడుగంటిన ప్రశ్నలు మున్నగునవి.

ఆరంభము సుబ్బుకృష్ణరావుగారు.

66 ప్ర. ఏమి విషయములందు ప్రభుత్వమువారు శాసనముల సోపానము గొనచున్నారు. వానిని గూర్చి మొట్టమొదట చెప్పి జరిగిన దెప్పుట? వానిని తియ్యారచేయటముందును, ప్రకటించుటయుందును, సభలో ప్రవేశ పెట్టుటయుందును, ఎట్టి యభిప్రాయము జరిగినది?

67 ప్ర. ఇటీవల నియమింపబడిన అధికారాధికార సభ్యుల సంఘమువారి కిఫాయతుల ప్రకారము డిప్యూటీ మునిసి పాలిటీల శాసన సమీక్ష నిల్లును 7 వరించెదరా? ఆ నిల్లు ఎప్పుడు ప్రవేశ పెట్టబడును.

68 ప్ర. లోకలబోర్డు శాసన సమీక్ష నిల్లును గూడ యోచించి సమీక్షించుట అధికారాధికారులు గల సంఘమును నియమించుట భాగ్యమేమో ప్రభుత్వమువారు యోచించెదరా?

69 ప్ర. 559 జి. వో. (విద్య) వచ్చిన తరువాత, ప్రభుత్వమువారు కొన్ని కళాశాలల ప్రీన్సిపలులను, కొన్ని హై స్కూల్స్ ప్రధానోపాధ్యాయులను రానించి వై. జి. వో. ఎట్లు అమలు జరుపుచున్నారో చెప్పించిట నిజమేనా?

ప్రీన్సిపలులలోను ప్రధానోపాధ్యాయులలోను ముప్పాతిక మంది సభకు జి. వో. వ్యతిరేకాభిప్రాయము చెలిపి దాని సమయలో చెట్టబాటయని చెప్పిట నిజమేనా? ఏమి ప్రీన్సిపలులు ప్రధానోపాధ్యాయులు ఈ సభలోనుండిగో వారే ఏ అభిప్రాయముల నిచ్చిగో శాసన సభలో పెట్టెదరా? వారి అభిప్రాయముల వై నేమి తీరుతు లీయబడినది తెలియదరా?

70 ప్ర. ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీలో బి. ఏ. ఆర్యులగు చదువుచున్న బాలురచే "బ్లవివారి పట్ల యూరపియను బాతులగుల బాధ్యత" లను నివేదించును గూర్చి న్యాయములు వ్రాయించిట నిజమేనా?

ఈ వ్యాసమును వ్రాయుచు కాలేజీలో సహాయ పండితుగనున్న అచ్యుతరావుగారి కుమారుడును, విద్యార్థి వేతనము గలవాడునగు కృష్ణరావు అను నరేడు మార్కులకు (కాలేజీలో ఇంగ్లీషు పండితుడు) గారికి ఆక్షేపణ కరచుని తోచిన విషయములను వ్రాసెనట నిజమేనా? కృష్ణరావు చక్కను గూర్చి అచ్యుతరావుగారిని సమాధాన మియ్యమనిరట నిజమేనా? కృష్ణరావును తుమాపణకోరు మనగా అత డట్లు కోరెనట నిజమేనా? కృష్ణరావు కిచ్చుచుండిన విద్యార్థివేతనమును ఒక తెరమువలన ఈయకుండ నిలిపిట నిజమేనా? ఈ విషయమై ప్రభుత్వమువారేమైన చర్య తీసికొనిగో, తీసికొన నలచుచున్నారో తెలియదరా?

71. ప్ర. ప్రభుత్వమువారి యనుమతి లేకుండ విద్యార్థి వేతనమును నిలుపుదలచేయుటకు ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీ ప్రీన్సిపలు కధికారము గలదా?

72. పరస్పరగ్రంథ నిర్ధారణ సంఘముల నిర్మాణమును గూర్చియు వాని అధికారములగుగూర్చియు ప్రభుత్వమువారేమైన నియమముల నెవ్వరిని ప్రకటించిరా? ప్రకటించినచో వానినిసభయందు పెట్టెదరా? ఆసంఘముల దెవరిపైన నియమించుచువును అవలంబింపబడు నిబంధన తెల్పి?

73 ప్ర. "దె సెంటు గాం నిర్బంధవిమోచన" మనశ్చి క క్రింద 19-9-17 తేదీ వ్రాసు పత్రికలో వ్రాయబడిన సంపాదకీయవ్యాసమును ప్రభుత్వమువారుచూచిరా? 22-9-17 వ తేదీ పత్రికయందు వ్రాయబడిన "మేము తుమాపణకోరున దెండులకు" అను సంపాదకీయవ్యాసమును చూచిరా? ఈ వ్యాసములను గూర్చి ప్రభుత్వమువారేమైన చర్యతీసికొనరా, తీసికొన నలచెదరా?

74 ప్ర. శాసన సభలో 2-4-17 వ తేదీని గౌ. ఎ. ఎస్. కృష్ణరావుగారు ఆరంభించెద యనాని వైద్యములను గూర్చి యుపసానించిన తీర్మాన ముమోదింపబడిన తరువాత వాని విషయమై ఏమి యేర్పాట్లు జరిగినవో తెల్పెదరా?

75 ప్ర. ఈ రాజధానిలో టెంపరరీ సబ్బానేటు జడ్జిల కోర్టులను గాని, అడిమకలు సబ్ కోర్టులను గాని స్థాపించవలెనని ప్రభుత్వమువారికి మార్గము వచ్చినవా? వానిపై ఉత్తరువులేమైన చేయబడినవా?

76 ప్ర. రాజధానిలో సబ్ జడ్జిలయొక్క గాని డిప్యూటీ మున్సిపలులయొక్క గాని ఉద్యోగల గ్రేడులను చూచి సవరించుటను గూర్చి మార్గనలేమైన గలవా? వానిపై ఉత్తరువులేమైన వచ్చినవా?

ఈ రాజధానిలోని నిబంధనాదలములలో, సివిల్ కోర్టులలో కాపీస్టులకు వచ్చుచుండిన మాసపు మరుమాసముల పట్టిని సభఎదుట పెట్టెదరా? వారికి నెలకు 20రూ॥ లకు తక్కువగాని డీకెము ముట్టునట్లు ప్రభుత్వమువారే యేర్పాట్లు చేసిరి?

భూపతిరాజు వేంకటపతిరాజుగారు.

81 ప్ర. బావాలాని దచ్చి ప్రభుత్వమువారి తరపున డాక్టరు వాండర్ వీసుగారు ఒంగోలు పశువుల సంరక్షణ విశేష సంఘస్థాపన పశువులను కొని బావాట ఎగుమతి చేయుచున్న సంగతి ప్రభుత్వము వారికి తెలియునా? హిందూదేశమునుండి మంచి రకపు పశువులను కొనటకు వాండర్ వీసుగారు హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారి యనుమతిని పొందిరా? హిందూదేశమునుండి మంచి పశుసంతతిని నిలుపుట కీవిషయమై ప్రభుత్వమువారేమైనచర్యతీసికొనెదరా?

82 ప్ర. తంజావూరు రాజనగరులోని పుష్పకభాండా రమును ప్రభుత్వమువారు కొనిరా? దానినికొని ప్రాచ్యలిఖిత పుష్పకభాండా గారమునకు చేర్చెదరా?

83 ప్ర. గుంటూరులో మహమ్మదీయ బాలురకొఱకు అసంపూర్ణ సెకండరీ పాఠశాలను దెలుచెదరా?

(0) యుద్ధతంత్రీవార్త

డిల్లీ, నవంబరు 17:— ఇండియామంత్రి రాజప్రతినిధి కట్టు తంత్రీవార్త సంపెన.

ఆంగ్లేయులు పేషెనుడిలు ప్రధానస్థానము నాక్రమించినది మొదలు జర్మనీయులు తీవ్రముగ ఫిరంగులగాల్పుచుండిరి. ఆంగ్లేయుల నొకసారి మట్టడించిగాని జర్మనీయు యట్లుము వ్యర్థచయ్యెను. విమానదళ విజృంభణమునకు వారావరణాధి ప్రతిబంధక మగుచున్నది.

ప్రాస్య.

కొన్ని ముట్టుటలును, ఫిరంగిదళయ్యధ్యమున తప్ప పరాసుగంగమున విశేషములు లేనట్లు తెలియవచ్చెను.

ఇటలీ.

ఇటలీయును ఆస్ట్రీ జర్మను సేనలు ముందునకు పోయి కని. జీజునుమొదల నీవైన్యములు చేపునదిని దాటినవి. పర్యత మార్గముల పార్శ్వమునమున గూడ వైరిదళములు ముందునకు పోయి షేప్రీమలూనాల నాక్రమించినవి. కాని ఇటలీ యులు మాక్రిము మిక్కిలి పట్టుదలతో శత్రువుల నెదుర్చుచుండిరి. ఏషియాగోతు తూర్పుననున్న కొండలపై నిటలి వారు వైరివైన్యములను తొలగిగొట్టిరి.

ఆంగ్లేయైన్యము లితిత్యరీతిగ నిటలి చేరుచున్నవి. వ్యవసయంకను గంభీరముగ నున్నది. ఇటలీదేశమును యుద్ధమునుండి పూర్తిగ తొలగింపవలెనను శత్రువుల యత్నమును భంగపర్చి నచో, తుట్టుతుదకు జర్మనీయు లపారమగు నష్టముల నొందుదురు.

రష్యానుండలి వ్యవస్థ తేటపడలేదు. కెరెన్ స్కి గారికిని లెన్నిను పాక్షికులకును యుద్ధము జరుగుచున్నది.

పేలెస్టిను.

పేలెస్టినున ఆంగ్లేయైన్యములు పురోగమము గలిగి యున్నవి. శత్రుసేనలను రెండవస్థానమున నుండి తొలగిగొట్టి ఆంగ్లేయుల స్థానము నాక్రమించిరి. ఆంగ్లేయులు తురుష్కులను పారదోలుచు బీర్మీ బా డమస్కును యినుపదారియు, రూసలెము యినుపదారియు కలసికొనుస్థానము నాక్రమించిరి. తిన్మూలమున జెరూసలెమున కితర భాగములతోడ సంబంధములేకుండ నయ్యెను.

తూర్పు ఆఫ్రికా.

తూర్పు ఆఫ్రికాయందుగూడ నాంగ్లేయైన్యములు పురోగమము కలిగియున్నవి. లిండినుండియు, కిల్మనుండియు వచ్చిన సేనలు కలసికొనిరి. జర్మనీవారి ప్రధానసేన తుమాటలను పారవేసి పోయిగినువారి సరిహద్దునకు తర్రభాగమున నుండు యు డెన్నత ప్రదేశమున కరణజొచ్చెను.

ఆంతర్గామిక నష్టములు.

ఆంతర్గామిలవలన కలిగిన నష్టములు చాల స్వల్పమున నున్నవి. 2125 లాంగ్ల దేశపు రేవులకువిచ్చేసెను. ఈ రేవుల నుండి బయలుదేరిన స్టీమరుసంఖ్య 2800 ఆరు స్టీమరు మూత్రము ముంచితేయబడినది.

(0)

హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలనము

కార్యకేలుప్రభుని యభిప్రాయములు

లండను, నవంబరు 15:— అధినేతనపురమవారు

కేర్లనుమందరమున సెనర్పిన సభయందు "సామ్రాజ్యభాగస్వామ్యమును విషయమున కార్యకేలు ప్రభువుపర్యవేక్షించెను. సామ్రాజ్యస్థితి స్వపరిపాలనా స్వాతంత్ర్యము హిందూదేశము హిందగలదు. ఈగవ్యస్థానమును చేరుటకై ఎట్టి స్వల్పమైన యత్నమైన చేబూనుట యుక్తము హిందూదేశపు ప్రాముఖ్యత విశేషమని హైందవులకు హిందూదేశమునకు ప్రాముఖ్యతయేలేదని యధినివేశనములను దురభిప్రాయపడకుండ నభయ పక్షములను క్రమమగు విజ్ఞానము నలవరించుకొంటు కర్తవ్యము. హిందూదేశ మసంతృప్తి నొందియున్నది. ఈసమయమున సారాస్త్రిము నలిబాగరూకతతో నడుపుట యావశ్యకము. తారతమ్య పరిజ్ఞానములు లేక చరించినచో నీ యసంతృప్తి భారతీయులకు విపత్తును గూర్పును. తారతమ్య పరిజ్ఞానము కలిగి, సామ్రాజ్యస్థితిరాష్ట్రము లన్నిటితోడ గలసి ఆంగ్లరాష్ట్ర కార్యనిర్వహణమున భాగస్వామ్యము నలవరించుకొనినయెడల భారతీయుల కీయసంతృప్తి విజయము చేబూర్పును.

సా ని క సార్లు

(0)

జరుగ బోవు సమాచారములు.

20 వ తేదీ మంగళవారము పగలు 11 గంటలకు చెన్నపురి శాసననిర్మాణసభ్యులు సమావేశమయ్యెదరు.

ఆదిసము సాయంకాలము 5-30 నిమిషములకు చెన్నపురి కార్పొరేషను శుభాసభ్యుల సమావేశము జరుగును.

సాయంకాలము 5 1/2 గంటలకు కాంగ్రెసు కమిటీ సభ్యుల సమావేశము.

సి. బి. ఎన్, విల్లగారు:— రాజధాని మేజిస్ట్రేటు సి. బి. ఎన్, విల్లగారు తిరునాపల్లి జిల్లా పోలీసు డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరు జనరలుగ నియమింపబడిరి.

వేలునాయరు (మణ్సుఖానందసభ ప్రామైటికు) గారిని రాజురెడ్డి అనునతడు కొట్టి గాయపఱచినందున పోలీసువారత నివై కేసుచేసిరి. ముద్రయి జబ్బుగానున్నందున 28వ తేదీకి నాయిదా వేయబడినది.

ఎన్. ఎన్. ఎల్. సి. సంఘము:— స్కూలు వైసులపరీక్షకు వెల్లిన యే విద్యార్థి గాని వై సంఘసభ్యుడు కావచ్చును. సభ్యత్వము నొందగోరువారు తరుదరఖాస్తులను డి క్రిష్ట ఆయ్యంగారికి (22, బనియనువీధి, సామలకాదుపేట)కు పంపవలయును.

హిందూధియలాజికలు హైస్కూలు - వార్షికోత్సవము:— ఈ హైస్కూలు 29 వ వార్షికోత్సవము ఈ నెల 20 వ తేదీ గురువారమునాడు సాయంకాలము 5-30 గంటలకు సామలకాదుపేటలోనున్న స్కూలు హాలులో చెన్నపురి విద్యాశాఖా డిప్యూటీ కలెక్టరు ఆర్. జి. గ్రీవు; ఎం.ఏ; ఎస్. ఎం. యు; గారి ఆధ్యక్షత క్రింద జరుగును.

ఉద్యోగ సమాచారములు:— నెలపు ముగిసిన తరువాత చిత్తూరు ఫార్మెంటు ఆఫీసుకు సచి గారు నెల్లూరుకును, రాబోవు జనవరి 18 తేదీ నుండి నెల్లూరు ఫార్మెంటు ఆఫీసుకు ఫిషర్ గారు చిత్తూరుకును తూర్పుకర్నూలు ఫార్మెంటు ఆఫీసుకు మాదక గారు పశ్చిమ కర్నూలుకును, ఎన్టాని ఆసిస్టెంటు కన్స్టేబుల్ గజరాజ మొదలయారు గారు తూర్పు కర్నూలుకును బదిలీచేయబడిరి.

కైస్తవ యువజనసంఘము-క్రేన్యయేటుల క్లబ్బు:— క్లబ్బుసభ్యులు గత గురువారము సాయంకాలమున సమావేశమై యొకసభను గావించిరి. సభ్యులకు ఫలాహారము లివ్వబడిన వెనుక నోహిరక్ గారును వారికిష్యులను బలప్రదర్శనమును గావించిరి. సింహళమునుండి వచ్చిన స్కాటుమాస్టరుగారు కొన్ని పాటలను పాడిరి. ఒకరు గారిడిపనులనుచేసి సభ్యులకు మిక్కిలి ఆశ్చర్యమును కలిగించిరి. తిరిగి యీ నెల 24-వ తేదీని మరియొకసభ జరుపబడును.

దొంగతనము:— హిందూ ఒరిజిను బాయిస్ నాటక కంపెనీయందు పాత్రధారియైన రామకృష్ణన్ అను వాని యొద్దనుండి ఆకంపెనీలోని పాత్రధారియగు రామానుజులు నెట్టి అనునతడు 15 రూ॥ల వెలగల వెండిగిన్నెను దొంగలించి, ద్రోహముచేసి 250 రూ॥ల వెలగల నగలను తీసి కొనిపోయినందులకు రామానుజులు నెట్టిపై రామకృష్ణన్ ఫిర్యాదు చేసెను. ముద్రయి ఇదినఱకు పోలీసు కన్స్టేబులుగా పని చేసియుండెను. అతడు 3 మాసముల క్రితము వెండిగిన్నె దొంగలించి చెన్నపురినుండి పారిపోయెను. మహబలిపురములో ఆ డుదొరకగా, పోలీసువారలనినపట్టుకొనిరి. జార్జి టౌను మేజిస్ట్రేటు గారు నేడు విచారించి అతనికి 18 మా॥ కఠినశిక్ష విధించిరి.

సావిత్రినాటకము:— ఈ నాటకమును సుకృత లక్ష్మీవిలాస సభవారు అతిమనోహరముగ ప్రదర్శించిరి. సావిత్రివేషధారికి శ్రీల నవనీత కోమల లతాజములు లేక పోయినను శక్తివంచన లేకుండ తనపరిపూర్ణసామగ్ధ్యమును వినియోగపరచి ప్రేక్షకుల రంజింపజేయుటకు ప్రయత్నించెను. యువధర్మరాజు కేవలము యువధర్మరాజేయని చెప్పునగు. సత్యవంతుడుకూడ తనశక్తిని వినియోగపరచి బాగుగానే తనపాత్రను ప్రదర్శించెను. తక్కిన పాత్రలగుడ బాగుగానే యున్నవి. ఈ కంపెనీవారి సీనులను తెరలును అత్యద్భుతము గ నున్నవి. అగ్నిపర్యాయము, అగ్నిహోత్ర బ్యాలులతో మండుచున్న నది- నరకలోకమునుగ్గురు ఈ సీనులన్నియు కూడ అత్యద్భుతముగాచూపబడెను. వీరు నాటకమాలప్రదర్శించుటలో క్రొత్తివారగుటవలన కొన్ని లోపములుండినను మొత్తముమీద నాటకము అతి మనోహరముగా ప్రదర్శింపబడినదని చెప్పవచ్చును.

బాలయోధుల యుద్ధము.

అంగ దేశమున సర్ గాబర్న జేడనుపయ్యెగా రేర్పరచిన విశ్వవ్యాప్త ఘోర బాలయోధుల యుద్ధమును ననుసరించి అనిపింపటమృగాయను అరణ్యముగాను ఒక సంవత్సరము క్రిందట చెన్న పురమున దీర్ఘయుద్ధము సేగ్గుచిది. బాలయోధులు స్వయంసహాయదీక్షను హెచ్చించుటకును శరీరపరిశ్రమలకును శరీరదౌర్బల్యమును దోహద్యముగాను అత్యగౌరవమును గునుదారభావములను కలిగించుటకు నీ యుద్ధము మేల్పరచబడినది. అంగ దేశమున దీనివలన కలిగిన నష్టావధానము జగద్విదితము గాన యున దేశమున దీనిని వ్యాపింపజేయుట కేమియు నాలవ్యము జరుగగూడదు. కాన నీయోధులమును తెల్లడించుటయేగాక దాని నాచరణలోనికి గూడ గొనివచ్చినందులకు మన మందరమును అనిపింపటమృగానికి కృతజ్ఞులము కావలెను.

ఈ ఘోరము జేడనుపయ్యె యుద్ధముతో చేర్చుటకు మొదట సంకల్పించుటకే గాని బాల్యాధిక్యతావిషయము లందుల కభ్యంతరకరము లగుటచే అంగ దేశమునందలి బాల ధిటు నైకోవ్యోగం లంగీకరింప జాలమిచే భారత సేనకు ప్రత్యేకముగ నుండుటకే నిశ్చయింపబడినది. కాని అనిపింపటమృగాయ దేశ కాల ప్రామాణ్యములకు కొద్దిమాత్రముతో జేడను పయ్యెగాని నిబంధనలే అనుసరించిరి. నెలకు రు 100 లు అదైదు ఒక చక్కనిహాలు చెన్న పురమున దద్దెబ్బపుచ్చు కొనబడిన. అందులకు కావలసిన సామగ్రిల నన్నిటిని తమ స్వంతసామ్యుతో బింపటమృగారే కొనిరి. యూని ఫారము దుస్తులను కట్టించుకొన జాలని వారికి అదుస్తులను గూడ కట్టించియిచ్చిరి. ఈ యూనిఫారమునకును అంగ దేశపు యూనిఫారమునకును భేదము లేదు. గాని టోపీకి బదులు తలపాక యొనగబడినది.

ఆరంభమునదే 150 మంది బాలురు చేరిరి. ఇతరవోట్ల బాలురు శరీరపరిశ్రమలకు నుముఖులు గావచ్చును ఇదట మాత్రము చాల క్రద్ధతో నభ్యసించిరి. అట్లుండగా టి. పి. సింహాగారు యజమాన్యమును వహించిరి. పనులు బాగుగా జరుగుచుండెను. అంతలో నిర్బంధవాసములు వచ్చుచే సింహా గారు యదకమండలమునకు వెళ్ళవలసివచ్చినది. అప్పుడు ఎస్. వి. కండేకరుగారు (అడ్వోకటు) నాయకత్వమును వహించిరి. వారు కత్తివంచన లేకుండ పనిచేసిరిగాని యోధులసంఖ్య 120 కి తగ్గెను. అంతలో టి. పి. సింహాగారు మరల వచ్చి నాయకత్వమును వహించిరి. ఇటీవల సంఖ్య మరల చాల హెచ్చినది. బ్రాడ్వేలోనున్న ప్రధాన స్థానము పేటలలోనివారికి చాలదూర మగుటచే మొత్తము చెన్న పురిసేన 6 భాగములుగ చేయబడినది. మైలాపురము, రాయపురము, ఎన్నూరు; సామకాపురపేట, ముత్యాలపేటలలో 5 స్థానము లేర్పరచబడి ఒక్కొక్కస్థానమున కొక్కసహాయ యోధుసేనాని నాయకుడుగ నేర్పరచబడిన. ప్రధానసేనానికి సహాయముగ ప్రధానసహాయసేనానిగూడ నియమింపబడిన. ఈ ఏర్పాటులకు చాలమంది క్రొత్తవారు సేనలో చేరిరి. గాని ఆయాపేటలలో నిలయుట దొరకుట కష్టమాయెను. మైలాపురములోని హైకోర్టునకిటు ఆర్. వాసుదేవరాగాధికారి రోడ్డునందున్న వారిపెద్దభవనము నందలి క్రిందిఅంతస్తున ఆచటిసేనాభాగమునకు నిలయుటకు నొసంగిరి. గోవిందజీనారాసీ గారను భాటియాప్రముఖుడు ఏకాంతశ్రేయోగ్రహరములోని మేడమీద గదులను దాబాలము సామకాపురపేట సేనాభాగ మునకు నిలయుటకు నొసంగిరి. రాయపురమున న్యాయరా యణ నెట్టివీధిలో ఒక పరిశుభ్రమగు నిల్లు అద్దెబ్బపుచ్చుకొన బడిన. తక్కినపేటలలో నింకను ఇంట్లు దొరకలేదు. అచటి దేశసేనాతత్వర లగు ప్రముఖుల సహాయమున త్వరలో లభింపవచ్చును. బ్రాడ్వేలోని మందిర మునకు నెలకు రు. 100 లు అద్దె యియ్యవలసినప్పుడుం దుటచే పేటలలోని భవనముల కద్దెనిచ్చుట కశక్తులముగా నున్నాము. ప్రతి సేనాభాగమును ఉపదేశములుగ విభజింప బడి ఉపదేశమునకు ఉపనాయకులు నియమింపబడిరి. ఒక్కొక్క ఉపదేశమున 7-8 మంది బాలురుండురు. వారు తమనాయకులగృహములందుచేరి శరీరపరిశ్రమలను చేయుచున్నారు. మరి కొన్ని ఉపదేశములవారు అభిమానుల సహాయమున గదులను అనాచ్ఛాదితగ్గులములను సమకూర్చుకొనిరి.

అచిరకాలమున 18 ఏండ్లకు మించనివయసుగల బాలు రందరును ఈ సేనలలో చేరి చక్కగ దేశసేన చేయగలుగుదు రని ఆశింపబడుచున్నది. చెన్న పురిలో పని పూర్తిచేసి వివిధ భాగములలో సంఘములను కమిషనరులను ఏర్పరచి పిమ్మట ప్ర

ధానసేనాని మండలములకేగదలచిరి. ఇదికరకే పలుతావులనుండి అహ్వనములు వచ్చినవి. రాజధానియందున్న ధార్మికులకు దేశ భక్తులు ధనసహాయ మొనరించి ఆదరింపినచో అంగ దేశమున వేదనుపయ్యె యుద్ధమునువలె హిందూదేశమున నీ యుద్ధ మును శ్రేష్ఠతముగ దేశసేనను చేయగలుగును.

బాలయోధులందరు నిత్యము నభ్యసించవలసిన విధులు.

- 1. యోధుడు తన గౌరవమును కాపాడుకొనవలెను. 2. యోధుడు రాజభక్తిని, తన దైనికాధికారులపట్ల చింతయును మాతాపితృభక్తిని బాధిభావమును యజమానుల పట్ల గౌరవ మును కలిగియుండవలెను. 3. ఇతరుల కుపయోగకరముగ నో ద్దుటయే యోధుని కర్తవ్యము. 4. యోధుడు స్వజన మిత్రులను స్వ యోధ సోదరులనై బాధి మత కష్టభేదము లను పాటించుటకు సహాయము చేయవలెను. 5. మర్యాద నతిక్రమింపరాదు. వివశ్రుతను మరచరాదు. 6. జంతువుల పట్ల కనికరము గలిగి యుండవలెను. 7. యోధుడు నిత్యమై చలి దండులము సేవాధికారులయొక్క నష్టాన మన్నించవలెను. 8. ఎట్టి విషపదార్థి యందును గూడ కుపితుడు గారాదు. 9. మితవ్యయమును పాటించవలెను. 10. సహోవాక్కులల యందు నిష్కలంఠముగా నుండవలెను.

ఈయుద్ధమును రాజకీయమును నైతికమునుగూడగాను. బాలర కారీరక నైతికాభివృద్ధి కేర్పరచబడినది. తలదండ్రుల సంరక్షకుల విభిరపూర్వక మగు ననుమతిని చూపినగాని ఏ బాలుడును చేరుకొనబడదని అధికారులు ప్రకటించిరి.

గూడూరు అభిరక్తు వక్రకును, విదేశ త్రాతువును అగు హెచ్. ఏ. బ్రౌండుటుగారి విషయమై—

నెల్లూరు జిల్లాలో ఇందుకూరుపేట గ్రామ మములో అన్నూరు సుబ్బనాయుడు, మక్కెనకొం డప్పనాయుడుగార్లకు ఉండునట్టి భూముల హక్కు స్వాతంత్ర్యములన్నియు 1917 నవంబరు 26-వ తేదీ సోమవారమునాడు నెల్లూరుజిల్లా కోర్టులో బహిరంగముగ ఏలము వేయబడును. కొనువారి కే విధమైన చిక్కు లుండజాలవు. వివరములు తెలిసికొనగోరువాడు నెల్లూరులో హైకోర్టు పక్షి లుగ నున్న టి. వి. రామస్వామయ్యగారికి గాని ఈదిగువ సంతకము గలవారికి గాని వ్రాసి కొన వలెను.

ఎఫ్. హెచ్. విల్సన్.

హెచ్. ఏ. బ్రౌండుటుగారి లిక్విడేటరు, ఆఫీషల్, ఎస్సెస్ ఆఫీసు. (944) హైకోర్టు, మదరాసు.

మలయచందనము

(957) నెగరొగమునకు కుతారము. మందు పుష్పకొనుచున్నట్లు ఎవరికిని తెలియదు. పథ్యము లేదు. పిచికారీ మున్నగు కఠినచికిత్సల పనిలేదు. దువ్య మైన మా మలయచందనము ఎటువు, తెలుపు. పచ్చ అను మామూ విధముల రోగమును మూడుపూటలలో మాన్పును. డెబ్బి 1-కి 8-0-0.

గంధర్వ పార్వతి,

రాజమండ్రి, తేక 88, లింగి కెట్టి పీథి, మదరాసు.

అత్యద్భుతమైన జోస్యము

మీ జననకాలమును లేవీనిగాని లేక మీ వయస్సును నత్తెత్తియునుగాని లేక మీరు జాబును వ్రాయువేళను గాని తెలియజేయుదు. మీ జీవితఫలములు సంపూర్ణముగ ఒక సంవత్సరమునకు తెలుపబడును. ఇందులకుగాను మీ రొకరూపాయిని మాకు పంపవలెను. మా జోస్యముయొక్క శ్రేష్ఠతను గూర్చి అనంతపురపు నివాసితుడు పి. హనుమంతి రావు టి. ఏ. టి. ఎల్. గారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

మీరు చెప్పిన సాంకేతికపు ఫలితములు ఒకటికూడ తప్పకుండగా దాఖలా యిచ్చినందులకు అత్యర్థ నిమగ్నడవైతిని. ఇనుమంతయు విరుద్ధములేకుండ నిజమైన దృష్టాంతమునిచ్చినది. దీ కళింగ అస్సలూజికలు బ్యూరో

902 వోడరము, విశాఖపట్టణముజిల్లా.

శ్రీ మంతుల కొక హెచ్చరిక

మీరు పూర్ణ మగు దేహపటుత్వమును కలిగియున్నారా? లేనిచో మాడిక్సు విగ్గర్ ఆను జౌషధరాజమును వాడిమాడండి. అమితత్వము సేకరిగిన బలహీనత, భాగోవికారము, నగపటుత్వము లేకు మున్నగునవి యే కాణములచే కలిగిన వయినను సరే దీనివలన స్వస్థత జెందును ఆకాల వృద్ధాప్యమును రానీక పురుషుల పరిపూర్ణ యౌవనశత్రుల చేయును. వౌచ్యులమును సోగొట్టి దృఢకాయల జేయును. క్రొత్తరక్త ముద్భవించి, ఉత్సాహము కలిగించి నూతన పురుషునిజేయును. గొప్పనిలువగల మూలికలచేసిద్ధము చేయబడినది. 48 మాత్రలు గల వట్టి పెల రు 10-0-0 మాత్రమే. పోస్టేజీ ప్రత్యేకము. శాడోక షబ్దముకొని వాడి, దాని చతుర్తార్కరగు ఫలము లను పరిశీలింపుడు. అనేక చుండులు పనిచేయు పట్ల ని ప్రఖ్యాతిగాంచినది. ప్రత్యేక బిల్దాతములు,

మాడిక్సు మ్యూఫ్ ఫ్యాక్టరీంగు కంపెనీ, 888 మెయిన్ స్ట్రీటు నుకాం పూనా. (863) MADIX MANUFACTURING Co., (Dept 35, MAIN STREET, Camp, POONA)

విజ్ఞాన చంద్రికా బుక్కుడిపో, మాంటు రోడ్, మదరాసు.

ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకము లన్నియు న్యాయమైన వెలకు దొరకును. కాటలాగు ఉచితము. డాక్టరు. ఆచంట-లక్ష్మీపతి, బి. ఏ. ఎం. టి. సి. ఎం. (945) మేనేజరు.

అమృతార్ణవ అవలేహ్యము. ఈలేహ్యము రక్తమును శుద్ధిచేసి బలమును కలిగించి శాశ్వతములును నొసంగును. 219 ఆరోగ్యమును కలుగ జేసి ఆయుర్యుద్ధిని యిచ్చుచును. ప్రస్తుతము శాకభక్షణము అను పుస్తకమునకు వ్రాసిన తపాల భిర్య లేకయే ఉచితముగా పంపెదము వైద్యశాస్త్ర మునిశోకర్ గోవింద్, అతంకనిగ్రహ జౌషధాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

జీవితచరిత్రములు.

- 1. మహాదేవగోవింద రాణిడే వెల 0-8-0
 - 2. రామతీర్థస్వామి ఎం. ఏ. 0-8-0
 - 3. నివేదితసోదరి (982) 0-8-0
 - 4. హర్షింజీప్రభువు 0-8-0
 - 5. విదవ జార్జిచక్రకర్తి 0-8-0
- ఈ 5 గ్రంథములను నొకేపర్యాయము కొనువారికి పి. పి. భిర్యలను మేమే భరించి పంపెదము. ఎం. ఆర్. కృష్ణారావు అండుకో, నెల్లూరు.

Encourage Swadeshi Industries BY Buying Swadeshi Goods. NDHRA KNITTING FACTORY. 220, CHINA BAZAAR ST. MADRAS. Socks and Stockings in different colours and sizes can be had at moderate rates. Trial orders Solicited. 805

బరోడా వస్తుప్రదర్శనమున స్వర్ణపతకము బహుమతిగ నొసంగబడినది. ఆటోవరస్తాక రిజిస్టరుకాబడినది.

జగద్విఖ్యాతమైన సువాసనగల పెంట్లు పరిమళము నెక్కునాళ్లుం దును. ఒకమారు కొని దీని యభ్యర్థ మును పరిశీంపుడు. ధరలు 1/2 బొమ్మ బుడ్డి 2-0-0 1 డ్రాము ,, 0-12-0 1/2 డ్రాము ,, 0-8-0 కార్డు 0-1-0 పరస్తాక తలచమురును గూడ పరిశీంపుడు. దీనిలో లోనా సంబంధ మగు చమురు లేనియు కలియుట లేదు. సుప్రసిద్ధమైన తలనూనె సీసా 1-కి రూపాయి. పోస్టేజీ చేరు. ఒక అణాచీటిని పంపినచో నమోనాకు ఒక చిన్న సీసాతో చమురుచితముగ పంపబడును. (490) ది వరస్తాక పెర్ఫ్యూమరీ కో, నెం 1, వైభోని, బొంబాయి నెంబరు 8.

సుందరము ! స్వదేశీయము !! ఉపయోగము !!!

ఆంధ్రమైన 1918 క్యాలండరు

జనవరి 31- తేదిలోపు అమృతాంజనము దీపావళి రు. 5 ల మందును నొకేసారి గొనువారలకు ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-6-0.

వి. పి. గ కాక, ముందుగా చీట్లు పంపినవారికి క్యాలండరు చేరవచ్చుచో మా జవాబుదారి యుండదు.

కొన్ని ప్రతులు మాత్రమే ముద్రింపబడినవి. ఆకాంక్షింపగలగువారు తగినపనుట యుక్తము.

తామర తైలము	పండ్లపాడి	మోహిని తైలము
డబ్బీ 1-కి 0-6-0	డబ్బీ 1-కి 0-2-0	నీనా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధాపదము

చక్కని డబ్బీతో వెల రూ. 0-8-0 ; డబ్బీ 1-కి రూ. 5-4-0.

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము. అన్ని చోట్లలో విక్రయించబడుచున్నది.

అమృతాంజనం దీపా,

109, ఫ్రేకోర్డ్, బొంబాయి.

6, లెంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

జ్ఞాపకపాటితులకు దరము: ఐవోడి నహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధి సారసవరిల్లా

అపరిమిత రక్తములన జనించు జాడ్యములకు కీరీటుమంటి వంట. మరపులను, మచ్చలను, గంధములను తుండ్లను, ప్రాంతానోష్ణులను అన్ని విధములకలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (53)

కనావధిసార్వభౌమి గణ మిచ్చుట నిస్సంకోచము, సహజమైనను జడ్యకచ్ఛిన్న అన్ని విధములైన దోషములను తొగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరగదోషములను, మలబద్ధకమును శారైసంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును క్లుప్తపరచును. శరీరారోగ్యమును గలుగజేయును. 16 శోబలవర మండటకు 4 ఖోన్సుల బుడ్డిలో అమ్మబడును.

ప్రాప్తిరుదు:— పి. డి. సావంత్. 144. ఫననవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi. No. 144, No. 2, BOMBAY.

వికబాషాలిపి ప్రశంస

ఇది కెన్నెలకంటి అచ్చారాయ నిరచితము.

వెల 0-4-0 పోస్టేజి అధికము.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కాకార్యాలయము, 7 లెంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల-విద్యా ప్రవృత్తి.

ఇది త్రియోగ కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే

ప్రాయజడినది. వెల 0-4-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

మీ కవసరమయినచో

యంత్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోతపోయినట్టి గాని వస్తువులను గురించియు, ఉక్కు, ఇనుపవాసములు, వంపులు వంపులుగ వంచబడిన రేకులు కొనుగూలుగా మార్చుట్టి ఇనుకకమ్మలు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారిలోనే సంగతిసందర్భముల సలహా వాతించింపవలసినది. వీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువవెలల కిచ్చుటలోను గోరి గురినే వాసిన సౌకల్యములో సరఫరా చేయుటలోను గొప్ప పేరు మోగినవారు.

వివరము:— ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ

ఫాల్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్స్ లిమిటెడ్, తిరువల్వేళ్ళి రెం వీధి, 389

మదరాసు.

(పై కామ్యూజికేషన్ గోడ వివరము ఈ పత్రిక పేరు కూడ న దహరంక గోరుచున్నాడు.)

సంగీత సుధాంబుధి.

ఇందు సంగీత లక్షణములును, ప్రథమాభ్యాస పద్ధతులును, వానకము దున్ను అనేక రా: ములకు ఆరోపణలైన క్రమములును, రాగభ్యాస, దీక్షితులు, శామాశాస్త్రములు, సువం నీనయ్య, మన్నుపడి కృష్ణయ్య, శ్రీబ్రహ్మణ్యయ్య, గోవింద సాయయ్య, గర్భపురి వాసులు, పురందరవిఠలు, నారాయణశర్మలు, శరం గంబాడి పంచనాథయ్య, సదాశివరావు మొదలగు సుమారు 35 పూర్వప్రసిద్ధ వాగ్గేయకారక విరచితులు వ్రాసిన వర్ణములు, కీర్తనలు, జానపదులు మొదలగునవియును, తత్కాల రుచ్యమైన హిందూ స్థానీయ, పాస్నీలు, యింగ్లీషునోట్లు, తిల్లానా మొదలగు (Delicious Miscellany) లలిత మిత్రములును, స్వర తాళ ములతో అంశంకి నులగల గ్రాహ్య మగునటుల వ్రాయబడి యున్నవి. ఇందు వీణ, హార్మోనియం చిత్రపటములతో యున్నవి.

మంచి గేసు కాగితములలో ముద్రితమై మేలు లెండు చేయబడినది. ... వెల రూ. 3-0-0.

యం. ఆది అండు కంపెనీ,

(911) 39, చిన్న తుంబివీధి, మదరాసు.

కుంకుమ పువ్వు

పువ్వు కుంకుమ

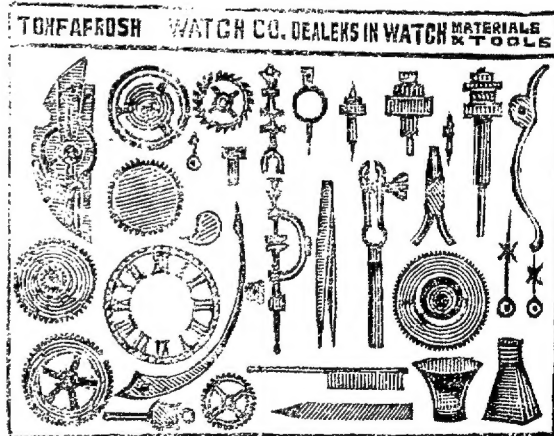

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమ పువ్వు మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును గమనింపుడు. కరస్పాక్ డెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ, (53) 21, హమ్మం వీధి, బొంబాయి.

కళిటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

TOHFAFROSH WATCH & Co.,
Dealers in Watches Materials, Tools
BHENDI BAZ AAR, Post No. 9, BOMBAY.
(811) ఉత్తములు అంగ్లభాషలో వ్రాయవలయును.

ఉచితము.

గదాధర

మనోహరమగు నవల.

అడ్రస్:— హెచ్.బి.ఎం.ఎ. అండు సన్సు,

943 పోస్టుబాక్సు 27, మదరాసు.